

Sopockie Towarzystwo
Ubezpieczeń
ERGO Hestia Spółka Akcyjna

**Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta zawierające
opinię o sprawozdaniu
o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzonym na dzień 31 grudnia 2018 r.
i za rok obrotowy zakończony tego dnia**

**SPRAWOZDANIE
NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA**

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta

Dla Rady Nadzorczej Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA

Sprawozdanie z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

---

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA („Jednostka”), sporządzonego na dzień i za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 r. („Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej”).

Kierownik Jednostki sporządził Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na podstawie:

- ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 381) („Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej”) oraz
- tytułu I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu

Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE L.12 z dnia 17 stycznia 2015 r., s.1 z późniejszymi zmianami) („Rozporządzenie”)

zwanych dalej łącznie „Podstawą sporządzenia”.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone w celu wypełnienia wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Naszym zdaniem, załączone Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Jednostki na dzień i za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 r. zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z Podstawą sporządzenia.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- Międzynarodowych Standardów Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB”) oraz
- Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji przez firmę audytorską

(Dz. U. z 2017 r. poz. 2284)
(„Rozporządzenie w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej”).

Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi regulacjami została opisana w sekcji Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Niezależność i etyka

Jesteśmy niezależni od Jednostki zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”), przyjętym uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz

z innymi mającymi zastosowanie wymogami etycznymi. Spełniamy wszystkie obowiązki etyczne wynikające z tych wymogów i Kodeksu IFAC.

Objaśnienie uzupełniające – Podstawa sporządzenia

Zwracamy uwagę na podstawę sporządzenia opisaną w Podsumowaniu Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone w celu spełnienia wymogów art. 284 Ustawy

o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. W związku z tym, Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej może nie być odpowiednie dla innego celu. Nasza opinia nie została zmodyfikowana ze względu na tę sprawę.

Odpowiedzialność Kierownika Jednostki oraz osób sprawujących nadzór za Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

Kierownik Jednostki jest odpowiedzialny za sporządzenie Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z Podstawą sporządzenia, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Kierownik Jednostki uznaje za niezbędną, aby zapewnić sporządzenie Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Kierownik Jednostki jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Jednostki

do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie założenia kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Kierownik Jednostki albo zamierza dokonać likwidacji Jednostki, zaniechać prowadzenia działalności, albo gdy nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania prowadzenia działalności.

Osoby sprawujące nadzór są odpowiedzialne za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Jednostki.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Celem badania jest uzyskanie racjonalnej pewności czy Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania biegłego rewidenta zawierającego naszą opinię. Racjonalna

pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że

pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje ekonomiczne użytkowników podejmowane na podstawie Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i szacujemy ryzyka istotnego zniekształcenia Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż istotnego zniekształcenia wynikającego z błędów, ponieważ oszustwo może obejmować zmyślenie, fałszerstwo, celowe pominięcie, wprowadzenie w błąd lub obejście systemu kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosowanej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej Jednostki;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych z nimi ujawnień dokonanych przez Kierownika Jednostki;

- wyciągamy wniosek na temat odpowiedniości zastosowania przez Kierownika Jednostki zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, oceniamy czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub okolicznościami, które mogą poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Jednostki do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w sprawozdaniu biegłego rewidenta z badania Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej na powiązane ujawnienia w Sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej lub, jeżeli takie ujawnienia są nieodpowiednie, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia sprawozdania biegłego rewidenta z badania Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej. Przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Jednostka zaprzestanie kontynuacji działalności.

Przekazujemy osobom sprawującym nadzór informacje między innymi o planowanym zakresie i terminie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Ogólna charakterystyka Jednostki

Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA, z siedzibą w Sopocie, prowadzi działalność we wszystkich grupach pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych wymienionych w Załączniku do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej dla działu II. Jednostka

została zarejestrowana w dniu 3 lipca 2001 r. w Sądzie Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000024812. Kapitał zakładowy Jednostki na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosił 196.580.900 złotych.

Stwierdzenie uzyskania od Jednostki żądanych informacji, danych, wyjaśnień i oświadczeń

W trakcie badania Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

uzyskaliśmy od Jednostki żądane przez nas informacje, dane, wyjaśnienia i oświadczenia.

Pozostałe stwierdzenia wymagane przez Rozporządzenie w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Zakłady ubezpieczeń są obowiązane przestrzegać wymogów w zakresie wypłacalności określonych przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz tytułu I Rozporządzenia. Za przestrzeganie tych wymogów, w tym w szczególności za ustalenie wartości aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zobowiązań dla celów wypłacalności, obliczenie kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego, a także ocenę jakości i wysokości środków własnych zgodnie z określonymi wymogami jest odpowiedzialny Kierownik Jednostki.

Naszym zadaniem było zbadanie Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej jako całości. Zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakres naszego badania obejmował w szczególności procedury badania dotyczące zgodności wyceny i ujmowania aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności oraz innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zobowiązań dla celów wypłacalności, obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego, dokonanej przez Kierownika Jednostki oceny jakości i wysokości środków własnych, w tym pokrycia przez nie kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego oraz ujawnienia wyjaśnień dotyczących istotnych różnic podstaw i metod stosowanych do wyceny aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności, w porównaniu z podstawami i metodami stosowanymi do wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości i pozostałych zobowiązań w rocznych sprawozdaniach finansowych zgodnie z Ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz Rozporządzeniem, ale celem naszego badania nie było wyrażenie opinii oddzielnie na ich temat.

Zgodnie z wymogami Rozporządzenia w sprawie badania sprawozdania

o wypłacalności i kondycji finansowej, w oparciu o przeprowadzone badanie Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej informujemy, że Kierownik Jednostki na dzień 31 grudnia 2018 r., we wszystkich istotnych aspektach:

- ustalił wartość aktywów dla celów wypłacalności zgodnie z art. 223 ust. 1 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałem II w tytule I Rozporządzenia;
- ustalił wartość zobowiązań dla celów wypłacalności innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności zgodnie z art. 223 ust. 2 i 3 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałem II w tytule I Rozporządzenia;
- ustalił wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności zgodnie z art. 224-235 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałem III w tytule I Rozporządzenia;
- obliczył kapitałowy wymóg wypłacalności zgodnie z art. 251 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałami V i X w tytule I Rozporządzenia;
- obliczył minimalny wymóg kapitałowy zgodnie z art. 271-275 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałami VII i X w tytule I Rozporządzenia;
- dokonał oceny jakości środków własnych oraz ustalił wysokość dopuszczonych środków własnych stanowiących pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności i wysokość dopuszczonych podstawowych środków własnych stanowiących pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego zgodnie z art. 238 i art. 240-248 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i rozdziałem IV w tytule I Rozporządzenia;
- przedstawił kompletne wyjaśnienia dotyczące istotnych różnic podstaw i metod stosowanych do wyceny aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności, w porównaniu z podstawami i metodami stosowanymi do

wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości i pozostałych zobowiązań w rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzonym za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.

Ponadto, informujemy, że Jednostka na dzień 31 grudnia 2018 r., we wszystkich istotnych aspektach, posiadała:

- dopuszczone środki własne w wysokości nie niższej niż kapitałowy wymóg wypłacalności,
- dopuszczone podstawowe środki własne w wysokości nie niższej niż minimalny wymóg kapitałowy.

W imieniu firmy audytorskiej

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.

Nr na liście firm audytorskich: 3546

Marcin Dymek

Biegły rewident

Nr w rejestrze 9899

Komandytariusz, Pełnomocnik

Warszawa, 12 kwietnia 2019 r.

**SPRAWOZDANIE
O WYPŁACALNOŚCI I KONDYCJI FINANSOWEJ**

**Sprawozdanie
o wypłacalności
i kondycji finansowej**

Sopockiego
Towarzystwa Ubezpieczeń
ERGO Hestia SA

na dzień 31 grudnia 2018 roku
i za rok zakończony tego dnia

Spis treści

Podsumowanie	4	D. Wycena do celów wypłacalności	45
A. Działalność i wyniki operacyjne	9	D.1. Aktywa	46
A.1. Działalność	10	D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	52
A.2. Wyniki działalności ubezpieczeniowej	11	D.3. Inne zobowiązania	61
A.3. Wynik działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	13	D.4. Alternatywne metody wyceny	66
A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	16	D.5. Inne informacje	68
A.5. Inne informacje	16	E. Zarządzanie kapitałem	69
B. System zarządzania	17	E.1. Środki własne	70
B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania	18	E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	75
B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	23	E.3. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	77
B.3. System zarządzania ryzykiem	24	E.4. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności oraz współczynnik wypłacalności	77
B.4. System kontroli wewnętrznej	26	E.5. Inne informacje	77
B.5. Funkcja audytu wewnętrznego	27	Słownik	80
B.6. Funkcja aktuarialna	28	Spis tabel i rysunków	82
B.7. Outsourcing	28	Załączniki	83
B.8. Inne informacje	29		
C. Profil ryzyka	31		
C.1. Ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe)	32		
C.2. Ryzyko rynkowe	36		
C.3. Ryzyko kredytowe	38		
C.4. Ryzyko płynności	40		
C.5. Ryzyko operacyjne	42		
C.6. Pozostałe istotne ryzyka	43		
C.7. Inne informacje	43		

Podsumowanie

Dokument ten stanowi Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na 31 grudnia 2018 roku i za rok zakończony tego dnia (dalej: Sprawozdanie) Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA (dalej: ERGO Hestia lub Spółka).

Sprawozdanie jest jawne i publikowane po zakończeniu roku obrachunkowego zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej sporządzono według stanu na 31 grudnia 2018 roku oraz za okres 12 miesięcy zakończony tego dnia na podstawie przepisów następujących aktów prawnych: Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku, uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II), Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 roku, Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/2190 z dnia 24 listopada 2017 roku oraz wytyczne europejskiego i krajowego organu nadzoru dotyczące sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji. Dane liczbowe zawarte w tabelach przedstawiono w tysiącach złotych polskich. Ze względu na zaokrąglenia mogą wystąpić różnice pomiędzy poszczególnymi wierszami a sumami kontrolnymi.

Podstawowym celem dokumentu jest upublicznianie danych dotyczących działalności Spółki. Dzięki przejrzystości i jawności informacji Sprawozdanie pozwala wszystkim zainteresowanym uczestnikom rynku na właściwą ocenę kondycji finansowej i wypłacalności Spółki. W Sprawozdaniu ujęto istotne informacje dotyczące działalności i wyników Spółki, systemu zarządzania, profilu ryzyka, wyceny do celów wypłacalności i zarządzania kapitałem.

Model biznesowy ERGO Hestii opiera się na dwóch filarach. Pierwszym z nich jest dywersyfikacja, a drugim – Najwyższy Standard Ochrony. Dywersyfikacja w ramach Spółki obejmuje sprzedaż korporacyjną i detaliczną. Dodatkowo w obszarze detalicznym kluczowe jest dalsze kierowanie konkretnych marek Spółki do wyselekcjonowanych grup klientów. Najwyższy Standard Ochrony dotyczy wysokiej jakości obsługi świadczonej zarówno na etapie rozpoznania potrzeb klienta, jak i posprzedażowym, a także likwidacji szkody. Efektywność wynikająca z modelu opartego na dywersyfikacji oraz zapewnieniu Najwyższego Standardu Ochrony możliwa jest dzięki innowacyjnym i przełomowym inwestycjom digitalizującym procesy ubezpieczeniowe.

W okresie sprawozdawczym Spółka wprowadziła Strategię Grupy ERGO Hestia na lata 2018–2020. Strategię tę wyznaczają dwie osie stanowiące wartości firmy. Są nimi Siła Informacji oraz Siła Wspólnoty. Pierwsza z nich wskazuje na potencjał analityczny zasobów informacyjnych Spółki, druga na potencjał kompetencji jej pracowników z ich motywacją i zaangażowaniem. Synergia tych wartości buduje przewagę rynkową Spółki. Uwzględniając unikatowy model kultury organizacyjnej, najważniejszym zobowiązaniem ERGO Hestii pozostaje Najwyższy Standard Ochrony, jaki zapewniamy wszystkim klientom i partnerom biznesowym. Naszymi naczelnymi zasadami pozostają niezmiennie prostota, responsywność i nowoczesność.

Spółka, według stanu na 31 grudnia 2018 roku, zajmuje drugą pozycję na rynku pozostałych ubezpieczeń osobowych i ubezpieczeń majątkowych w Polsce pod względem składki przypisanej brutto. Oferta Spółki obejmuje pełny pakiet ubezpieczeń. Wynik z działalności ubezpieczeniowej podzielono na wynik w liniach komunikacyjnych (ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz ubezpieczenia casco pojazdów lądowych – w tym szynowych) oraz wynik w liniach pozakomunikacyjnych (pozostałe grupy według PSR). Przeważającą część portfela stanowią produkty w liniach komunikacyjnych (61,8 procent – mierzone składką przypisaną brutto).

Wynik z działalności ubezpieczeniowej Spółki wyniósł 385 643 tys. zł i był wyższy o 169 756 tys. zł od wyniku działalności ubezpieczeniowej osiągniętego w 2017 roku. W liniach komunikacyjnych wynik ukształtował się na poziomie 222 812 tys. zł i był wyższy o 152 278 tys. zł w porównaniu do roku poprzedniego. W liniach pozakomunikacyjnych natomiast wynik ukształtował się na poziomie 162 831 tys. zł i był wyższy o 17 479 tys. zł w porównaniu do roku poprzedniego. Wynik działalności ubezpieczeniowej jest wyższy niż wynik roku ubiegłego głównie z uwagi na poprawę rentowności w liniach komunikacyjnych.

ERGO Hestia według stanu na 31 grudnia 2018 roku nie posiadała oddziałów za granicą, natomiast notyfikowała organowi nadzoru możliwość wykonywania działalności ubezpieczeniowej w inny sposób niż przez oddział na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Działalność prowadzona w formie zgłoszonej Komisji Nadzoru Finansowego stanowi nieistotną część portfela.

Spółka inwestuje środki finansowe, zgodnie z zasadą ostrożnego inwestora, w bezpieczne lokaty, w szczególności w dłużne instrumenty Skarbu Państwa. Struktura portfela lokat zapewnia wysoki poziom płynności przy dążeniu do maksymalizacji bezpieczeństwa i rentowności lokowanych środków. Wynik z działalności lokacyjnej w 2018 roku wyniósł 162 948 tys. zł i był wyższy niż w roku poprzednim o 56 300 tys. zł, przede wszystkim z uwagi na wyższe przychody z dłużnych papierów wartościowych oraz niższe niezrealizowane straty z dłużnych papierów wartościowych. Obligacje państwowe stanowiły na koniec 2018 roku 94 procent całkowitej wartości lokat.

W okresie sprawozdawczym nastąpiła w Spółce zmiana w składzie Rady Nadzorczej i Komitetu do spraw Audytu. Spółka zidentyfikowała również inne istotne zdarzenia, które wpłynęły na jej działalność w 2018 roku, w tym między innymi stabilizację cen w ubezpieczeniach komunikacyjnych po okresie intensywnego wzrostu przy jednoczesnym pojawieniu się oznak odwrócenia trendu pod koniec 2018 roku, otrzymanie pożyczek podporządkowanych, wejście w życie 1 października Ustawy z dnia 15 grudnia 2017 roku o dystrybucji ubezpieczeń oraz wejście w życie 25 maja 2018 roku Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych.

System zarządzania w Spółce jest adekwatny do charakteru działalności ERGO Hestii. Zapewnia realizację celów strategicznych, a także odpowiednie i efektywne prowadzenie działalności. Elementem skutecznego i efektywnego systemu zarządzania Spółką są osoby nadzorujące kluczowe funkcje oraz powoływane wewnętrznie komitety wspierające zarządzanie poszczególnymi obszarami działalności. Efektywność systemu zarządzania jest analizowana zarówno w kontekście realizacji zamierzeń strategicznych i planów rozwojowych, jak i realizacji obowiązków w ramach jednostek organizacyjnych. Na podstawie analiz podejmowane są decyzje pozwalające możliwie jak najlepiej dopasować system zarządzania do profilu działalności Spółki oraz zmieniającego się otoczenia biznesowego. Spółka określiła i wdrożyła zasady dotyczące outsourcingu, politykę wynagradzania Zarządu, Członków Rady Nadzorczej i pracowników – z pełnym poszanowaniem obowiązujących przepisów prawa i ładu korporacyjnego oraz uwzględnieniem sytuacji finansowej Spółki.

Spółka posługuje się katalogiem ryzyka, w którym wyróżniono siedem kategorii. W ramach określonych kategorii Spółka wyróżnia ryzyka uwzględniane – ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe), ryzyko rynkowe, ryzyko kredytowe, ryzyko operacyjne przy wyliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności – oraz ryzyka, które uwzględniane są częściowo lub pomijane: ryzyko płynności, ryzyko strategiczne, ryzyko reputacyjne. Spółka definiuje profil ryzyka jako kombinację ekspozycji w powyższych kategoriach wynikającą ze specyfiki działalności. W każdym z wymienionych obszarów ERGO Hestia wycenia ryzyko poprzez ocenę zidentyfikowanych ekspozycji, bada koncentracje oraz wdraża odpowiednie techniki ograniczające zagrożenia. Jednocześnie monitorowanie ryzyka w kategoriach ryzyka aktuarialnego i rynkowego stanowi istotny element zarządzania ryzykiem.

Ze względu na charakter prowadzonej działalności oraz strukturę portfela w ramach ryzyka aktuarialnego Spółka identyfikuje istotną ekspozycję na ryzyko składki i rezerw, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kredytowe. Ekspozycja na ryzyko składki i rezerw obejmuje w głównej mierze ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych (42 procent). Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej oraz na kredytowe ryzyko inwestycyjne jest skutkiem udziału instrumentów dłużnych w portfelu lokat (94 procent), których wycena ustalana jest na podstawie zmiennych stóp procentowych. Ekspozycja na ryzyko upadku kontrahenta obejmuje głównie należności reasekuracyjne oraz kwoty należne z umów reasekuracji. Spółka nie identyfikuje istotnego ryzyka koncentracji z tytułu opisywanych ekspozycji.

Spółka przeprowadziła analizy wrażliwości oraz testy warunków skrajnych. Przeprowadzone analizy pokrywają najważniejsze obszary działalności oraz są zgodne z profilem ryzyka Spółki. Scenariusze do testów warunków skrajnych zostały opracowane na bazie najistotniejszych ryzyk wybranych w ramach procesu ORSA. Realizacja żadnego z analizowanych scenariuszy nie prowadzi do sytuacji, która zagraża pozycji wypłacalności Spółki.

W okresie sprawozdawczym nie doszło do istotnych zmian w systemie zarządzania ryzykiem i profilu ryzyka Spółki.

ERGO Hestia wycenia wszystkie aktywa inne niż kwoty należne z umów reasekuracji oraz zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione, przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, czyli w wartości godziwej i przy założeniu kontynuacji działalności, tzn. przez okres co najmniej 12 miesięcy od daty bilansowej. Spółka kieruje się hierarchią metod wyceny, zgodnie z którą podstawową metodą jest wycena przy użyciu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów i zobowiązań. Składnik aktywów i zobowiązań jest uważany za notowany na aktywnym rynku, jeśli występuje odpowiednia liczba transakcji, a kwotowane ceny są łatwo i regularnie dostępne oraz reprezentują aktualne i regularnie występujące na rynku transakcje zawierane bezpośrednio między stronami. Jeśli zastosowanie cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów i zobowiązań jest niemożliwe, stosuje się ceny notowane na aktywnych rynkach dla podobnych składników aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających różnice. Jeśli dla takich samych lub podobnych aktywów i zobowiązań brakuje informacji na temat aktualnego i regularnie występującego na rynku obrotu, Spółka stosuje alternatywne metody ustalania wartości godziwej.

Spółka tworzy rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na podstawie wiarygodnych informacji o zawartych umowach ubezpieczenia i reasekuracji, z uwzględnieniem dotychczasowego doświadczenia w zakresie działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Stosowane metody wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są właściwe i umożliwiają ustalenie ich wartości na poziomie zapewniającym pokrycie bieżących i przyszłych zobowiązań, jakie mogą wyniknąć z zawartych umów ubezpieczenia i umów reasekuracji.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne zmiany w stosowanych podstawach uznawania i wyceny aktywów oraz zobowiązań.

Poziom pokrycia wymogu kapitałowego podlega regularnej ocenie, jest monitorowany i kontrolowany w ramach zdefiniowanego systemu monitorowania i wczesnego ostrzegania. Na 31 grudnia 2018 roku wartość SCR dla poszczególnych kategorii wynosiła odpowiednio:

- dla ryzyka w ubezpieczeniach innych niż na życie 1 711 572 tys. zł,
- dla ryzyka rynkowego 179 245 tys. zł,
- dla ryzyka operacyjnego 168 181 tys. zł,
- dla ryzyka w ubezpieczeniach zdrowotnych 147 755 tys. zł,
- dla ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta 94 652 tys. zł,
- dla ryzyka w ubezpieczeniach na życie 25 181 tys. zł.

Efekt dywersyfikacji wyniósł 330 166 tys. zł. Korekta z tytułu zdolności podatków odroczonej do pokrywania strat wyniosła 326 998 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym Spółka odnotowała istotny przyrost dopuszczonych środków własnych oraz SCR. Dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności oraz dopuszczone środki własne na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego wzrosły w stosunku do 31 grudnia 2017 roku odpowiednio o 465 126 tys. zł oraz o 261 011 tys. zł. Wzrost w kategorii 1 – nieograniczonej – wynika ze wzrostu nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami i spowodowany jest głównie wpływem nowych środków z działalności ubezpieczeniowej. Wzrost w kategorii 2 wynika z podpisania umów o pożyczkach podporządkowanych.

Łączna wartość SCR osiągnęła poziom 1 699 422 tys. zł. Dopuszczone środki własne na pokrycie SCR wyniosły 2 466 821 tys. zł, w tym 2 066 949 tys. zł w kategorii 1 – nieograniczonej – oraz 399 872 tys. zł w kategorii 2. Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR wyniósł 148 procent.

Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR wyniosła 2 217 197 tys. zł, w tym 2 066 949 tys. zł w kategorii 1 – nieograniczonej – oraz 150 248 tys. zł w kategorii 2. Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR wyniósł 295 procent.

Na potrzeby własnej oceny ryzyka i wypłacalności Spółka przeprowadziła analizę weryfikującą, czy założenia formuły standardowej leżące u podstaw wyliczeń kapitału na ryzyko są adekwatne do profilu ryzyka Spółki i czy ewentualne odchylenia są istotne. Nie stwierdzono istotnych odchyleń mogących negatywnie wpłynąć na wystarczalność kapitału wyliczonego w formule standardowej. Spełnienie wymogów kapitałowych narzuconych przez formułę standardową zapewnia więc bezpieczny poziom wypłacalności, zgodnie z założeniami standardu Wypłacalność II.

Szczegółowe informacje na temat działalności i kondycji finansowej Spółki zawarto w kolejnych rozdziałach.

| Działalność
i wyniki operacyjne

A. DZIAŁALNOŚĆ I WYNIKI OPERACYJNE

A.1. DZIAŁALNOŚĆ

Poniżej przedstawiono informacje rejestrowe dla działalności Spółki.

Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń

ERGO Hestia Spółka Akcyjna z siedzibą w Sopocie

ul. Hestii 1, 81-731 Sopot

NIP: 585-000-16-90

Krajowy Rejestr Sądowy nr KRS 0000024812 Sąd Rejonowy

Gdańsk-Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy

Krajowego Rejestru Sądowego. Wysokość kapitału

zakładowego: 196.580.900 zł. Kapitał został opłacony
w całości.

Jedynym akcjonariuszem Spółki jest:

ERGO International AG

ERGO-Platz 1

40198 Düsseldorf, Niemcy

Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia
SA wchodzi w skład międzynarodowego koncernu
ubezpieczeniowego ERGO, który należy do jednego
z największych reasekuratorów na świecie Munich Re.

Centralny organ administracji rządowej sprawujący nadzór
nad Spółką to:

Komisja Nadzoru Finansowego

Plac Powstańców Warszawy 1

00-030 Warszawa

Telefon: (48) 22 262 50 00

E-mail: knf@knf.gov.pl

Organem prawnym odpowiedzialnym za nadzór nad
jedynym akcjonariuszem Spółki jest:

Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht

Graurheindorfer Str. 108

53117 Bonn, Niemcy

Telefon: (49) 0228/41080

E-mail: poststelle@bafin.de

Biegłym rewidentem wskazanym do badania tego
sprawozdania jest Marcin Dymek, nr ewidencyjny
w rejestrze 9899, działający w imieniu firmy audytorskiej:
KPMG Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
spółka komandytowa

ul. Inflancka 4A

00-189 Warszawa

Telefon: (48) 22 528 11 00

E-mail: kpmg@kpmg.pl

Rysunek 1. Struktura akcjonariatu

Oto istotne zdarzenia, które w okresie sprawozdawczym wywarły wpływ na działalność ERGO Hestii:

- Stabilizacja cen ubezpieczeń komunikacyjnych po okresie intensywnego wzrostu (w 2017 roku) przy jednoczesnym pojawieniu się oznak odwrócenia trendu pod koniec 2018 roku. W 2018 roku skutki odwrócenia się trendu nie były jeszcze odczuwalne w rentowności biznesu.
- Otrzymanie w 2018 roku pożyczek podporządkowanych od ERGO Versicherung AG z siedzibą w Wiedniu oraz od Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie SA.
- Wejście w życie 1 października 2018 roku ustawy o dystrybucji ubezpieczeń. Wprowadzono zmiany, które rozwinęły wymóg badania potrzeb klienta i dopasowania odpowiedniej ochrony ubezpieczeniowej oraz wprowadziły obowiązek informowania klienta o charakterze wynagrodzenia pośrednika.
- Wejście w życie 25 maja 2018 roku Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE. Regulacja ujednolica przepisy o ochronie danych osobowych w Unii Europejskiej.

W 2018 roku Spółka dostosowała procesy i narzędzia do wymagań wynikających z wprowadzenia wyżej wymienionych przepisów.

A.2. WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ

Spółka prowadzi działalność ubezpieczeniową na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. 31 grudnia 2018 nie posiadała oddziałów. Spółka wykonuje działalność ubezpieczeniową w inny sposób niż przez oddział na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej, tj. na terenie wybranych krajów Unii Europejskiej, w ramach swobody świadczenia usług, którą to działalność notyfikowała organowi nadzoru. Według stanu na 31 grudnia 2018 działalność prowadzona poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej stanowi nieistotną część portfela.

Wynik działalności ubezpieczeniowej Spółki ukształtował się na poziomie 385 643 tys. zł i był wyższy o 169 756 tys. zł od wyniku działalności ubezpieczeniowej osiągniętego w 2017 roku.

Wynik działalności ubezpieczeniowej podzielono na wynik w liniach komunikacyjnych (ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz ubezpieczenia casco pojazdów lądowych – w tym szynowych) oraz wynik w liniach pozakomunikacyjnych (pozostałe grupy wg PSR).

W liniach komunikacyjnych wynik ukształtował się na poziomie 222 812 tys. zł i był wyższy o 152 278 tys. zł w porównaniu z rokiem poprzednim. W liniach pozakomunikacyjnych natomiast wynik ukształtował się na poziomie 162 831 tys. zł i był wyższy o 17 479 tys. zł w porównaniu z rokiem poprzednim. Wynik działalności ubezpieczeniowej jest wyższy niż wynik roku ubiegłego głównie z uwagi na poprawę rentowności w liniach komunikacyjnych.

Tabela 1. Wyniki działalności ubezpieczeniowej w podziale na istotne linie biznesowe, w tys. zł

Wyszczególnienie	Pozycje z Załącznika nr 2	01.01.2018 – 31.12.2018	Linie komunikacyjne	Linie pozakomunikacyjne	01.01.2017 – 31.12.2017 ¹	Linie komunikacyjne	Linie pozakomunikacyjne
		C0200	C0040 + C0050	pozostałe ²			
Składka przypisana brutto	R0110 + R0120 + R0130	6 091 976	3 765 046	2 326 930	5 434 946	3 490 654	1 944 292
Udział reasekuratora w składce	R0140	464 779	109 475	355 304	899 298	603 125	296 173
Zmiana stanu rezerw składek na udziale własnym	-	875 435	388 827	486 608	745 466	390 087	355 379
Składki na udziale własnym	R0300	4 751 763	3 266 744	1 485 019	3 790 182	2 497 442	1 292 739
Wyplacone odszkodowania brutto	-	2 921 874	2 147 505	774 368	2 463 602	1 791 657	671 946
Udział reasekuratora w odszkodowaniach	-	417 315	192 603	224 712	417 301	210 945	206 356
Zmiana stanu rezerw na odszkodowania na udziale własnym	-	381 593	310 000	71 593	314 023	234 645	79 378
Odszkodowania na udziale własnym	-	2 886 152	2 264 903	621 249	2 360 325	1 815 357	544 967
Premie i rabaty dla ubezpieczonych na udziale własnym	-	-1 843	-221	-1 622	3 418	1 764	1 654
Koszty akwizycji	-	1 548 642	700 882	847 760	1 309 926	567 511	742 415
Koszty administracyjne	-	177 037	121 449	55 588	159 158	104 414	54 744
Prowizje reasekuracyjne	-	288 711	92 433	196 278	307 631	116 190	191 441
Koszty działalności ubezpieczeniowej na udziale własnym	-	1 436 968	729 898	707 070	1 161 454	555 735	605 719
Przychody z lokat netto przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	33 522	31 129	2 393	31 889	29 746	2 143
Inne przychody techniczne	-	54 444	37 972	16 472	43 593	30 595	12 998
Inne koszty techniczne	R1200 ³	152 946	118 706	34 240	134 639	114 278	20 361
Saldo pozostałych przychodów i kosztów technicznych	-	-98 502	-80 734	-17 768	-91 045	-83 683	-7 362
Zmiana stanu rezerwy na wyrównanie szkodowości	-	-20 136	-252	-19 885	-10 058	114	-10 172
Wynik techniczny	-	385 643	222 812	162 831	215 886	70 534	145 352
Wskaźnik kosztów netto	-	30%	22%	48%	31%	22%	47%
Szkodowość netto	-	61%	69%	42%	62%	73%	42%
Wskaźnik zespolony netto	-	91%	92%	89%	93%	95%	89%

¹ Dane doprowadzone do porównywalności ze względu na zmianę w zakresie alokacji kosztów na grupy ubezpieczeń w technicznym rachunku wyników

² od C0010 do C0030 oraz od C0060 do C0160

³ inne koszty techniczne w Załączniku nr 2 zaprezentowano tylko dla kolumny C0200

Szczegółowe dane dotyczące składki przypisanej i zarobionej znajdują się w Załączniku 2. Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych (S.05.01.02).

A.3. WYNIK DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ (INWESTYCYJNEJ)

W 2018 roku przychody z lokat (wraz z niezrealizowanymi zyskami z lokat) ukształtowały się na poziomie 177 301 tys. zł, natomiast koszty działalności lokacyjnej (wraz z niezrealizowanymi stratami na lokatach) wyniosły 14 353 tys. zł. Wynik z działalności lokacyjnej w 2018 roku wyniósł 162 948 tys. zł i był wyższy niż w roku poprzednim o 56 300 tys. zł, głównie z uwagi na wyższe przychody z dłużnych papierów wartościowych oraz niższe niezrealizowane straty z dłużnych papierów wartościowych.

Głównym składnikiem wyniku z działalności lokacyjnej w 2018 roku były przychody z dłużnych papierów wartościowych.

Spółka nie inwestuje w sekurytyzowane instrumenty finansowe.

I Tabela 2. **Wynik z działalności inwestycyjnej wg PSR, w tys. zł**

Wynik z działalności lokacyjnej	01.01.2018 – 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017
Przychody z lokat	162 333	137 719
Przychody z lokat w nieruchomości	2 156	2 155
Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	1 861	2 042
z udziałów i akcji	0	0
z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	1 861	2 042
z pozostałych lokat	0	0
Przychody z innych lokat finansowych	155 662	130 279
z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	0	0
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	154 091	128 547
z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	170	198
z pozostałych lokat	1 400	1 534
Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	0	0
Wynik dodatni z realizacji lokat	2 653	3 243
z lokat w nieruchomości	0	0
z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	350	189
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	2 303	3 042
z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	0	12
Niezrealizowane zyski z lokat	14 968	3 150
z lokat w jednostkach podporządkowanych	289	163
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	14 674	2 987
z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	5	0
Koszty działalności lokacyjnej	12 043	8 069
Koszty utrzymania nieruchomości	1 324	1 696
Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	7 633	6 353
Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	0	0
z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	0	0
Wynik ujemny z realizacji lokat	3 086	19
z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	3 066	0
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	20	0
z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	0	19
Niezrealizowane straty na lokatach	2 310	26 152
z lokat w jednostkach podporządkowanych	0	0
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	2 310	26 152
z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	1	0

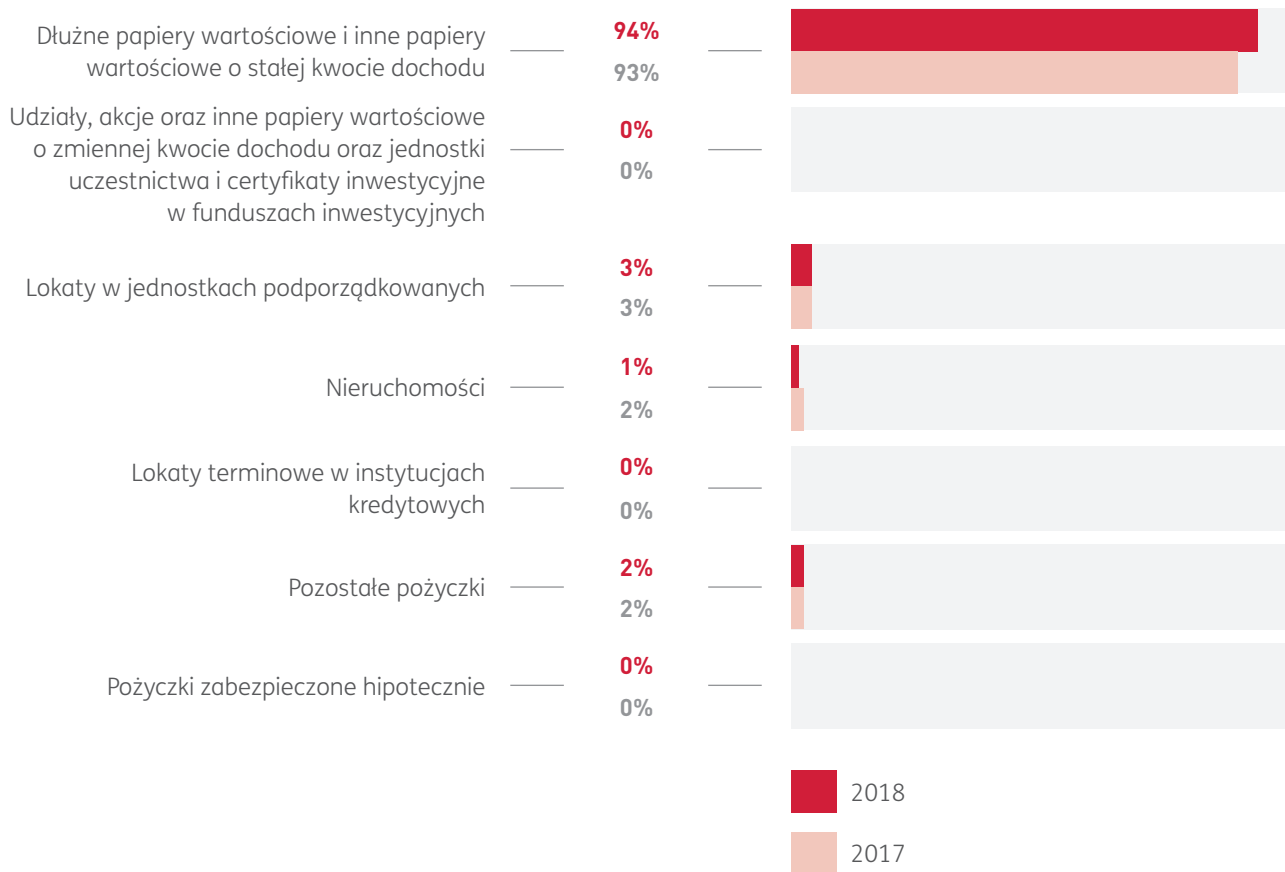
Głównym składnikiem zysków i strat ujętych bezpośrednio w kapitale własnym w 2018 roku były niezrealizowane zyski z dłużnych papierów wartościowych.

I Tabela 3. Informacja na temat zysków i strat ujętych bezpośrednio w kapitale własnym wg PSR, w tys. zł

Kapitał z aktualizacji wyceny – lokaty	31.12.2018	31.12.2017
Kapitał z aktualizacji wyceny, w tym:	87 004	24 962
Niezrealizowane zyski	87 091	35 352
z lokat w jednostkach podporządkowanych	664	659
z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	0	283
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	86 427	34 410
Niezrealizowane straty	87	10 390
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	87	10 390

Głównym składnikiem lokat Spółki są dłużne papiery wartościowe, których udział w całkowitej wartości lokat na koniec 2018 roku wyniósł 94 procent.

I Rysunek 2. Struktura lokat

A.4. WYNIKI Z POZOSTAŁYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI

Pozostałe przychody operacyjne w 2018 roku ukształtowały się na poziomie 90 794 tys. zł i były o 5 592 tys. zł wyższe niż w 2017 roku. Przychody przedstawione w Tabeli 4 związane są głównie z likwidacją szkód obcych.

Pozostałe koszty operacyjne w 2018 roku ukształtowały się na poziomie 141 232 tys. zł i stanowią głównie koszty likwidacji szkód obcych oraz podatek od niektórych instytucji finansowych. Pozostałe koszty operacyjne były o 10 339 tys. zł wyższe niż w 2017 roku, głównie w wyniku wyższego podatku od niektórych instytucji finansowych oraz wyższych kosztów związanych z likwidacją szkód obcych.

Spółka nie posiada istotnych umów leasingu finansowego i operacyjnego.

A.5. INNE INFORMACJE

Wszelkie istotne informacje związane z tematyką tego rozdziału ujęto w Sprawozdaniu.

Tabela 4. Pozostałe przychody i koszty operacyjne wg PSR, w tys. zł

Wyszczególnienie	01.01.2018– 31.12.2018	01.01.2017 – 31.12.2017
Pozostałe przychody operacyjne	90 794	85 202
Pozostałe koszty operacyjne	141 232	130 893

| System
zarządzania

B. SYSTEM ZARZĄDZANIA

B.1. INFORMACJE OGÓLNE O SYSTEMIE ZARZĄDZANIA

Organami Spółki są:

- Walne Zgromadzenie,
- Rada Nadzorcza,
- Zarząd.

Walne Zgromadzenie

Walne Zgromadzenie jest najwyższą władzą Spółki. Do jego kompetencji należą obowiązki opisane w kodeksie spółek handlowych, w tym w szczególności:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów spółki z wykonania przez nich obowiązków,
- postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązywaniu spółki lub sprawozdania zarządu albo nadzoru,
- zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- zawarcie pomiędzy spółką dominującą a spółką zależną umowy o zarządzanie spółką zależną lub przekazywanie zysku przez taką spółkę.

Nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości nie wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności.

Od 1 stycznia do 29 października 2018 roku Rada Nadzorcza działała jako organ pięcioosobowy w składzie:

- Monika Sebold-Bender (Przewodnicząca Rady Nadzorczej),
- Cornelius Alexander Ankel (Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej),
- Deniss Sazonovs (Członek Rady Nadzorczej),
- Wojciech Kostrzewa (Członek Rady Nadzorczej),
- Janusz Reiter (Członek Rady Nadzorczej).

Od 30 października do 31 grudnia 2018 roku Rada Nadzorcza działała jako organ pięcioosobowy w składzie:

- Heiko Stueber (Przewodniczący Rady Nadzorczej),
- Dirk Christoph Schautes (Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej),
- Deniss Sazonovs (Członek Rady Nadzorczej),
- Wojciech Kostrzewa (Członek Rady Nadzorczej),
- Janusz Reiter (Członek Rady Nadzorczej).

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- wybór członków Zarządu,
- ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, rocznego sprawozdania finansowego Spółki w zakresie zgodności tych sprawozdań zarówno z księgami i dokumentami Spółki, jak i ze stanem faktycznym,
- zatwierdzenie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń,
- wybór biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego Spółki, sporządzonego zgodnie z przepisami o rachunkowości oraz sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej,
- zatwierdzanie wybranych dokumentów i regulaminów Spółki,
- wyrażanie zgody na wykonywanie określonych czynności przez Zarząd.

Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegiąlnie. Może jednak delegować swoich członków, by samodzielnie pełnili określone czynności nadzorcze. Przewodniczący Rady Nadzorczej zwołuje jej posiedzenia, określając termin i porządek obrad. Pod nieobecność Przewodniczącego Rady Nadzorczej lub przy braku możliwości sprawowania przez niego tej funkcji uprawnienia te przysługują Wiceprzewodniczącemu. Rada Nadzorcza może powoływać spośród swoich członków komisje i komitety do wykonywania określonych czynności nadzorczych. Mogą być one powoływane czasowo lub w celu stałego zajmowania się określonymi dziedzinami działalności Spółki.

Komitety do spraw Audytu upoważniony został, na podstawie art. 390 par. 1 Kodeksu spółek handlowych, do pełnienia w imieniu Rady Nadzorczej następujących czynności nadzorczych:

- ustalania dorocznych planów kontroli oraz bieżących kontroli w Spółce, zleczanych w imieniu Rady Nadzorczej,
- jednoczesnego określania zakresu poszczególnych kontroli objętych dorocznym planem kontroli i bieżącą kontrolą oraz składu zespołów kontrolnych, przy czym do składu takiego zespołu musi być oddelegowany jeden z członków Komitetu do spraw Audytu, w charakterze osoby przewodniczącej pracom zespołu kontrolnego.

Komitet do spraw Audytu jednocześnie pełni rolę komitetu audytu w rozumieniu Ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym. Odpowiada więc jej wymaganiom i realizuje obowiązki określone we wspomnianej Ustawie, w tym w szczególności:

- przedstawia Radzie Nadzorczej opinię w sprawie oceny sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, rocznego sprawozdania finansowego Spółki oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Spółki, w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami Spółki oraz ze stanem faktycznym,
- opracowuje i przyjmuje w formie uchwały:
  - 1) politykę wyboru biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej do przeprowadzania badania sprawozdania finansowego Spółki za kolejny rok obrotowy,
  - 2) politykę świadczenia usług niebędących takim badaniem przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej,
  - 3) procedurę wyboru firmy audytorskiej,
- przedstawia Radzie Nadzorczej rekomendację dotyczącą powołania biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej w zakresie opisanym w politykach, o których mowa w pkt. 1) i 2) powyżej,
- kontroluje, monitoruje i ocenia niezależność biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej,
- wyraża zgodę na świadczenie przez biegłego rewidenta dozwolonych usług niebędących badaniem rocznego sprawozdania finansowego.

Większość członków trzyosobowego komitetu, w tym jego przewodniczący, jest niezależna.

W strukturach Rady Nadzorczej działa Komisja do spraw Zarządu. W jej skład wchodzi trzy osoby, w tym przewodniczący. Do kompetencji komisji należy przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii między innymi w sprawach:

- powoływania członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu i Wiceprezesa (lub Wiceprezesów) Zarządu,
- określenia liczby członków Zarządu danej kadencji, wyboru członków Zarządu, w tym Prezesa i Wiceprezesa (lub Wiceprezesów), ustalania zasad ich zatrudniania i wynagradzania,
- akceptacji projektu Regulaminu Zarządu.

W strukturach Rady Nadzorczej działa Komisja do spraw Finansowych. W jej skład wchodzi trzy osoby, w tym przewodniczący. Do kompetencji komisji należy przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii w sprawach:

- wyrażania zgody Rady Nadzorczej na zawieranie przez Spółkę umów z członkami Rady Nadzorczej,
- wyrażania zgody Rady Nadzorczej na dokonywanie przez Zarząd wybranych czynności spośród określonych w Statucie Spółki.

Zarząd

Czteroosobowy Zarząd realizuje wszelkie uprawnienia w zakresie zarządzania Spółką, działając na podstawie przepisów prawa, a w szczególności Kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki, Regulaminu Zarządu Spółki oraz uchwał Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej. Reprezentuje również Spółkę na zewnątrz. W strukturze organizacyjnej Spółki wyodrębniono cztery obszary działalności, którymi kierują poszczególni członkowie Zarządu:

- Pion Prezesa Zarządu,
- Pion Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych i Organizacyjnych,
- Pion Wiceprezesa Zarządu ds. Marketingu i Sprzedaży,
- Pion Członka Zarządu ds. Ubezpieczeń Korporacyjnych.

W zakresie przysługujących im kompetencji Członkowie Zarządu Spółki samodzielnie podejmują decyzje, informując się wzajemnie o wszystkich ważniejszych działaniach realizowanych w ramach własnych pionów. Decyzje, które wpływają lub mogą mieć wpływ na więcej niż jeden pion organizacyjny, podejmują w porozumieniu odpowiadający za nie Członkowie Zarządu. W przypadku rozbieżności opinii sprawa jest rozstrzygana przez Zarząd w drodze uchwały.

Piotr Maria Śliwicki

Prezes Zarządu

Do kluczowych zadań i kompetencji Prezesa Zarządu należy:

- a) kierowanie pracami Zarządu,
- b) budowanie należytej ochrony prawnej interesów Spółki oraz warunków do prowadzenia działalności przez Spółkę, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa poprzez m.in. funkcję zgodności,
- c) kierowanie pracami podległego pionu, w tym:
  - kształtowanie polityki personalnej Spółki,
  - organizacja i zarządzanie procesem likwidacji szkód,
  - utworzenie i monitorowanie systemu audytu wewnętrznego,
  - zarządzanie powierzonymi przez Zarząd detalicznymi liniami biznesu i segmentami klienta.

Małgorzata Makulska

Wiceprezes Zarządu ds.
Marketingu i Sprzedaży

Do kluczowych zadań i kompetencji Wiceprezesa Zarządu ds. Marketingu i Sprzedaży należy:

- a) osiągnięcie przewagi konkurencyjnej poprzez kształtowanie pozytywnego wizerunku Spółki oraz konsekwencję w realizowaniu strategii marketingowej,
- b) maksymalizacja sprzedaży ubezpieczeń zgodnie ze strategią przyjętą przez Zarząd,
- c) kierowanie pracami podległego pionu, w tym:
  - zarządzanie siecią dystrybucyjną,
  - zarządzanie komunikacją wewnętrzną i zewnętrzną, promocją i reklamą oraz działaniami marketingowymi,
  - koordynowanie działań związanych z wdrażaniem nowych produktów oferowanych za pośrednictwem dedykowanych kanałów dystrybucji oraz zarządzanie jakością.

Grzegorz Szatkowski

Wiceprezes Zarządu
ds. Finansowych
i Organizacyjnych

Do kluczowych zadań i kompetencji Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych i Organizacyjnych należy:

- a) zarządzanie finansami i majątkiem Spółki,
- b) odpowiedzialność za sprawne funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem w Spółce,
- c) nadzór nad prawidłową realizacją funkcji aktuarialnej w Spółce, w tym dotyczącą ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- d) zapewnienie środków technicznych i organizacyjnych dla prawidłowego i bezpiecznego zarządzania danymi przetwarzanymi przez Spółkę.

Adam Roman

Członek Zarządu
ds. Ubezpieczeń
Korporacyjnych

Do kluczowych zadań i kompetencji Członka Zarządu ds. Ubezpieczeń Korporacyjnych należy kierowanie pracami podległego pionu, w tym:

- a) zarządzanie korporacyjnymi liniami biznesu i segmentami klienta,
- b) tworzenie strategii Spółki w zakresie reasekuracji i nadzór nad jej realizacją,
- c) kreowanie polityki zarządzania aktywami Spółki służącej rentownemu i bezpiecznemu lokowaniu środków.

Spółka identyfikuje kluczowe funkcje opisane poniżej.

Funkcja zgodności – jej umiejscowienie w strukturze organizacyjnej Spółki (bezpośrednia podległość Prezesowi Zarządu) zapewniająca odpowiednią niezależność operacyjną oraz prawa i uprawnienia określono w legislacji wewnętrznej. Funkcja zgodności dysponuje odpowiednimi, zapewnionymi przez Prezesa Zarządu, adekwatnymi do skali działalności Spółki zasobami, które pozwalają skutecznie realizować zadania funkcji oraz zapewniać odpowiednie wsparcie Spółki w jej bieżącej i długofalowej działalności. Osobą nadzorującą funkcję zgodności jest Gerard Bisewski (Dyrektor Biura Zarządu). Jego obowiązki polegają na nadzorze nad realizacją zadań wykonywanych przez funkcję zgodności, w tym między innymi nad identyfikacją i oceną ryzyk związanych z niezachowaniem zgodności, oceną możliwych skutków planowanych lub wprowadzanych zmian w prawie oraz nad doradzaniem Zarządowi i Radzie Nadzorczej Spółki oraz jej pracownikom w zakresie zachowania zgodności z przepisami prawa krajowego, regulacjami organów nadzorczych, wytycznymi wewnętrznymi oraz szeroko rozumianą etyką działalności Spółki. Szczegóły dotyczące uprawnień, zasobów i niezależności operacyjnej funkcji zgodności oraz sposób sprawozdawania i udzielania przez nią porad Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Spółki zostały opisane w rozdziale B.4 *System kontroli wewnętrznej*.

Funkcja aktuarialna – jej umiejscowienie w strukturze organizacyjnej Spółki zapewniająca odpowiednią niezależność operacyjną (niezależna jednostka organizacyjna w pionie Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych i Organizacyjnych) oraz prawa i uprawnienia określono w legislacji wewnętrznej. Funkcja aktuarialna dysponuje odpowiednimi, zapewnionymi przez Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych i Organizacyjnych, adekwatnymi do skali działalności Spółki zasobami, które pozwalają skutecznie realizować zadania funkcji oraz zapewnić odpowiednie wsparcie Spółki w jej bieżącej i długofalowej działalności. Aktuariuszem nadzorującym funkcję aktuarialną jest Jarosław Bobkowski (Dyrektor Biura Aktuarialnego). Jego obowiązki polegają na nadzorze nad realizacją zadań wykonywanych przez funkcję aktuarialną, w tym między innymi nad koordynacją ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności, nad zapewnieniem adekwatności metodologii i stosowanych modeli oraz założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności i oceną jakości wykorzystywanych w tym celu danych, nad informowaniem odpowiednich organów o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności, a także innymi czynnościami, opisanymi w rozdziale B.6 *Funkcja aktuarialna*. Szczegóły dotyczące uprawnień, zasobów i niezależności operacyjnej funkcji aktuarialnej oraz sposób sprawozdawania i udzielania przez nią porad Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Spółki zostały opisane w rozdziale B.6 *Funkcja aktuarialna*.

Funkcja audytu wewnętrznego – jej umiejscowienie w strukturze organizacyjnej Spółki zapewniająca jej odpowiednią niezależność operacyjną (niezależna jednostka organizacyjna w pionie Prezesa Zarządu) oraz prawa i uprawnienia określono w legislacji wewnętrznej. Funkcja audytu wewnętrznego dysponuje odpowiednimi, zapewnionymi przez Prezesa Zarządu, adekwatnymi do skali działalności Spółki zasobami, które pozwalają skutecznie realizować zadania funkcji oraz zapewnić odpowiednie wsparcie Spółki w jej bieżącej i długofalowej działalności. Osobą nadzorującą funkcję audytu wewnętrznego jest Grzegorz Człowiekowski (Dyrektor Biura Audytu Wewnętrznego). Jego obowiązki polegają na nadzorze nad realizacją zadań wykonywanych przez audyt wewnętrzny, w tym między innymi na nadzorze nad prowadzeniem oceny procesów: zarządzania ryzykiem, kontroli i ładu organizacyjnego i przyczynianiem się do poprawy ich działania oraz na nadzorze nad wsparciem organizacji w osiągnięciu celów poprzez zapewnienie skuteczności wymienionych procesów (opis w rozdziale B.5 *Funkcja audytu wewnętrznego*). Szczegóły dotyczące uprawnień, zasobów i niezależności operacyjnej funkcji audytu wewnętrznego oraz sposób sprawozdawania i udzielania przez nią porad Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Spółki zostały opisane w rozdziale B.5 *Funkcja audytu wewnętrznego*.

Funkcja zarządzania ryzykiem – jej umiejscowienie w strukturze organizacyjnej Spółki zapewniająca jej odpowiednią niezależność operacyjną (niezależna jednostka organizacyjna w pionie Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych i Organizacyjnych) oraz prawa i uprawnienia określono w legislacji wewnętrznej. Funkcja zarządzania ryzykiem dysponuje odpowiednimi, zapewnionymi przez Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych i Organizacyjnych, adekwatnymi do skali działalności Spółki zasobami, które pozwalają skutecznie realizować zadania funkcji oraz zapewnić odpowiednie wsparcie Spółki w jej bieżącej i długofalowej działalności. Osobą nadzorującą funkcję zarządzania ryzykiem jest Marcin Pachałko (Dyrektor Biura Ryzyka). Jego obowiązki polegają na nadzorze nad realizacją zadań w zakresie czynności związanych z zarządzaniem ryzykiem w Spółce, w tym między innymi na nadzorze nad kontrolą ogólnej sytuacji ryzyka Spółki oraz nad wczesnym rozpoznawaniem istotnych czynników ryzyka (opis w rozdziale B.3 *System zarządzania ryzykiem*). Szczegóły dotyczące uprawnień, zasobów i niezależności operacyjnej funkcji zarządzania ryzykiem oraz sposób sprawozdawania i udzielania przez nią porad Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Spółki zostały opisane w rozdziale B.3 *System zarządzania ryzykiem*.

W ramach Spółki mogą być powoływane komitety wspierające zarządzanie poszczególnymi obszarami jej działalności. Ich pracom przewodzą Członkowie Zarządu lub wskazane osoby, które raportują prace bezpośrednio nadzorującemu Członkowi Zarządu. Oto najważniejsze komitety funkcjonujące obecnie w Spółce, powołane na podstawie uchwał Zarządu:

- Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem, którego strategicznym celem jest nadzór nad procesami zarządzania ryzykiem w Spółce,
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, którego strategicznym celem jest koordynacja zarządzania aktywami i pasywami w celu minimalizacji ryzyka niedopasowania struktury aktywów do zobowiązań oraz istotnych ryzyk związanych z inwestycjami,
- Komitet NATCAT, którego strategicznym celem jest koordynacja identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania ryzyk katastroficznych, w tym powodzi oraz definiowanie odpowiednich scenariuszy reakcji na zdarzenia związane z realizacją ryzyka.

Zasady raportowania

Podstawową zasadą raportowania w Spółce jest raportowanie bezpośrednio do przełożonego w ramach podległości dyscyplinarnej. W przypadku określonych zdarzeń oraz stanowisk i funkcji Spółka stosuje odmienne ścieżki raportowania dotyczące podległości funkcjonalnej.

Rada Nadzorcza na każdym posiedzeniu (Rada Nadzorcza odbywa co najmniej 6 posiedzeń w ciągu roku, określonych w harmonogramie posiedzeń Rady na dany rok) otrzymuje od Zarządu raport z bieżącej działalności, obejmujący uzgodniony z nią zakres informacji, służący sprawowaniu skutecznego nadzoru nad działalnością Spółki. Dodatkowe raporty i informacje przygotowywane są zgodnie z aktualnym zapotrzebowaniem Rady Nadzorczej. Jedyne akcjonariusz Spółki otrzymuje informacje w formie i stopniu szczegółowości uzgodnionym ze Spółką.

Polityka wynagradzania Zarządu

Polityka wynagradzania Zarządu ustalana jest zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz ładem korporacyjnym i uwzględnia sytuację finansową Spółki. Wynagrodzenie Członka Zarządu jest finansowane i wypłacane ze środków Spółki. Struktura wynagradzania Zarządu opiera się na pogłębionej analizie i korelacji zakresu odpowiedzialności, doświadczenia, umiejętności i kompetencji Członków Zarządu. Celem polityki wynagradzania Zarządu jest wsparcie realizacji zarówno krótko-, jak i długoterminowej strategii biznesowej Spółki oraz jej jedynego akcjonariusza.

Wynagrodzenie całkowite Członków Zarządu podzielone jest na część stałą i część zmienną. Spółka zapewnia odpowiednie zrównoważenie składników wynagrodzenia. Komponenty zmiennej części uposażenia, stanowiącej większą ze składowych wynagrodzenia, umożliwiają odpowiednie nagradzanie i promowanie realizacji określonych celów finansowych i operacyjnych, przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności z wszelkimi mającymi zastosowanie do Spółki wymogami prawnymi i regulacyjnymi oraz zachowaniu rozsądnego i efektywnego zarządzania ryzykiem (w tym unikania podejmowania nadmiernego ryzyka względem decyzji krótkoterminowych – komponenty wynagrodzenia zmiennego w równych częściach odnoszą się do realizacji celów zarówno krótko-, jak i długoterminowych). Na wysokość wynagrodzenia zmiennego kluczowy wpływ ma ocena pracy Członków Zarządu z uwzględnieniem czynników takich jak:

- realizacja kluczowych wskaźników wydajnościowych Spółki,
- skuteczność realizowanych działań, w tym adekwatności przyjmowanego ryzyka,
- pozycja kapitałowa Spółki.

Wynagrodzenie zmienne Członków Zarządu w 2018 roku stanowiły:

- nagroda roczna,
- premia uznaniowa,
- długoterminowe programy motywacyjne.

Polityka wynagradzania Rady Nadzorczej

Członkowie niezależni Rady Nadzorczej otrzymują stałe miesięczne wynagrodzenie wypłacane ze środków Spółki. Jego wysokość odpowiada praktyce rynkowej dotyczącej wynagrodzeń w sektorze instytucji finansowych, w tym w innych krajowych zakładach ubezpieczeń i ich grupach kapitałowych. Członkowie niezależni nie otrzymują wynagrodzenia zmiennego zależnego od wyników Spółki. Pozostali Członkowie Rady Nadzorczej zrezygnowali z prawa do otrzymywania wynagrodzenia i swoją działalność realizują bez otrzymywania uposażenia ze strony Spółki.

Pozostałe informacje na temat polityki wynagrodzenia kluczowych funkcji

Spółka nie ma dodatkowych programów emerytalno-rentowych lub programów wcześniejszych emerytur dla Członków Zarządu, Rady Nadzorczej czy osób nadzorujących kluczowe funkcje.

Prawa do wynagrodzenia członków organu zarządzającego nie zmieniły się wobec poprzedniego okresu sprawozdawczego.

Polityka wynagradzania pracowników

Zgodnie z obowiązującym w Spółce regulaminem wynagradzania pracownicy otrzymują wynagrodzenie za pracę odpowiadające rodzajowi wykonywanej pracy, kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także ilości i jakości świadczonej pracy. Wysokość wynagrodzenia zasadniczego jest ustalana w każdym przypadku indywidualnie, w ramach określonych w regulaminie wynagradzania, na podstawie oceny i rekomendacji przełożonego, uwzględniającej między innymi:

- analizę umiejętności, kwalifikacji, kompetencji pracownika i jego doświadczenie zawodowe,
- ilość i jakość wykonywanej pracy,
- zajmowane stanowisko,
- zaangażowanie w wykonywane zadania i postawę pracownika wobec pracy,
- aktualną sytuację na rynku pracy.

Podstawowe znaczenie w wynagradzaniu pracowników Spółki mają stałe składniki wynagrodzenia. Dodatkowo w przypadku wybranych grup pracowników Spółka stosuje zmienne składniki wynagrodzenia o charakterze regulaminowym (prowizje) i uznaniowym (premie), mające charakter rozliczeniowy i motywacyjny.

W 2018 roku Spółka nie zrealizowała istotnych transakcji z akcjonariuszem, Członkami Zarządu czy Rady Nadzorczej.

Zasady określone w ramach systemu zarządzania spełniają następujące kryteria:

- są wzajemnie dopasowane i spójne,
- są zgodne z realizowaną strategią,
- jasno określają cele, do których realizacji mają się przyczynić,
- jasno określają zadania, które należy wykonać,
- jasno określają osoby lub funkcje odpowiedzialne za ich realizację,
- jasno określają procesy i procedury sprawozdawcze, które należy stosować,
- wskazują zobowiązanie odpowiednich jednostek organizacyjnych do przekazywania funkcjom kluczowym informacji o wszelkich faktach o istotnym znaczeniu dla wypełnianych przez nie obowiązków.

Efektywność systemu zarządzania jest analizowana zarówno w kontekście realizacji zamierzeń strategicznych i planów rozwojowych, jak i realizacji obowiązków w ramach jednostek organizacyjnych. Na podstawie analiz podejmowane są decyzje, które pozwalają jak najlepiej dopasować system zarządzania do profilu działalności Spółki oraz zmieniającego się otoczenia biznesowego.

W świetle powyższego należy ocenić, iż Spółka posiada system zarządzania adekwatny do charakteru, skali i złożoności ryzyk charakterystycznych dla swojej działalności.

B.2. WYMOGI DOTYCZĄCE KOMPETENCJI I REPUTACJI

Kompetencje każdej osoby pełniącej kluczową funkcję w Spółce ocenia się przed mianowaniem jej na dane stanowisko oraz w każdej sytuacji, w której konieczna jest ponowna ocena. Odpowiada za to wybrany organ Spółki (wymienione w rozdziale B.1 *Informacje ogólne o systemie zarządzania*), który mianuje osobę realizującą zadania w ramach kluczowych funkcji. Oceny lub powtórnej oceny dokonuje specjalna komisja, w skład której wchodzi między innymi pracownicy funkcji zgodności oraz spraw personalnych. Wyniki i najważniejsze elementy oceny są dokumentowane.

Ocena kompetencji obejmuje weryfikację takich elementów, jak:

- historia zatrudnienia,
- referencje,
- wykształcenie,
- kwalifikacje zawodowe – oceniane pod kątem wymogów danego stanowiska.

Ocena kompetencji opiera się na zdefiniowanym zakresie wiedzy, doświadczenia i kwalifikacji wymaganych w związku z przydzielonymi obowiązkami.

Oceniając reputację osoby pełniącej kluczową funkcję, bierze się pod uwagę jej uczciwość potwierdzoną działaniami w sferze zawodowej i osobistej. Należy przy tym uwzględnić wszelkie wątpliwości natury kryminalnej, finansowej i nadzorczej. W tym celu osoby ubiegające się o stanowiska w ramach kluczowych funkcji w Spółce muszą przedstawić zaświadczenie o niekaralności, wydane przez odpowiedni organ administracji państwowej lub oświadczenie o niekaralności składane pod rygorem odpowiedzialności karnej, a także oświadczenie o prowadzonych postępowaniach sądowych, oświadczenie o udziale w zarządach i radach nadzorczych innych spółek oraz o innych aktywnościach, które trzeba przeanalizować pod kątem ewentualnego konfliktu interesów.

Kompetencje i reputacja osób pełniących kluczowe funkcje są oceniane w terminie wyznaczonym przez specjalną komisję. Ocenę osób realizujących zadania w ramach kluczowych funkcji Spółka przygotowuje na podstawie decyzji specjalnej komisji lub w jednej z następujących sytuacji:

- przedłużenie umowy o pracę z osobą pełniącą kluczową funkcję,
- istotna zmiana w zakresie obowiązków i wymogów na stanowisku w ramach kluczowej funkcji.

B.3. SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Działający w Spółce system zarządzania ryzykiem jest zintegrowany z jej strukturą organizacyjną oraz procesami decyzyjnymi, z uwzględnieniem osób pełniących kluczowe funkcje. Spółka w ramach systemu zarządzania ryzykiem realizuje procesy mające na celu określanie, ocenę i monitorowanie ryzyka, na które może być narażona na poziomie indywidualnym oraz zagregowanym. System zarządzania ryzykiem zorganizowany jest zgodnie z koncepcją trzech linii obrony. Pierwszą z nich stanowią

funkcje operacyjne odpowiedzialne za podejmowanie decyzji w zakresie zarządzania portfelem produktowym i inwestycyjnym Spółki. Drugą linią obrony jest funkcja zarządzania ryzykiem odpowiedzialna za nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem oraz wspieranie pierwszej linii obrony w realizowaniu powierzonych zadań. Trzecią linią obrony stanowi natomiast funkcja audytu wewnętrznego, odpowiedzialna za niezależną ocenę funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem oraz wskazywanie obszarów wymagających poprawy.

I Rysunek 3. System zarządzania ryzykiem

Spółka uchwałą Zarządu wdrożyła funkcję zarządzania ryzykiem oraz powołała osobę ją nadzorującą – Dyrektora Biura Ryzyka. Funkcja ta jest realizowana w ramach pionu Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych i Organizacyjnych. W strukturze Spółki wyodrębniono także niezależną, właściwą merytorycznie komórkę organizacyjną, co zapewnia niezależność funkcji zarządzania ryzykiem i pozwala na jej skuteczną realizację oraz wykonywanie obowiązków w sposób obiektywny, wykluczający występowanie sytuacji wywierania wpływu i konfliktu interesów. Wszyscy pracownicy tej komórki organizacyjnej podlegają osobie nadzorującej funkcję zarządzania ryzykiem. Odpowiednie przyjęte w Spółce zasady jednoznacznie regulują powyższe kwestie umożliwiając realizację zadań funkcji w sposób niezakłócony. Zasoby funkcji zostały oszacowane i wyrażone w formie zapotrzebowania na etaty, które zostało w pełni zrealizowane poprzez zapewnienie odpowiedniej liczby pracowników o zdefiniowanych uprzednio kompetencjach niezbędnych do skutecznej realizacji celów. Ade-

kwatność powyższych zasobów jest przedmiotem ciągłej weryfikacji dokonywanej przez osobę nadzorującą funkcję kluczową, powiązanej z realizacją bieżących i nowych zadań. W przypadku konieczności wprowadzania zmian (np. zapewnienia dodatkowych etatów), są one wdrażane w trybie zapewniającym ciągłość kompleksowej i poprawnej realizacji zadań funkcji. Funkcja obejmuje koordynację czynności związanych z zarządzaniem ryzykiem, monitorowanie ogólnej sytuacji ryzyka Spółki oraz wczesne rozpoznawanie istotnych czynników ryzyka. Funkcja przedkłada Zarządowi Spółki sprawozdania okresowe oraz doraźne, które zawierają podsumowanie z realizowanych zadań. Ponadto realizuje zadania doradcze dla Zarządu Spółki w zakresie podejmowania decyzji obciążonych ryzykiem oraz monitoruje efektywność systemu zarządzania ryzykiem. Na każdym posiedzeniu Rady Nadzorczej funkcja zarządzania ryzykiem przedkłada okresowe sprawozdania dotyczące działalności funkcji.

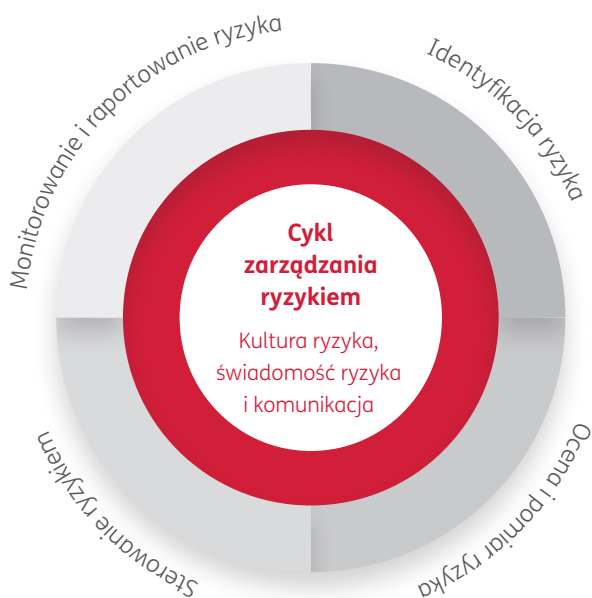
Spółka posługuje się katalogiem ryzyka, w którym wyróżniono siedem kategorii:

- ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe),
- ryzyko rynkowe,
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko płynności,
- ryzyko strategiczne,
- ryzyko reputacyjne.

Spółka definiuje profil ryzyka jako kombinację powyższych kategorii wynikającą ze specyfiki prowadzonej przez nią działalności.

W celu efektywnego i ciągłego określania, oceny, sterowania oraz monitorowania ryzyka Spółka na poziomie indywidualnym wdrożyła cykl zarządzania ryzykiem.

Rysunek 4. **Cykl zarządzania ryzykiem**

Identyfikacja

Identyfikacja ryzyka polega na wykrywaniu, rozpoznawaniu i rejestrowaniu istotnych dla Spółki ryzyk, które mogą mieć pozytywny (szansa) lub negatywny (zagrożenie) wpływ na osiągnięcie celów Spółki, w tym ustaleniu przyczyn i obszarów występowania tych ryzyk. Identyfikacja ryzyka jest istotna, gdyż niezidentyfikowane ryzyka nie będą brane pod uwagę na dalszych etapach procesu zarządzania ryzykiem, co może skutkować poniesieniem straty przez Spółkę.

Ocena i pomiar

Ocena i pomiar ryzyka polega na szczegółowym zrozumieniu ryzyka. Zasadniczo obejmuje rozważenie wpływu i prawdopodobieństwa materializacji zidentyfikowanego ryzyka. Ocena ryzyka pozwala określić zgodnie z kryteriami przyjętymi przez Spółkę, czy dane ryzyko jest istotne dla Spółki. Ocena i pomiar ryzyka dostarcza informacji niezbędnych do określenia, czy i jakiego sterowania wymaga zidentyfikowane ryzyko oraz – o ile podjęta została decyzja o konieczności jego ograniczenia – w jakim stopniu to ryzyko należy jeszcze ograniczyć, aby osiągnęło ono akceptowalny dla Spółki poziom.

Sterowanie

Sterowanie ryzykiem polega na określeniu przez Spółkę właściwej reakcji na zidentyfikowane ryzyko. Celem działań podejmowanych w odpowiedzi na ryzyko jest ograniczenie zagrożeń i wykorzystanie pojawiających się szans. Zasadniczo, w ramach sterowania ryzykiem w Spółce można wyróżnić następujące rodzaje działań: niepodjęcie ryzyka (nieangażowanie się w określoną działalność), przeniesienie ryzyka (zawarcie umowy transferującej ryzyko na drugą stronę), akceptację ryzyka (przyjęcie możliwych konsekwencji wynikających z materializacji ryzyka) oraz ograniczanie ryzyka (podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wpływu ryzyka na cele Spółki lub prawdopodobieństwa jego wystąpienia).

Monitorowanie i raportowanie

Monitorowanie to usystematyzowany sposób sporządzania i analizowania informacji o ryzyku. Monitorowanie służy zapewnieniu aktualności informacji o samym ryzyku oraz skuteczności działań podejmowanych w ramach sterowania nim. Elementy te są niezbędne dla dostosowania się do zmieniającego się środowiska i ciągłego doskonalenia zarządzania ryzykiem. Monitorowanie ryzyka można prowadzić m.in. poprzez porównywanie stanu aktualnego z przyjętymi założeniami czy analizę efektywności.

Przez raportowanie ryzyka należy rozumieć regularne przekazywanie informacji o zarządzaniu ryzykiem na podstawie z góry zdefiniowanych wymagań (wewnętrznych oraz zewnętrznych).

Spółka zdefiniowała i wdrożyła proces decyzyjny oparty na analizie ryzyka. Proces uwzględnia istotne tematy kierowane do decyzji Zarządu Spółki. Funkcja zarządzania ryzykiem w ramach zadań doradczych ma prawo przedłożyć Zarządowi Spółki rekomendację dotyczącą analizy ryzyka przygotowanej do danego tematu. Podejmując decyzję Zarząd Spółki ustosunkowuje się do rekomendacji funkcji zarządzania ryzykiem. Podejmowane decyzje są dokumentowane wraz z informacją dotyczącą stanowiska Zarządu Spółki. Za realizację decyzji odpowiada pracownik odpowiedzialny za daną rekomendację.

Spółka wdrożyła proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności (dalej: ORSA). Celem procesu ORSA jest zapewnienie, że Spółka angażuje się w proces oceny wszystkich ryzyk oraz że ustala odpowiadające im potrzeby kapitałowe. ORSA jest procesem ciągłym, jest on spójny z procesem planistycznym Spółki. Proces ORSA koordynowany jest przez Funkcję Zarządzania Ryzykiem, biorąc w nim udział również Zarząd oraz pozostałe kluczowe funkcje. Zarząd Spółki aktywnie uczestniczy w analizie i w wyborze najistotniejszych ryzyk identyfikowanych w ramach procesu ORSA, w budowaniu na ich podstawie scenariuszy warunków skrajnych oraz wniosków z ORSA.

W ramach procesu ORSA analizowane są własne potrzeby w zakresie wypłacalności, z uwzględnieniem wymogów kapitałowych, strategii biznesowej, zasad zarządzania kapitałem, profilu ryzyka Spółki i wyników testów warunków skrajnych. Przyjęte progi ostrzegawcze dla współczynnika wypłacalności ustalane są na poziomie odpowiednim do podjęcia ewentualnych działań mających zapewnić ciągłą zgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności. Docelowy poziom współczynnika wypłacalności dla Spółki zapewnia bezpieczne pokrycie, biorąc pod uwagę naturalną zmienność czynników ekonomicznych i pozwala na efektywne konkurencyjne na rynku ubezpieczeniowym.

Jednym z narzędzi procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności jest Raport ORSA, zawierający podsumowanie jakościowych i ilościowych wyników oceny oraz wnioski i informacje na temat głównych założeń. Raport ORSA przygotowujący jest corocznie w drugiej połowie roku i jest przyjmowany przez Zarząd. Dodatkowa ORSA może zostać przygotowana w przypadku istotnego spadku środków własnych np. w wyniku nagłego, dotkliwego zdarzenia szkodowego (z którego straty nie zostałyby pokryte przez reasekurację). Dodatkowa ORSA jest przygotowywana w przypadku wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności skutkujących istotnymi zmianami w profilu ryzyka bądź w pozycji kapitałowej. Osobą, która decyduje o przygotowaniu dodatkowej ORSA jest Osoba Nadzorująca Funkcję Zarządzania Ryzykiem.

Wnioski uzyskane w ramach ORSA są uwzględniane w ramach:

- procesu zarządzania kapitałem, w którym m.in. uwzględnia się plan poziomu współczynnika wypłacalności, wyniki analizy wrażliwości i testów warunków skrajnych,

- planowania działalności Spółki – poprzez wdrażanie rozwiązań zapewniających spełnienie wszystkich wymogów ustawowych w zakresie bezpieczeństwa finansowego i wypłacalności,
- opracowywania i tworzenia produktów.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka opracowała i wdrożyła strategię, której nadrzędnym celem jest monitorowanie strategicznych kryteriów dla zarządzania ryzykiem takich, jak:

- utrzymanie silnej kondycji finansowej,
- ochrona i wzrost wartości dla akcjonariusza,
- ochrona reputacji.

System zarządzania ryzykiem jest ściśle powiązany z procesem zarządzania kapitałem w Spółce. Prowadzony monitoring obejmuje analizę wpływu podejmowanych działań na środki własne, kapitał na ryzyko i w konsekwencji – na wypłacalność Spółki.

B.4. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

System kontroli wewnętrznej został ustanowiony przez Zarząd Spółki. Stanowi on kluczowy element ładu korporacyjnego obowiązującego w Spółce. Zorganizowany jest zgodnie z koncepcją trzech linii obrony. Obejmuje wszystkie poziomy Spółki oraz procesy powierzone w drodze outsourcingu. System kontroli wewnętrznej ma na celu zapewnienie, że realizowane procesy biznesowe działają skutecznie oraz że regulacje wewnętrzne i zewnętrzne są przestrzegane. Biuro Audytu Wewnętrznego przeprowadza audyty systemu kontroli wewnętrznej we wszystkich procesach oraz na poziomie organizacji kontroli wewnętrznej, zgodnie z rocznymi i wieloletnimi planami audytu.

Funkcja zgodności

Spółka utworzyła niezależną funkcję zgodności, obejmującą oficera ds. zgodności i wyodrębnioną organizacyjnie, właściwą merytorycznie komórkę organizacyjną – obszar zgodności, ulokowane w Biurze Zarządu. Wszyscy pracownicy tej komórki podlegają osobie nadzorującej funkcję zgodności, ona zaś podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu. Wyodrębnienie organizacyjne tej komórki zapewnia niezależność funkcji zgodności i pozwala na jej skuteczną realizację oraz wykonywanie obowiązków w sposób obiektywny, wykluczający występowanie sytuacji wywierania wpływu i konfliktu interesów. Przyjęte w Spółce zasady jednoznacznie regulują powyższe kwestie, umożliwiając realizację zadań funkcji w sposób niezakłócony.

Zadaniem funkcji jest wspomaganie Zarządu w opracowywaniu i wdrażaniu działań organizacyjnych, które są niezbędne, aby zapewnić zachowanie Spółki zgodne z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Funkcja zgodności działa tym samym na rzecz harmonizacji zachowania Spółki oraz jej pracowników z głównymi wewnętrznymi zasadami, a także z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań prawnych i biznesowych. Oto cztery kluczowe zadania realizowane przez funkcję zgodności:

- wczesne ostrzeżenie: ocena możliwych skutków planowanych lub wprowadzanych zmian w prawie,
- doradztwo: doradzanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej Spółki oraz jej pracownikom w zakresie zachowania zgodności z obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi,
- nadzorowanie: nadzór nad zachowaniem zgodności z przepisami prawa i przyjętymi normami prowadzenia działalności,
- kontrola: systematyczna identyfikacja i ocena ryzyk związanych z niezachowaniem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

Funkcja zgodności realizuje swoje zadania samodzielnie i niezależnie. Dysponuje nieograniczonym prawem do informacji dotyczących istotnych zadań związanych z zapewnieniem zgodności, obejmujących wszystkie struktury Spółki. Zasoby funkcji zostały zapewnione adekwatnie do skali, prowadzonej działalności, a także ekspozycji Spółki na ryzyka związane z jej działalnością w przyjętym modelu biznesowym. Zasoby funkcji zostały oszacowane i wyrażone w formie zapotrzebowania na etaty, które zostało w pełni zrealizowane poprzez zapewnienie odpowiedniej liczby pracowników o zdefiniowanych uprzednio kompetencjach niezbędnych do skutecznej realizacji celów. Adekwatność powyższych zasobów jest przedmiotem ciągłej weryfikacji dokonywanej przez osobę nadzorującą funkcję kluczową, powiązanej z realizacją bieżących i nowych zadań. W przypadku konieczności wprowadzania zmian (np. zapewnienia dodatkowych etatów), są one wdrażane w trybie zapewniającym ciągłość kompleksowej i poprawnej realizacji zadań funkcji.

Funkcja zgodności w miarę potrzeb Spółki, nie rzadziej jednak niż raz w roku, przeprowadza przegląd ustanowionych zasad i planów zapewnienia zgodności z przepisami. Przegląd obejmuje wszystkie obszary działalności Spółki oraz ich ekspozycje na ryzyko związane z potencjalnym brakiem przestrzegania przepisów.

Funkcja zgodności przedkłada Zarządowi Spółki sprawozdania okresowe oraz przygotowywane ad hoc (zgodnie z zapotrzebowaniem) dotyczące działalności funkcji. Raporty uwzględniają kluczowe oceny ryzyk związanych z niezachowaniem zgodności, ocenę możliwych skutków planowanych lub wprowadzanych zmian w prawie a także informacje dotyczące stwierdzonych naruszeń zasad zgodności oraz działań naprawczych podjętych przez kierownictwo Spółki stosownie do bieżących potrzeb. Funk-

cja zgodności pełni również rolę stałego doradcy Zarządu ds. zapewnienia zgodności z przepisami – zgodnie z wewnętrznymi regulacjami oficer ds. zgodności jest obecny na wszystkich posiedzeniach Zarządu Spółki.

Funkcja zgodności pełni również rolę stałego doradcy Rady Nadzorczej ds. zapewnienia zgodności z przepisami. Na każdym posiedzeniu Rady Nadzorczej funkcja zgodności przedkłada Radzie okresowe sprawozdania dotyczące działalności funkcji. Raporty uwzględniają kluczowe oceny ryzyk związanych z niezachowaniem zgodności, ocenę możliwych skutków planowanych lub wprowadzanych zmian w prawie, a także informacje dotyczące stwierdzonych naruszeń zasad zgodności oraz działań naprawczych podjętych przez kierownictwo Spółki stosownie do bieżących potrzeb.

W okresie sprawozdawczym nie zmieniły się istotne zasady zapewniające zgodność z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

B.5. FUNKCJA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Funkcję audytu wewnętrznego wdrożono uchwałą Zarządu, powołującą Biuro Audytu Wewnętrznego. Jego dyrektor ma bezpośredni i nieograniczony dostęp do Zarządu.

Audyt wewnętrzny wspiera Zarząd Spółki w monitorowaniu jej działań, w szczególności zaś w kontroli wewnętrznego systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej oraz pozostałych kluczowych funkcji (zgodności, zarządzania ryzykiem i aktuarialnej). Funkcja audytu wewnętrznego podlega administracyjnie Prezesowi Zarządu, któremu raportuje wyniki pracy. Równocześnie zapewnione jest właściwe raportowanie do Rady Nadzorczej Spółki (reprezentowanej przez Komitet do spraw Audytu).

Zarówno dyrektor, jak i pracownicy audytu wewnętrznego są świadomi krajowych i międzynarodowych standardów praktyki zawodowej audytu wewnętrznego, którymi się kierują. Liczne środki, takie jak odpowiednie umiejscowienie w strukturze organizacyjnej, spójny podział obowiązków oraz kompleksowe zapewnienie jakości w trakcie badania gwarantują zachowanie niezależności i obiektywizmu funkcji audytu. Zasoby funkcji zostały oszacowane i wyrażone w formie zapotrzebowania na etaty, które zostało w pełni zrealizowane poprzez zapewnienie odpowiedniej liczby pracowników o zdefiniowanych uprzednio kompetencjach niezbędnych do skutecznej realizacji celów. Adekwatność powyższych zasobów jest przedmiotem ciągłej weryfikacji dokonywanej przez osobę nadzorującą funkcję kluczową, powiązanej z realizacją bieżących i nowych zadań. W przypadku konieczności wprowadzania zmian (np. zapewnienia dodatkowych etatów), są one wdrażane w trybie zapewniającym ciągłość kompleksowej i poprawnej realizacji zadań funkcji.

Audytorzy wewnętrzni podczas realizacji swoich zadań zobowiązani są między innymi do unikania wszelkich sytuacji, które mogłyby w jakikolwiek sposób wpłynąć na ich niezależność i obiektywizm. Audytorom wewnętrznym nie wolno przyjmować odpowiedzialności za nieaudytowane funkcje i zadania, które podlegają okresowej ocenie audytu wewnętrznego.

Audyt wewnętrzny wykonuje powierzone mu zadania odpowiedzialnie. Celem audytu wewnętrznego jest:

- usprawnienie działalności operacyjnej Spółki,
- prowadzenie systematycznej i dokonywanej w uporządkowany sposób oceny procesów zarządzania ryzykiem, kontroli i ładu organizacyjnego i przyczynianie się do poprawy ich działania,
- wsparcie organizacji w osiąganiu celów poprzez zapewnienie skuteczności wymienionych procesów.

Audyt wewnętrzny może podejmować się doradztwa wewnętrznego (niezależnie od swoich czynności audytowych) pod warunkiem, że ma odpowiednią wiedzę i kompetencje, a zadanie to nie zagraża wykonaniu zatwierdzonego rocznego planu audytu.

Zadania audytowe opierają się na szczegółowym planie uchwalanym co roku, a wywodzącym się z planu wieloletniego. Oba plany powstają na podstawie samodzielnie przeprowadzanej oceny ryzyka oraz analizy ryzyka operacyjnego dokonywanej przez Biuro Ryzyka. Funkcja audytu wewnętrznego działa na podstawie zasad zaakceptowanych przez Zarząd Spółki oraz zgodnie z najlepszymi standardami pracy audytowej.

B.6. FUNKCJA AKTUARIALNA

Funkcję aktuarialną wdrożono uchwałą Zarządu, na mocy której określono jej zadania oraz powołano nadzorującą ją osobę – aktuarusza pełniącego funkcję Dyrektora Biura Aktuarialnego i podlegającego bezpośrednio Wiceprezowski Zarządu. W strukturze Spółki wyodrębniono także niezależną, właściwą merytorycznie komórkę organizacyjną, co zapewnia niezależność funkcji aktuarialnej i pozwala na jej skuteczną realizację oraz wykonywanie obowiązków w sposób obiektywny, wykluczający występowanie sytuacji wywierania wpływu i konfliktu interesów. Wszyscy pracownicy tej komórki organizacyjnej podlegają osobie nadzorującej funkcję aktuarialną. Odpowiednie przyjęte w Spółce zasady jednoznacznie regulują powyższe kwestie umożliwiając realizację zadań funkcji w sposób niezakłócony. Zasoby funkcji zostały oszacowane i wyrażone w formie zapotrzebowania na etaty, które zostało w pełni zrealizowane poprzez zapewnienie odpowiedniej liczby pracowników o zdefiniowanych uprzednio kompetencjach niezbędnych do skutecznej realizacji celów. Adekwatność powyższych zasobów jest przedmiotem ciągłej weryfikacji dokonywanej przez osobę nadzorującą funkcję kluczową, powiązanej z realizacją bieżących i nowych zadań. W przypadku konieczności wprowadzania zmian

(np. zapewnienia dodatkowych etatów), są one wdrażane w trybie zapewniającym ciągłość kompleksowej i poprawnej realizacji zadań funkcji. Funkcja aktuarialna ma wkład w efektywne funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem w Spółce poprzez nadzór nad procesami naliczania i kontroli rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, a także opiniowanie polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczeń oraz adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji.

Funkcja aktuarialna realizuje w Spółce następujące cele:

- koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności,
- zapewnienie adekwatności metodologii i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności,
- ocena jakości i stopnia wystarczalności danych wykorzystywanych do obliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności,
- porównanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń,
- informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności,
- nadzorowanie obliczeń rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności, jeżeli konieczne jest stosowanie przybliżeń lub podejścia indywidualnego,
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia,
- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji,
- wkład w efektywne wdrażanie systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w odniesieniu do modelowania ryzyka leżącego u podstaw obliczeń wymagań kapitałowych oraz w odniesieniu do własnej oceny ryzyka i wypłacalności.

Dodatkowo funkcja aktuarialna w Spółce odpowiada za ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów rachunkowości.

B.7. OUTSOURCING

Spółka określiła i wdrożyła zasady dotyczące outsourcingu. Można go zastosować tylko wtedy, gdy zawarta umowa nie będzie realizowana w sposób prowadzący do:

- przekazania zarządzania Spółką,
- przekazania wykonywania działalności ubezpieczeniowej w sposób powodujący brak faktycznego wykonywania działalności przez Spółkę,
- istotnego pogorszenia jakości systemu zarządzania Spółką,
- nadmiernego wzrostu ryzyka operacyjnego,
- pogorszenia możliwości monitorowania Spółki przez organy nadzoru,

- pogorszenia jakości usług świadczonych ubezpieczającym, ubezpieczonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia,
- zagrożenia dla ciągłości działania Spółki.

Warunki współpracy w zakresie outsourcingu potwierdza pisemna umowa z wykonawcą.

Proces outsourcingu wymaga przeprowadzenia analizy dotyczącej powierzanej funkcji lub czynności oraz analizy jakości i adekwatności podmiotu zewnętrznego, mającej na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu świadczenia usług.

Powierzone podmiotom zewnętrznym czynności podlegają cyklicznemu monitoringowi w celu potwierdzenia jakości i terminowości wykonywanych zadań. Analizie poddawane są również podmioty zewnętrzne świadczące usługi outsourcingowe na rzecz Spółki.

Decyzję o powierzeniu funkcji lub czynności podlegających zasadom outsourcingu zawsze podejmuje Zarząd Spółki.

Spółka realizuje obecnie zawarte umowy o outsourcing w obszarach:

- likwidacji szkód,
- zarządzania aktywami (lokatami),
- windykacji należności składkowych i regresowych,
- utrzymania systemów IT i przetwarzania informacji prawnie chronionych w chmurze obliczeniowej,
- utrzymania dostępności usług infolinii,
- obsługi korespondencji masowej.

Spółka powierza czynności w ramach wymienionych obszarów podmiotom zewnętrznym z siedzibami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo Republiki Federalnej Niemiec.

Spółka nie powierza podmiotom zewnętrznym realizacji kluczowych funkcji należących do systemu zarządzania.

B.8. INNE INFORMACJE

Wszelkie istotne informacje dotyczące tematyki tego rozdziału ujęto w Sprawozdaniu.

| Profil
ryzyka

C. PROFIL RYZYKA

Spółka posługuje się katalogiem ryzyka, w którym wyróżniono siedem kategorii. W ramach określonych kategorii Spółka wyróżnia ryzyka uwzględniane przy wyliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności oraz ryzyka, które uwzględniane są częściowo lub pomijane.

Ryzyka uwzględniane:

- ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe),
- ryzyko rynkowe,
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko operacyjne.

Ryzyka uwzględniane częściowo lub pomijane:

- ryzyko płynności,
- ryzyko strategiczne,
- ryzyko reputacyjne.

Spółka definiuje profil ryzyka jako kombinację ekspozycji w powyższych kategoriach, wynikającą ze specyfiki prowadzonej przez nią działalności. Ekspozycja rozumiana jest jako wartość narażona na ryzyko. Ryzyko koncentracji identyfikowane jest jako ekspozycje, w przypadku których wysokość potencjalnej straty może zagrażać wypłacalności lub sytuacji finansowej Spółki.

Założenia testów warunków skrajnych

W celu efektywnego zarządzania ryzykiem Spółka co najmniej dwa razy w roku przeprowadza testy warunków skrajnych oraz analizy wrażliwości. Spółka przeprowadziła analizę scenariuszy zmian istotnych czynników ryzyka. Przeprowadzone testy warunków skrajnych pokrywają najważniejsze obszary działalności oraz są zgodne z profilem ryzyka Spółki. Scenariusze do testów warunków skrajnych zostały opracowane na bazie najistotniejszych ryzyk wybranych w ramach procesu ORSA. Dodatkowo Spółka wykonuje testy warunków skrajnych na żądanie organu nadzoru. Spośród ryzyk (uwzględnianych częściowo lub pomijanych w obliczeniach kapitałowego wymogu wypłacalności), na które narażona jest Spółka, wybrano te, które mogą w sposób istotny wpłynąć na realizację przyjętych przez Spółkę założeń strategicznych, wpływając istotnie na profil ryzyka i/lub pozycję wypłacalności. Parametry wybrane do analizowanych w ramach testów scenariuszy zostały wypracowane na bazie najlepszej wiedzy i określają skrajne, ale jednak realne dla Spółki sytuacje, a podany wpływ określa maksymalną, możliwą w ramach danego scenariusza stratę. W testach odwróconych Spółka analizowała głębokość zmian wybranych parametrów, które spowodowałyby spadek poziomu współczynnika wypłacalności do ustalonego poziomu (100 procent lub 120 procent). Analizy scenariuszowe i wyniki testów odgrywają istotną rolę we własnej ocenie ryzyka i wypłacalności oraz wpływają na techniki ograniczania ryzyk.

Przedstawione w rozdziałach od C.1 Ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe) do C.5. Ryzyko operacyjne wyniki analizy wrażliwości oraz testów warunków zostały opracowane na potrzeby własnej oceny ryzyka i wypłacalności ORSA. Testy scenariuszy bazują na danych dotyczących realizacji współczynnika wypłacalności na dzień 30 czerwca 2018 roku, 31 grudnia 2018 oraz na wielkościach planistycznych (lata 2019 oraz 2020). Ze względu na różne bazy testów oraz w celu ujednoczenia wyników wpływ testów warunków skrajnych przedstawiony został w formie procentowej. Szczegółowe dane dotyczące wielkości środków własnych oraz kapitałowego wymogu wypłacalności na 31 grudnia 2018 roku przedstawione zostały odpowiednio w Tabeli 20 oraz w Tabeli 25 w rozdziale E. Zarządzanie kapitałem.

C.1. RYZYKO AKTUARIALNE (UBEZPIECZENIOWE)

Ryzyko aktuarialne to możliwość poniesienia straty lub odczucia niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań, jaka może wyniknąć z zawartych umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych wskutek przyjęcia niewłaściwych założeń dotyczących wyceny składek i tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Ocena ryzyka

Spółka prowadzi działalność ubezpieczeniową, oferując ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne, adresowane do klienta detalicznego, małych i średnich przedsiębiorstw oraz klientów korporacyjnych. Według stanu na 31 grudnia 2018 roku największy udział w ofercie Spółki mają ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych (43 procent składki zarobionej netto). Spółka przyjmuje na siebie również reasekurację czynną. Na 31 grudnia 2018 udział składki zarobionej z tytułu tej działalności wynosił 4 procent.

W ramach oceny ryzyka Spółka wykorzystuje:

- wyliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności według metodyki formuły standardowej (definicja przedstawiona w rozdziale E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy). Spółka dokonuje weryfikacji parametrów wykorzystywanych w ramach przeliczenia formuły standardowej oraz przeprowadza analizy sprawdzające, czy założenia formuły standardowej są adekwatne do profilu ryzyka Spółki,
- analizę wrażliwości poziomu ryzyka, wykorzystując testy warunków skrajnych wykonywanych w ramach Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności oraz na potrzeby badania wymaganego przez KNF,
- model umożliwiający badanie ryzyka katastroficznego oraz badanie potencjalnych kumulacji ryzyk w zadanych regionach. Model ten umożliwia tworzenie mapy zagrożenia powodziowego,
- monitoring wyniku z działalności ubezpieczeniowej.

Formuła standardowa zakłada podział ryzyka ubezpieczeniowego na następujące kategorie: ryzyko w ubezpieczeniach innych niż na życie, ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych, ryzyko w ubezpieczeniach na życie. Dwie pierwsze kategorie dzielą się na podmoduły ryzyka składki i rezerw, ryzyka katastroficznego oraz ryzyka związanego z rezygnacjami z umów. Moduł ryzyka w ubezpieczeniach na życie dzieli się na podmoduły ryzyka długowieczności, ryzyka wydatków oraz ryzyka rewizji rent.

Rysunek 5. **Ekspozycja na ryzyko składki i rezerw w podziale na linie biznesowe wg Wypłacalności II na 31 grudnia 2018 roku, w tys. zł**

Zaprezentowane powyżej wartości ekspozycji przedstawiają miary wielkości ryzyka składki i rezerw, wyliczane na potrzeby kalkulacji formuły standardowej. Miara ryzyka składki dla danej linii jest sumą następujących pozycji:

- składki zarobionej z ostatnich 12 miesięcy lub planowanej składki zarobionej z kolejnych 12 miesięcy (wybierana jest wyższa z wartości),
- oczekiwanej składki, którą Spółka zarobi po kolejnych 12 miesiącach z tytułu obecnych umów,
- oczekiwanej składki, którą Spółka zarobi z tytułu umów, dla których początkowa data ujęcia zobowiązania przypada na kolejne 12 miesięcy (z wyłączeniem składek zarobionych w ciągu 12 miesięcy po początkowej dacie ujęcia zobowiązania).

Miara ryzyka rezerw odpowiada wielkości najlepszego oszacowania rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, po odliczeniu kwot należnych z umów reasekuracji.

Spółka w ramach swojej ekspozycji identyfikuje koncentrację składki i rezerw na liniach przypisanych do ubezpieczeń komunikacyjnych.

Spółka nie identyfikuje istotnego ryzyka wynikającego z tej koncentracji, ponieważ działalność, z której wynika opisana ekspozycja, prowadzona jest w różnych obszarach: klienta korporacyjnego, małych i średnich przedsiębiorstw oraz klienta detalicznego. Dodatkowo, w ramach obszaru klienta detalicznego, dystrybucję prowadzona jest przez trzy kanały: agencyjny, dilerski oraz direct.

Ze względu na specyfikę biznesową ryzyko składki i rezerw jest najistotniejszym elementem ryzyka aktuarialnego. Spółka identyfikuje również ekspozycję na ryzyko katastroficzne, ryzyko rezygnacji z umów oraz ryzyka z tytułu wypłacanych rent, tj. ryzyko długowieczności kosztów oraz rewizji. Spółka nie identyfikuje koncentracji w wyniku tych ekspozycji.

Techniki ograniczania ryzyka

Aby ograniczyć ryzyko ubezpieczeniowe, Spółka prowadzi ostrożnościową politykę underwritingową oraz reasekuracyjną. Spółka wykorzystuje techniki ograniczania ryzyka aktuarialnego, między innymi takie jak:

- odpowiednie procedury underwritingu oraz limity wysokości sum ubezpieczenia dla underwriterów,
- odpowiednio dopasowane programy reasekuracji obowiązkowej wraz z uwzględnieniem reasekuracji do zdarzeń katastroficznych oraz reasekuracji fakultatywnej,
- comiesięczny monitoring wyniku z działalności ubezpieczeniowej,
- raport ryzyka, w ramach którego prowadzony jest monitoring wrażliwości poziomu wypłacalności na zmianę wysokości składki i rezerw,
- stosowanie fransyz,
- kontrola wyników na rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.

Ryzyko aktuarialne jest na bieżąco monitorowane w celu weryfikacji realizacji planów finansowych Spółki oraz na potrzeby wewnętrznego raportowania (ad hoc, miesięcznego, kwartalnego i rocznego) na poziomie operacyjnym i do Zarządu Spółki. Czynności podejmowane w zakresie monitoringu są na bieżąco weryfikowane w celu zapewnienia ich ciągłej skuteczności.

Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości

W ramach przeprowadzonej analizy wrażliwości Spółka wybrała i przeanalizowała różnorodne scenariusze, uwzględniając zmiany na rynku ubezpieczeń (spadek stawek w komunikacji, rewizja Formuły Standardowej przez Komisję Europejską), główne czynniki ryzyka aktuarialnego (ekspozycja, wolumen rezerw, szkodowość), specyfikę portfela (udział ubezpieczeń OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych) oraz założenia planistyczne, które mogą wpłynąć na współczynnik szkodowości.

I Tabela 5. Wyniki analizy wrażliwości oraz sytuacji skrajnych dla ryzyka aktuarialnego na 30 czerwca 2018 roku

Scenariusz	Opis	Wysokość zmiany / dodatkowe informacje	Wpływ na kapitałowy wymóg wy- płacalności na ryzyko w ubez- pieczeniach innych niż na życie [w %]	Wpływ na kapitałowy wymóg wy- płacalności [w %]	Wpływ na środki własne [w %]	Wpływ na współ- czynnik wypłacalności [w pp.]
Obniżenie rentowności taryf na rynku ubezpieczeń komunikacyjnych	Spadek średnich składek przypisanych dla ubezpieczeń OC ppm (bazą dane planistyczne na 31.12.2020)	-14%	0	0	- 11	-19
Zmiana założeń Formuły Standardowej	Zmiany założeń w kalkulacji wymogu kapitałowego proponowane przez EIOPA w lutym 2018 (druga porada EIOPA) dotyczące ryzyka ubezpieczeniowego i rynkowego (bazą dane planistyczne na 31.12.2020)	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana kalibracji parametrów odchylenia standardowego w ryzyku składki i rezerw • zmiana definicji przyszłej składki w mierze wielkości ryzyka składki • uproszczenie dla ryzyka pożaru • zmiana metodyki kalkulacji ryzyka stopy procentowej 	+ 3	+ 5	0	-9
Zmiana założeń dotyczących przyszłej szkodowości	Wzrost współczynników szkodowości w liniach komunikacyjnych założonych w kalkulacji najlepszego oszacowania rezerwy składek (bazą dane na 30.06.2018)	+5 pp.	0	+ 1	-3	-6
		+10 pp.	0	+ 2	- 6	-11

Po analizie wyników testów Spółka nie dostrzega zagrożenia dla realizacji aktualnej strategii oraz modelu biznesowego. Realizacja scenariuszy przeprowadzonych w ramach analizy wrażliwości w ryzyku ubezpieczeniowym nie zagraża pozycji wypłacalności Spółki. Identyfikacja ryzyk, z których wynikają powyższe scenariusze, i wyniki testów wpływają na sposób zarządzania ryzykiem aktuarialnym. Spółka na bieżąco obserwuje sytuację na rynku, informacje publikowane przez Komisję Europejską oraz EIOPA, a szkodowość i wynik techniczny podlegają comiesięcznemu monitoringowi.

Spółka przeprowadziła również testy odwrotne dla pozycji wypłacalności, w których zbadano wielkość zmian wybranych czynników, które spowodowałyby spadek współczynnika wypłacalności do ustalonego poziomu. Wykonano analizę wielkości zmian istotnych elementów ekspozycji na ryzyko aktuarialne (wolumen składki, najlepsze oszacowanie rezerw) prowadzące do spadku współczynnika wypłacalności do poziomu 120 procent (spadek do poziomu ostrzegawczego). Dodatkowo przeprowadzono analizę kumulacji ryzyka aktuarialnego i kredytowego (zdarzenie katastroficzne i upadek reasekuratorów) prowadzącej do spadku współczynnika wypłacalności do poziomu 100 procent (spadek do minimalnego dozwolonego poziomu).

Tabela 6. Wyniki testów odwrotnych dla współczynnika wypłacalności: głębokość zmian danego czynnika na 30 czerwca 2018 roku

Scenariusz	Poziom współczynnika wypłacalności	Opis (głębokość zmiany)
Zmiana planu składki z nowego biznesu	120%	69%
Zmiana najlepszego oszacowania rezerw szkodowych	120%	12%
Zdarzenie katastroficzne i upadek reasekuratora	100%	Powódź o sumie szkód rzędu 1,5 mld zł i brak odzyskania 40% należności z tytułu umowy reasekuracji na szkody katastroficzne

Wzrost planu składki nowego biznesu oraz szkodowości istotnie wpłynęłyby na pogorszenie poziomu współczynnika wypłacalności, dlatego Spółka monitoruje poziom powyższych wskaźników. Do spadku współczynnika wypłacalności do poziomu ostrzegawczego doprowadziłyby dopiero bardzo duże zmiany czynników, które Spółka ocenia jako mało prawdopodobne.

Istotny wpływ na wypłacalność Spółki w przeanalizowanych scenariuszach ma przede wszystkim zmiana rezerwy szkodowej, ze względu na jej jednoczesne oddziaływanie na obydwie składowe współczynnika wypłacalności:

- wzrasta poziom kapitałowego wymogu wypłacalności SCR (gdyż zwiększa się ryzyko rezerw),
- spadają środki własne, wskutek wzrostu zobowiązań (efekt jest pogłębiony przez wzrost marginesu na ryzyko będący pochodną wzrostu SCR).

Do spadku współczynnika wypłacalności do poziomu 100 procent mogłaby doprowadzić dopiero kumulacja kilku znaczących czynników negatywnych. Takim scenariuszem mogłoby być zdarzenie katastroficzne, przy jednoczesnym upadku jednego lub więcej reasekuratorów, np. powódź o łącznej sumie szkód brutto rzędu 1,5 mld zł i brak możliwości odzyskania 40 procent należności z tytułu umowy reasekuracji na szkody katastroficzne.

Niskie prawdopodobieństwo kumulacji zdarzeń katastroficznych oraz upadku reasekuratorów o wysokim ratingu wskazuje na bardzo niską szansę realizacji przedstawionego scenariusza przy obecnej ekspozycji na ryzyko katastroficzne. Spółka posiada wysoki poziom ochrony reasekuracyjnej na zdarzenia katastroficzne, wybiera reasekuratorów o wysokich ratingach i dzieli umowy między wielu reasekuratorów, skutecznie ograniczając ryzyko koncentracji w tych obszarach.

Istotne zmiany w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku w ryzyku aktuarialnym nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie środków zastosowanych w celu oceny ryzyka.

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 ze względu na wzrost wolumenów planowanej składki zarobionej oraz najlepszego oszacowania rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, nastąpił istotny przyrost ekspozycji na ryzyko składki i rezerw, głównie w ubezpieczeniach komunikacyjnych oraz pozostałych szkód rzeczowych.

C.2. RYZYKO RYNKOWE

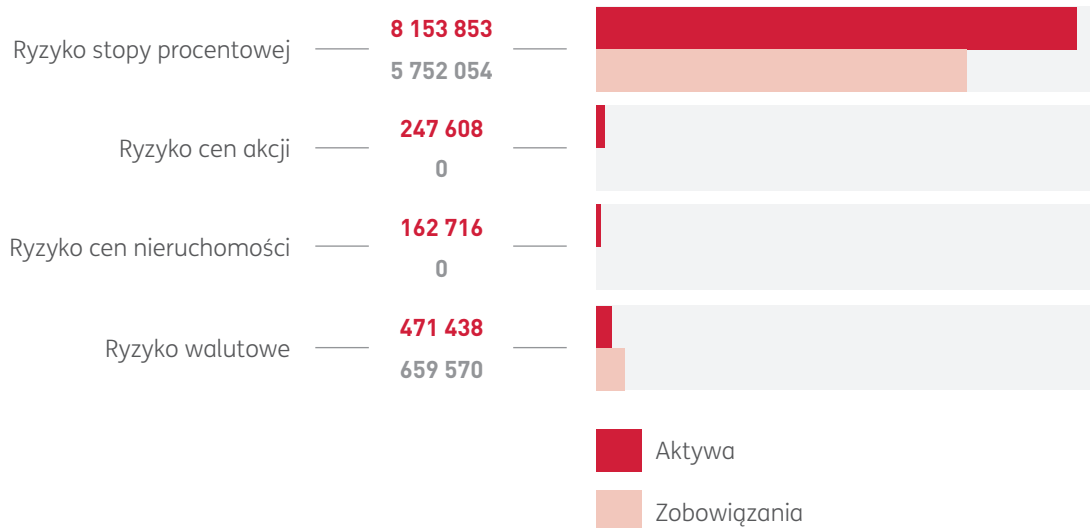
Ryzyko rynkowe to możliwość poniesienia straty lub odczucia niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikającej bezpośrednio lub pośrednio z wahań poziomu i wahań zmienności rynkowych cen aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych.

Ocena ryzyka

Do oceny ryzyka rynkowego Spółka wykorzystuje poziom kapitałowego wymogu wypłacalności wyliczonego zgodnie z metodyką formuły standardowej, wyniki analizy scenariuszy skrajnych, a także analizy oraz informacje rynkowe i gospodarcze. Oceniając ryzyko potencjalnej transakcji, Spółka wykorzystuje ekspercką wiedzę z zakresu finansów i inwestycji, jak również wykonuje analizy wpływu potencjalnych decyzji lokacyjnych na poziom wypłacalności oraz na konsumpcję ustalonych limitów. Spółka wykonuje także okresową wycenę nieruchomości.

Ryzyko rynkowe Spółka dzieli na następujące podmoduły: ryzyko stopy procentowej, ryzyko cen akcji, ryzyko cen nieruchomości oraz ryzyko walutowe. Formuła standardowa do modułu ryzyka rynkowego zalicza również ryzyko spreadu kredytowego oraz ryzyko koncentracji. Moduły te, traktowane przez Spółkę jako kategorie związane z inwestycyjnym ryzykiem kredytowym, uwzględnione zostały w rozdziale C.3. Ryzyko kredytowe.

I Rysunek 6. **Ekspozycja na ryzyko rynkowe na 31 grudnia 2018 roku, w tys. zł**

Ekspozycję na ryzyko rynkowe przedstawiono jako sumę wszystkich pozycji narażonych na zmienność danego czynnika rynkowego.

Ze względu na udział instrumentów dłużnych w portfelu lokat najistotniejszą kategorią pod względem ekspozycji jest ryzyko stopy procentowej. Spółka identyfikuje koncentrację wynikającą z tej ekspozycji.

Spółka nie identyfikuje istotnego ryzyka wynikającego z tej koncentracji z uwagi na bezpieczny poziom niedopasowania struktury czasowej aktywów do struktury zobowiązań. Ryzyko stopy procentowej jest ograniczane poprzez inwestycje, które uwzględniają termin zapadalności oraz walutę zobowiązań.

Techniki ograniczania ryzyka

W ramach ograniczania poziomu ryzyka rynkowego Spółka określa rodzaj, jakość i limity dla poszczególnych inwestycji. Inwestycje kapitałowe są monitorowane jako część procesu planowania, wewnętrznego raportowania oraz w ramach zdefiniowanego systemu wczesnego ostrzegania. Bazuje on na ustalonych limitach oraz systemie triggerów, obejmując między innymi takie obszary jak:

- poziom ryzyka inwestycyjnego według formuły standardowej,
- poziom niedopasowania aktywów finansowych do portfela replikującego zapadalność zobowiązań w podziale na poszczególne waluty,
- poziom odchylenia bieżącej wartości lokat od wartości planowanej.

Dodatkowym elementem ograniczania ryzyka są spotkania w ramach komitetu zarządzania aktywami i pasywami, na których prezentowany jest poziom ryzyka rynkowego, omawiana jest analiza zmian w zakresie tego ryzyka oraz podejmowane są ewentualne decyzje ograniczające poziom ryzyka.

Czynności podejmowane w zakresie monitoringu są na bieżąco weryfikowane w celu zapewnienia ich ciągłej skuteczności.

Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości

W związku z istotną ekspozycją na ryzyko stopy procentowej Spółka przeprowadziła analizy wrażliwości pozycji wypłacalności w zależności od kierunku i wielkości zmian krzywej dochodowości. Dodatkowo, stopa procentowa oraz kurs walutowy jako makroekonomiczne czynniki rynkowe mogą w istotny sposób reagować na wszelkie zaostrzenia sytuacji politycznej w kraju, dlatego zweryfikowano również wpływ scenariusza łączącego sytuację wzrostu krzywej oraz zmian kursu walutowego. Ze względu na niską wrażliwość na zmianę stóp oraz kursów pozostałych pozycji bilansu, w przeprowadzonych scenariuszach Spółka uwzględniła jedynie instrumenty dłużne oraz rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

I Tabela 7. Wyniki analizy wrażliwości oraz sytuacji skrajnych w ryzyku rynkowym na 30 czerwca 2018 roku

Scenariusz	Opis	Wysokość zmiany / dodatkowe informacje	Wpływ na kapitałowy wymóg wypłacalności na ryzyko rynkowe [w %]	Wpływ na kapitałowy wymóg wypłacalności [w %]	Wpływ na środki własne [w %]	Wpływ na współczynnik wypłacalności [w pp.]
Wrażliwość na zmianę stóp procentowych	Równoległa zmiana struktury stóp procentowych wolnych od ryzyka dla instrumentów emitowanych w PLN (bazą dane planistyczne na 31.12.2019)	+200 bp	+ 41	0	-5	-8
		-200 bp	0	+4	+1	-4
Wzrost stóp procentowych oraz zmiana kursu EUR	Równoległa zmiana struktury stóp procentowych wolnych od ryzyka dla instrumentów emitowanych w PLN oraz spadek wartości PLN w stosunku do EUR (bazą dane planistyczne na 31.12.2019)	+200 bp, +30 procent kursu EUR/PLN	+44	+2	-8	-17

Ze względu na istotną nadwyżkę wysokości aktywów ulokowanych w instrumentach dłużnych ponad wartość rezerw, średnia zapadalność rezerw jest niższa niż średnia zapadalność instrumentów dłużnych. W związku z tym Spółka narażona jest na ryzyko utraty środków własnych wskutek wzrostu stóp procentowych. Z drugiej strony, wzrost stóp powodujący spadek wartości rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia wpłynie na obniżenie kapitałowego wymogu wypłacalności. Spadek stóp procentowych podwyższy środki własne, ale spowoduje również wzrost SCR. Z analizy wrażliwości wynika, że na obniżenie poziomu wypłacalności wpływ będą miały zarówno sytuacja wzrostu stóp powyżej 200 bp., jak i ich spadku poniżej 200 bp.

Scenariusz skrajny, zakładający zarówno wzrost stóp procentowych, jak i osłabienie złotego, skutkuje głębszą utratą środków własnych oraz podwyższeniem kapitałowego wymogu wypłacalności – korzystny wpływ podwyżki stóp na rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe jest kompensowany przez wzrost kursu walutowego. Powoduje to również wzrost kapitałowego wymogu wypłacalności.

W ramach ograniczania ryzyka zmienności czynników rynkowych Spółka na bieżąco monitoruje wskaźniki wpływające na wysokość ryzyka rynkowego, takie jak m.in. wahania stóp i kursów, poziom niedopasowania w zależności od terminu zapadalności i waluty czy odchylenia względem planów.

Po analizie wyników testów Spółka nie dostrzega zagrożenia dla realizacji aktualnej strategii oraz modelu biznesowego. Realizacja scenariuszy przeprowadzonych w ramach analizy wrażliwości w ryzyku rynkowym nie zagraża pozycji wypłacalności Spółki.

Istotne zmiany w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku w ryzyku rynkowym nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie środków zastosowanych w celu oceny ryzyka oraz w zakresie istotnych ryzyk, na które narażona jest Spółka.

C.3. RYZYKO KREDYTOWE

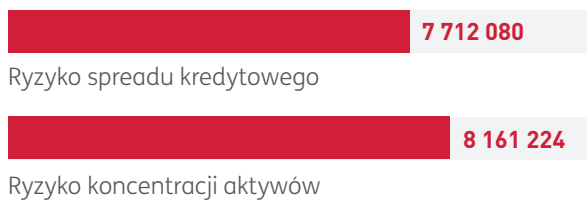
Ryzyko kredytowe to możliwość poniesienia straty lub odzucia niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikająca z wahań zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, kontrahentów i dłużników, na które narażona jest Spółka w postaci ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, ryzyka spreadu kredytowego lub ryzyka koncentracji aktywów.

Ocena ryzyka

Do oceny ryzyka kredytowego Spółka wykorzystuje wartość kapitałowego wymogu wypłacalności według formuły standardowej oraz wyniki przeprowadzanych analiz wrażliwości. Spółka prowadzi także monitoring ratingów reasekuratorów, banków, emitentów instrumentów finansowych oraz przeprowadza analizy wiarygodności kredytowej kontrahentów.

Inwestycyjna część ryzyka kredytowego wynikająca z posiadanych instrumentów dłużnych w formule standardowej uwzględniona jest w modułach ryzyka rynkowego (ryzyko spreadu kredytowego, ryzyko koncentracji aktywów). Pozostała część ryzyka kredytowego (ryzyko upadku kontrahenta) dzieli się na dwie kategorie: ekspozycji typu 1, które w przypadku Spółki obejmują środki pieniężne, należności reasekuracyjne oraz kwoty należne z tytułu umów reasekuracji, oraz ekspozycji typu 2 uwzględniających pozostałe należności.

Rysunek 7. **Ekspozycja na inwestycyjną część ryzyka kredytowego na 31 grudnia 2018 roku, w tys. zł**

W ramach inwestycyjnej części ryzyka kredytowego Spółka identyfikuje koncentrację związaną z posiadanymi w portfelu instrumentami dłużnymi.

Spółka nie identyfikuje istotnego ryzyka wynikającego z tej koncentracji, ze względu na charakter posiadanych instrumentów – 91 procent ekspozycji ulokowane jest w instrumentach dłużnych emitowanych przez Skarb Państwa, czyli w najbezpieczniejszej na rynku grupie obligacji.

Rysunek 8. **Ekspozycja na ryzyko upadku kontrahenta na 31 grudnia 2018 roku, w tys. zł**

W ramach ekspozycji na ryzyko upadku kontrahenta Spółka identyfikuje koncentrację związaną z ekspozycjami typu 1.

Spółka nie identyfikuje istotnego ryzyka wynikającego z tej koncentracji ze względu na poziom wiarygodności reasekuratorów – ponad 93 procent ekspozycji pochodzi od kontrahentów, dla których stopień wiarygodności kredytowej w skali od 0 (najlepsza ocena) do 6 (najgorsza ocena) jest mniejszy bądź równy 2.

Techniki ograniczania ryzyka

Spółka ogranicza ryzyko kredytowe między innymi poprzez:

- limitowanie rodzaju dostępnych instrumentów,
- limitowanie maksymalnej ekspozycji na poszczególnych kontrahentów,
- kryteria doboru partnerów reasekuracyjnych,
- monitorowanie wskaźników ryzyka kredytowego w ramach zdefiniowanego systemu wczesnego ostrzegania,
- procedury windykacyjne.

Czynności podejmowane w zakresie prowadzonego monitoringu są na bieżąco weryfikowane w celu zapewnienia ich ciągłej skuteczności.

Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości

Spółka przeprowadziła test odwrotny dla pozycji wypłacalności, w którym wykonano analizę kumulacji ryzyka aktuarialnego i kredytowego (zdarzenie katastroficzne i upadek reasekuratorów) prowadzącej do spadku współczynnika wypłacalności do poziomu 100 procent (spadek do minimalnego dozwolonego poziomu).

Tabela 8. Wyniki testu odwrotnego dla współczynnika wypłacalności: głębokość zmiany czynnika na 30 czerwca 2018 roku

Scenariusz	Poziom współczynnika wypłacalności	Opis (głębokość zmiany)
Zdarzenie katastroficzne i upadek reasekuratora	100%	Powódź o sumie szkód rzędu 1,5 mld zł i brak odzyskania 40% należności z tytułu umowy reasekuracji na szkody katastroficzne

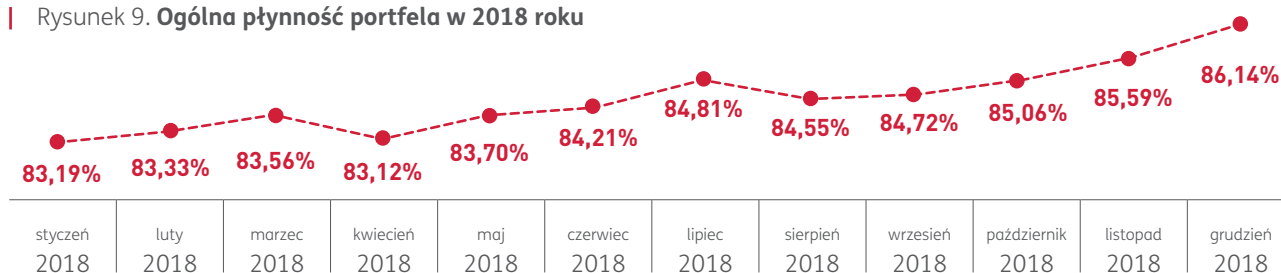
Do spadku współczynnika wypłacalności do poziomu 100 procent mogłaby doprowadzić dopiero kumulacja kilku znaczących negatywnych czynników. Takim scenariuszem mogłoby być zdarzenie katastroficzne, przy jednoczesnym upadku jednego lub więcej reasekuratorów, np. powódź o łącznej sumie szkód brutto rzędu 1,5 mld zł i brak możliwości odzyskania 40 procent należności z tytułu umowy reasekuracji na szkody katastroficzne.

Niskie prawdopodobieństwo kumulacji zdarzeń katastroficznych oraz upadku reasekuratorów o wysokim ratingu wskazuje na bardzo niską szansę realizacji przedstawionego scenariusza przy obecnej ekspozycji na ryzyko katastroficzne. Spółka posiada wysoki poziom ochrony reasekuracyjnej na zdarzenia katastroficzne, wybiera reasekuratorów o wysokich ratingach i dzieli umowy między wielu reasekuratorów, skutecznie ograniczając ryzyko koncentracji w tych obszarach.

Istotne zmiany w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku w ryzyku kredytowym nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie środków zastosowanych w celu oceny ryzyka oraz w zakresie istotnych ryzyk, na które narażona jest Spółka.

Rysunek 9. Ogólna płynność portfela w 2018 roku

Spółka identyfikuje ekspozycje na ryzyko płynności w zakresie:

- niezdolności pokrycia znanego i planowanego zapotrzebowania na środki (oczekiwane wypływy),
- istotnie wyższego niż zakładane zapotrzebowania na środki pieniężne z tytułu bieżącej działalności ubezpieczeniowej (szoki płynnościowe),
- istotnego pogorszenia sytuacji Spółki i wycofywania się ubezpieczonych w sytuacji obniżonego zaufania (istotność podlega weryfikacji).

C.4. RYZYKO PŁYNNOŚCI

Ryzyko płynności to możliwość niezrealizowania przez Spółkę lokat i innych aktywów w celu uregulowania zobowiązań finansowych w momencie, gdy stają się one wymagalne.

Ocena ryzyka

W ramach oceny ryzyka płynności Spółka między innymi prowadzi na bieżąco monitoring poziomu ogólnej płynności portfela (udział w całości lokat środków, które uznaje się za podlegające potencjalnemu upłynnieniu w celu pokrycia zapotrzebowania na środki pieniężne, w szczególności dostępnych do sprzedaży płynnych obligacji Skarbu Państwa) w celu identyfikacji zmian sytuacji płynnościowej.

Spółka nie identyfikuje istotnego ryzyka wynikającego z koncentracji na ryzyku płynności, ze względu na charakter instrumentów, które są utrzymywane na pokrycie ewentualnych szoków płynnościowych – instrumentów dłużnych emitowanych przez Skarb Państwa, o wysokiej płynności.

Techniki ograniczania ryzyka

Spółka uwzględnia aspekt zarządzania ryzykiem płynności w bieżącej działalności inwestycyjnej, zapewniając w sposób ciągły jego monitoring i ocenę. Zapewnia przy tym, że o ile nie stoi to w sprzeczności z innymi celami działalności inwestycyjnej – w szczególności bezpieczeństwem środków i minimalizacją innych kategorii ryzyka finansowego – lokuje środki pieniężne w instrumenty o wysokiej płynności.

Spółka ogranicza ryzyko płynności i ocenia sytuację w tym zakresie za pośrednictwem systemu wczesnego ostrzeżenia. Bazuje on na ustalonych limitach oraz systemie triggerów, które określają w szczególności możliwość pokrycia przez Spółkę zapotrzebowania na środki pieniężne z tytułu działalności ubezpieczeniowej.

Czynności podejmowane w zakresie monitoringu są na bieżąco weryfikowane w celu zapewnienia ich ciągłej skuteczności.

Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości

W ramach testów warunków skrajnych wynikających z ryzyka płynności Spółka zweryfikowała czy poziom posiadanych aktywów płynnych jest wystarczający na pokrycie oczekiwanych oraz nieoczekiwanych zobowiązań (szok

płynnościowy) w perspektywie 12 miesięcy. W celu oszacowania wartości szoku płynnościowego wykorzystano poziom kapitałowego wymogu wypłacalności na ryzyko w ubezpieczeniach innych niż na życie. Ze względu na przyjęty horyzont czasowy wartość SCR na ryzyko składki i rezerw została ograniczona do wysokości krótkoterminowego zapotrzebowania pieniężnego wynikającego z tego ryzyka (do tego celu wykorzystano strukturę najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych). Wartość kapitałowego wymogu wypłacalności na ryzyko w ubezpieczeniach katastroficznych oraz masowej rezygnacji z umów ubezpieczenia zostały przyjęte w całości. Wartość aktywów na pokrycie powyższych składowych została wyznaczona na bazie portfela z dnia 31 grudnia 2018 roku jako suma:

- obligacji Skarbu Państwa dostępnych do sprzedaży o możliwości zbycia do 30 dni,
- depozytów,
- transakcji BSB.

Dodatkowo zweryfikowano, jak zmieni się poziom pokrycia oczekiwanych oraz nieoczekiwanych wpływów z działalności pozalokacyjnej w przypadku zajścia zdarzenia rynkowego mogącego w istotny sposób obniżyć wartość aktywów. Jako wartość szoku przyjęto poziom wymogu kapitałowego na ryzyko stopy procentowej.

I Tabela 9. Wyniki analizy wrażliwości oraz sytuacji skrajnych w ryzyku płynności na 31 grudnia 2018 roku*

Aktywa płynne	Oczekiwane oraz nieoczekiwane wpływy (szok płynnościowy) w perspektywie 12 miesięcy	Współczynnik pokrycia zapotrzebowania (Aktywa płynne/oczekiwane oraz nieoczekiwane wpływy)
6 877 207 tys. zł	2 784 911 tys. zł	247%
Aktywa płynne pomniejszone o szok wynikający z ryzyka stopy procentowej	Oczekiwane oraz nieoczekiwane wpływy (szok płynnościowy) w perspektywie 12 miesięcy	Współczynnik pokrycia zapotrzebowania (Aktywa płynne pomniejszone o szok wynikający z ryzyka stopy procentowej /oczekiwane oraz nieoczekiwane wpływy)
6 667 970 tys. zł	2 784 911 tys. zł	239%

* Analizowany scenariusz nie wpłynie na kapitałowy wymóg wypłacalności. Ryzyko płynności nie jest uwzględniane w formule standardowej.

Ze względu na inwestycje w instrumenty o wysokiej płynności wartość aktywów płynnych zdecydowanie przewyższa sumę oczekiwanych zobowiązań wynikających z prowadzenia działalności ubezpieczeniowej oraz z nieoczekiwanych zdarzeń skutkujących nagłym zapotrzebowaniem pieniężnym. Zdarzenie rynkowe, które doprowadziłoby do obniżenia wartości aktywów płynnych nie wpłynie w istotny sposób na pogorszenia sytuacji płynnościowej Spółki.

Istotne zmiany w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku w obszarze ryzyka płynności nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie środków zastosowanych w celu oceny ryzyka oraz w zakresie istotnych ryzyk, na które narażona jest Spółka.

Oczekiwany zysk z przyszłych składek

Oczekiwany zysk z przyszłych składek wylicza się jako różnicę między rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi bez marginesu ryzyka a rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi bez marginesu ryzyka, obliczonymi przy założeniu, że składki związane z obecnymi umowami ubezpieczeń i umowami reasekuracji czynnej, które mają być uzyskane w przyszłości, nie są uzyskiwane z jakiegokolwiek innego powodu niż wystąpienie ubezpieczonego zdarzenia, niezależnie od obowiązujących lub umownych praw ubezpieczającego do zakończenia polisy. Oczekiwany zysk z przyszłych składek oblicza się oddzielnie dla jednorodnych grup ryzyka stosowanych w naliczaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Kwota oczekiwanego zysku z przyszłych składek wyznaczona na 31 grudnia 2018 roku wyniosła 86 754 tys. zł.

Kwotę oczekiwanego zysku z przyszłych składek zaprezentowano w Załączniku 6. Środki własne w pozycji R0790/C0010.

C.5. RYZYKO OPERACYJNE

Ryzyko operacyjne to możliwość poniesienia straty wynikającej z niewłaściwych lub błędnych procesów wewnętrznych, z działań personelu lub systemów albo ze zdarzeń zewnętrznych.

Ocena ryzyka

Do oceny ryzyka operacyjnego Spółka wykorzystuje wiedzę ekspercką z zakresu zarządzania, monitoring prowadzony w ramach funkcjonującego systemu kontroli wewnętrznej oraz analizy scenariuszowe ryzyka operacyjnego. Spółka identyfikuje ekspozycje w obszarach nadużyć wewnętrznych, nadużyć zewnętrznych, zatrudnienia, praktyk biznesowych, zarządzania produktem i relacją z klientem, uszkodzenia majątku, awarii systemów IT oraz zarządzania procesami.

W zakresie sprawozdawczości kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka posługuje się formułą standardową. Ryzyko operacyjne szacowane jest na podstawie wolumenów rezerw techniczno – ubezpieczeniowych brutto (5 754 951 tys. zł na 31 grudnia 2018 roku) lub składki zarobionej brutto z ostatnich 12 miesięcy (5 606 024 tys. zł w okresie 12 miesięcy 2018 roku). Kapitałowy wymóg wypłacalności na ryzyko operacyjne stanowi ok. 10 procent całościowego kapitału na ryzyko w Formule Standardowej (168 181 tys. zł. na 31 grudnia 2018 roku).

Spółka jako istotne czynniki ryzyka operacyjne identyfikuje sytuacje:

- ataków hakerskich,
- opóźnień w realizacji rozwojowych projektów IT.

Techniki ograniczania ryzyka

Spółka ogranicza ryzyko operacyjne poprzez system kontroli wewnętrznej, który skupia się na elementach powiązanych z:

- przetwarzaniem danych finansowych i niefinansowych,
- efektywnym i prawidłowym działaniem procesów,
- ciągłością działania i bezpieczeństwem informacji w zakresie rozwiązań teleinformatycznych,
- brakiem zgodności z przepisami prawa zewnętrznego i procedurami wewnętrznymi.

Jednocześnie w ramach ograniczania ryzyka operacyjnego Spółka posiada:

- system ciągłości działania,
- system bezpieczeństwa informacji,
- adekwatną politykę kadrową,
- wdrożone zasady outsourcingu.

Czynności podejmowane w zakresie ograniczania ryzyka operacyjnego są na bieżąco weryfikowane w celu zapewnienia ich ciągłej skuteczności.

Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości

W ramach analizy wrażliwości Spółka definiuje i na podstawie wiedzy eksperckiej cyklicznie ocenia scenariusze dotyczące skrajnych, ale jednak realnych dla Spółki sytuacji, a ich wpływ określany jest maksymalną, możliwą w ramach danego scenariusza stratą. Strata ujmowana jest w scenariuszu poprzez wpływ na środki własne. Kalkulacja wysokości straty uwzględnia dane historyczne, analizę porównawczą oraz wiedzę ekspercką wybranych pracowników Spółki.

I Tabela 10. Wyniki analizy sytuacji skrajnych w ryzyku operacyjnym

Scenariusz	Opis	Wpływ na kapitałowy wymóg wypłacalności [w %]	Wpływ na środki własne [w %]	Wpływ na współczynnik wypłacalności [w p.p]
Opóźnienie w realizacji rozwojowych projektów IT	Strata obejmuje: Koszty zmian w systemach IT, koszty działań promocyjnych i marketingowych (bazę dane planistyczne na 31.12.2019)	-	0	Wpływ mniejszy niż -1
Ataki hakerskie	Strata obejmuje: Koszty odtworzenia systemów, koszty administracyjne, kwotę sankcji finansowej (bazę dane planistyczne na 31.12.2019)	-	0	Wpływ mniejszy niż -1

Realizacja scenariuszy przeprowadzonych w ramach analizy wrażliwości w ryzyku operacyjnym nie zagraża pozycji wypłacalności Spółki. Spółka każdorazowo dokonuje interpretacji wpływu przeprowadzonych testów na poziom wymogu kapitałowego i środków własnych. Po analizie wyników testów Spółka nie dostrzega zagrożenia dla realizacji aktualnej strategii oraz modelu biznesowego.

Spółka w ramach posiadanej ekspozycji nie identyfikuje koncentracji na ryzyku operacyjnym.

Istotne zmiany w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku w obszarze ryzyka operacyjnego nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie środków zastosowanych w celu oceny ryzyka oraz w zakresie istotnych ryzyk, na które narażona jest Spółka.

C.6. POZOSTAŁE ISTOTNE RYZYKA

Opis wszelkich istotnych ryzyk został przedstawiony w tym rozdziale.

C.7. INNE INFORMACJE

Zarządzanie ryzykiem reputacyjnym

Reputacja jest dla Spółki istotnym elementem modelu biznesowego. Ochrona reputacji jest jednym z celów strategii opracowanej w ramach systemu zarządzania ryzykiem. Spółka definiuje ryzyko reputacyjne jako możliwość wystąpienia zdarzeń, których konsekwencją będzie niepożądana zmiana postrzegania Spółki przez jej interesariuszy, a w konsekwencji nieosiągnięcie zamierzonych celów w niektórych obszarach jej działalności.

Ocena ryzyka reputacyjnego dokonywana jest poprzez analizę rozbieżności pomiędzy oczekiwaniami kluczowych interesariuszy (tj. klientów, pośredników, pracowników, regulatorów, akcjonariusza) a faktycznymi działaniami Spółki. Spółka ogranicza ryzyko reputacyjne przez:

- badanie oczekiwań interesariuszy, w tym badania ankietowe i sesje dialogowe z klientami, pośrednikami ubezpieczeniowymi, pracownikami,
- wbudowanie odpowiednich mechanizmów zarządzania ryzykiem pozostałych kategorii, w szczególności ryzykiem operacyjnym,
- odpowiednie zasady komunikacji zewnętrznej, w tym komunikacji kryzysowej, m.in. za pośrednictwem Rzecznika Prasowego, Rzecznika Klienta oraz Rzecznika Agenta,
- monitorowanie mediów,
- analizę i ocenę zdarzeń wizerunkowych.

Czynności podejmowane w zakresie ograniczania ryzyka reputacyjnego są na bieżąco weryfikowane w celu zapewnienia ich ciągłej skuteczności.

Zarządzanie ryzykiem strategicznym

Spółka sporządza jednoroczne ramowe plany działalności. Za realizację założeń planistycznych odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy Spółki. Realizacja planu jest na bieżąco monitorowana, a jej wyniki są odpowiednio komunikowane. Wszystkie decyzje podejmowane w ramach realizacji planu objęte są analizą ryzyka, a zaobserwowane odchylenia realizacji od planów komunikowane są Zarządowi Spółki.

Zasada ostrożnego inwestora

Zgodnie z zasadą ostrożnego inwestora Spółka inwestuje środki finansowe w takie aktywa i instrumenty, których ryzyka może właściwie określić, mierzyć, monitorować, którymi może właściwie zarządzać, które może właściwie kontrolować i prowadzić sprawozdawczość w ich zakresie. W tym celu Spółka kieruje się wewnętrznymi procedurami i dobrymi praktykami. Określają one regulacje dotyczące inwestowania, alokacji aktywów oraz zarządzania ryzykiem, w szczególności system limitów i triggerów pozwalający na stały monitoring portfela inwestycyjnego i właściwą reakcję w przypadku identyfikacji sytuacji ryzyka.

Przy podejmowaniu istotnych decyzji inwestycyjnych Spółka przeprowadza analizę ryzyka, opierającą się między innymi na potencjalnym wpływie decyzji na kapitałowy wymóg wypłacalności w formule standardowej lub na elementach oceny jakościowej w ramach samooceny głównych ryzyk. Wdrożenie nowych produktów inwestycyjnych obejmuje ocenę możliwości pomiaru i zarządzania ryzykiem danej inwestycji oraz obsługi jej ewidencji i sprawozdawczości. Celem polityki inwestycyjnej Spółki, przy uwzględnieniu profilu pasywów, jest osiągnięcie w zrównoważony sposób jakości, rentowności i bezpieczeństwa lokat. Jednocześnie ma ona zapewniać dostępność aktywów oraz wysoki poziom płynności, przy utrzymaniu podejmowanego ryzyka rynkowego i kredytowego na rozsądnym poziomie. Spółka inwestuje środki finansowe w szczególności w dłużne instrumenty Skarbu Państwa, unikając nadmiernej koncentracji w przypadku pozostałych lokat.

| Wycena do celów
| wypłacalności

D. WYCENA DO CELÓW WYPŁACALNOŚCI

D.1. AKTYWA

Zgodnie z art. 223 ust.1 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej wszystkie aktywa wycenia się w wartości godziwej, czyli w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji.

Spółka kieruje się hierarchią metod wyceny opisaną w art. 10 Aktu Delegowanego, zgodnie z którą podstawową metodą wyceny aktywów jest wycena przy użyciu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów.

Składnik aktywów jest uważany za notowany na aktywnym rynku, jeśli występuje odpowiednia liczba transakcji, a kwotowane ceny są łatwo i regularnie dostępne oraz reprezentują aktualne i regularnie występujące na rynku transakcje zawierane bezpośrednio między stronami.

Jeśli zastosowanie cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów jest niemożliwe, stosuje się ceny notowane na aktywnych rynkach dla podobnych składników aktywów, dokonując korekt odzwierciedlających różnice.

Jeśli dla takich samych lub podobnych aktywów brakuje informacji na temat aktualnego i regularnie występującego na rynku obrotu, Spółka stosuje alternatywne metody wyceny opisane w rozdziale D.4. Alternatywne metody wyceny.

Różnice w wycenie poszczególnych aktywów w porównaniu z zasadami wyceny w bilansie sporządzonym według Ustawy o rachunkowości opisano poniżej.

Poza odmiennymi zasadami wyceny bilans sporządzony dla celów Wypłacalności II różni się od bilansu sporządzonego według Ustawy o rachunkowości również strukturą. Nie wszystkie pozycje aktywów są zatem bezpośrednio porównywalne. Tam, gdzie było to możliwe, aktywa z bilansu sporządzonego według Ustawy o rachunkowości przeklasyfikowano zgodnie ze strukturą bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II i przedstawiono w celu porównania w Tabeli 13.

Tabela 11. Porównanie wartości aktywów wycenionych wg zasad Wypłacalności II do wartości ich wyceny ze sprawozdania finansowego wg PSR na 31 grudnia 2018 roku w tys. zł zgodnie z Załącznikiem 1. Pozycje bilansowe (S.02.01.02) w zakresie aktywów

Aktywa	Pozycja z Załącznika nr 1	Wartość wg PSR po dostosowaniu do struktury bilansu Wypłacalności II *	Wartość bilansowa wg Wypłacalności II C0010	Różnice
Wartość firmy	R0010	0	-	0
Aktywowane koszty akwizycji	R0020	1 702 653	-	-1 702 653
Wartości niematerialne i prawne	R0030	284 462	0	-284 462
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	0	0	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0	0	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	188 473	261 821	73 348
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	7 580 553	7 641 603	61 050
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	860	16 512	15 652
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	117 869	117 705	-164
Akcje i udziały	R0100	0	0	0
Akcje i udziały – notowane	R0110	0	0	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0	0	0
Obligacje	R0130	7 423 488	7 469 050	45 562
Obligacje państwowe	R0140	7 423 488	7 469 050	45 562
Obligacje korporacyjne	R0150	0	0	0
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0	0	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0	0	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	0	0	0
Instrumenty pochodne	R0190	0	0	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	38 336	38 336	-1
Pozostałe lokaty	R0210	0	0	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0	0	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	204 687	204 694	7
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0	0	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	185	185	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	204 502	204 509	7

Aktywa	Pozycja z Załącznika nr 1	Wartość wg PSR po dostosowaniu do struktury bilansu Wypłacalności II *	Wartość bilansowa wg Wypłacalności II	Różnice
			C0010	
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	1 350 583	725 179	-625 404
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	1 222 082	607 427	-614 656
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	1 210 873	602 841	-608 032
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	11 209	4 586	-6 623
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	128 501	117 752	-10 749
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0	0	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	128 501	117 752	-10 749
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0	0	0
Depozyty u cedentów	R0350	0	0	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	898 866	216 910	-681 956
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	99 113	0	-99 113
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	55 724	55 335	-389
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0	0	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone	R0400	0	0	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	4 103	4 103	0
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	24 277	184 067	159 790
Aktywa ogółem	R0500	12 393 495	9 293 712	-3 099 783

* Suma bilansowa dla aktywów ze statutowego sprawozdania finansowego wg PSR na 31 grudnia 2018 roku wynosi 11 299 849 tys. zł. Różnica pomiędzy sumą aktywów ze statutowego sprawozdania finansowego wg PSR a sumą aktywów wykazanych w kolumnie „Wartość wg PSR po dostosowaniu do struktury bilansu Wypłacalności II” wynika ze zmiany sposobu prezentacji aktywów i zobowiązań w związku z dostosowaniem prezentacji do struktury bilansu Wypłacalność II, polegającej przede wszystkim na zaprezentowaniu w aktywach udziału reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych oraz odroczonej prowizji reasekuracyjnych. Wartości wg PSR zostały wykazane po ich odpowiednim dostosowaniu do struktury bilansu Wypłacalność II zgodnie z jego wymogami prezentacji, tak aby przedstawić wartościowo różnice w zastosowanych metodach i podstawach wycen.

W okresie sprawozdawczym nie nastąpiły istotne zmiany w szacunkach lub stosowanych podstawach uznawania i wyceny aktywów, natomiast zmieniono prezentację części należności, w tym głównie prezentację niewymagalnych należności z tytułu reasekuracji biernej, których nie można ująć w kwotach należnych z umów reasekuracji, i które zostały zaprezentowane w *Pozostałych aktywach (niewykazanych w innych pozycjach)*.

Przedstawione poniżej informacje dotyczą istotnych grup aktywów prezentowanych w *Załączniku 1. Pozycje bilansowe (S.02.01.02)* oraz w Tabeli 10 powyżej. Informacje dotyczące kwot należnych z umów reasekuracji zostały przedstawione w rozdziale D.2. *Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe*.

Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne obejmują nadające się do gospodarczego wykorzystania prawa majątkowe, autorskie prawa majątkowe, licencje, koncesje, prawa do znaków towarowych.

Danymi wejściowymi do wyceny wartości niematerialnych i prawnych są składniki ujęte w rejestrze wartości niematerialnych na dzień bilansowy.

Wartości niematerialne i prawne są ujmowane w bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II, jeśli mogą być przedmiotem obrotu na aktywnym rynku, czyli:

- można wykazać, iż mogą być sprzedane oddzielnie,
- występuje cena notowana na aktywnym rynku dla takich samych lub podobnych wartości niematerialnych i prawnych.

Wartości niematerialne i prawne Spółki nie spełniają tych wymogów i w związku z tym wyceniane są w wartości zerowej.

W bilansie sporządzonym zgodnie z Ustawą o rachunkowości wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia. Wartości niematerialne i prawne amortyzowane są metodą liniową.

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny oraz nieruchomości (inne niż do użytku własnego)

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie wykorzystywane na użytek własny obejmują rzeczowe aktywa trwałe przeznaczone do stałego użytkowania oraz nieruchomości, nieruchomości w budowie oraz grunty wykorzystywane przez podmiot do użytku własnego. Spółka kwalifikuje poszczególne nieruchomości i grunty jako wykorzystywane na użytek własny, jeśli ich większa część jest tak wykorzystywana. Nieruchomości inne niż do użytku własnego obejmują pozostałe nieruchomości, nieruchomości w budowie oraz grunty inne niż wykorzystywane do użytku własnego.

Z uwagi na brak aktywnego rynku w bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II nieruchomości i grunty oraz pozostałe środki trwałe wycenia się według wartości godziwej, przy wykorzystaniu alternatywnych metod wyceny, spójnych z podejściem rynkowym i dochodowym, zgodnie z art. 10 ust. 7 lit. a) i b) Aktu Delegowanego.

Danymi wejściowymi do ustalenia wartości nieruchomości, maszyn i wyposażenia wykorzystywanych na użytek własny oraz nieruchomości innych niż do użytku własnego są:

- nieruchomości, grunty oraz pozostałe środki trwałe ujęte w rejestrach na dzień bilansowy.

Wycena wartości nieruchomości, maszyn i wyposażenia wykorzystywanych na użytek własny oraz nieruchomości innych niż do użytku własnego dokonywana jest przez rzeczoznawców (ekspertów).

W przypadku nieruchomości niepewność oszacowania może wynikać z braku na rynku nieruchomości podobnych do wycenianych oraz wystarczającej liczby transakcji, a także z przyjęcia do obliczeń założeń, które w przyszłości mogłyby okazać się nieadekwatne.

W przypadku maszyn i wyposażenia (rzeczowych aktywów trwałych) wykorzystywanych na użytek własny występuje niepewność oszacowania związana ze zmiennością cen oraz określeniem stopnia zużycia oraz utraty wartości.

Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Dla celów bilansu sporządzonego według Ustawy o rachunkowości nieruchomości oraz pozostałe środki trwałe obejmujące maszyny i wyposażenie są wyceniane w wartości nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonej o wartość umorzenia naliczonego na dzień bilansowy, z uwzględnieniem odpisu z tytułu trwałej utraty wartości. Grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów, wycenia się w wartości nabycia z uwzględnieniem odpisu z tytułu trwałej utraty wartości.

Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe

Udziały kapitałowe to posiadanie, bezpośrednio lub w wyniku powiązania przez kontrolę, co najmniej 20 procent praw głosu lub kapitału zakładowego innego podmiotu zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 51 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Przez udziały kapitałowe w innym podmiocie rozumie się także podmiot, który w ocenie organu nadzoru w inny sposób sprawuje kontrolę nad innym podmiotem lub w inny sposób wywiera znaczący wpływ na inny podmiot, zgodnie z art. 3 ust. 6 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Posiadane przez Spółkę udziały kapitałowe nie są notowane na rynku. W bilansie sporządzanym dla celów Wypłacalności II udziały w spółkach podporządkowanych wyceniane są za pomocą skorygowanej metody praw własności, zgodnie z art. 13 ust. 3 Aktu Delegowanego, to znaczy, że od wartości jednostki powiązanej odlicza się wartość firmy i inne wartości niematerialne i prawne, które zostałyby wycenione w wartości zero zgodnie z art. 12 ust. 2 Aktu Delegowanego. Podstawą wyceny są sprawozdania jednostek powiązanych sporządzone według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

W bilansie sporządzanym według Ustawy o rachunkowości udziały w jednostkach powiązanych wycenia się według metody praw własności, z uwzględnieniem zasad wyceny określonych w art. 63 i art. 63a Ustawy o rachunkowości.

Obligacje

Obligacje państwowe

Obligacje w bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II wyceniane są w wartości godziwej, ustalonej na podstawie ceny z aktywnego rynku (Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie lub Treasury BondSpot Poland), a w przypadku jej braku – według wartości ustalonej przy wykorzystaniu alternatywnych metod wyceny (Bloomberg Generic BGN lub Bloomberg Valuation BVAL), spójnych z podejściem rynkowym, zgodnie z art. 10 ust. 7 lit. a) Aktu Delegowanego. Spółka uznaje, że rynek dla danej obligacji jest aktywny poprzez badanie wystąpienia transakcji.

Danymi wejściowymi do wyceny obligacji państwowych są:

- posiadane obligacje według stanu na dzień bilansowy,
- ceny z Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, Treasury BondSpot Poland, Bloomberg Generic BGN lub Bloomberg Valuation BVAL, w zależności od spełnienia kryteriów przyjętych dla oceny aktywnego rynku.

W przypadku obligacji państwowych niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie zmienności stóp procentowych oraz kursów walut. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

W bilansie sporządzanym według Ustawy o rachunkowości obligacje zakwalifikowane jako dostępne do sprzedaży wycenia się w wartości godziwej, ustalonej na podstawie ceny z aktywnego rynku regulowanego bądź oszacowanej za pomocą metod estymacji powszechnie uznawanych za poprawne.

W bilansie sporządzanym według Ustawy o rachunkowości obligacje zakwalifikowane jako utrzymywane do terminu wymagalności wycenia się według skorygowanej ceny nabycia, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej oraz odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

Z uwagi na brak aktywnego rynku w bilansie sporządzanym dla celów Wypłacalności II depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych wycenia się w wartości godziwej, przy wykorzystaniu alternatywnych metod wyceny spójnych z podejściem dochodowym, zgodnie z art. 10 ust. 7 lit. b) Aktu Delegowanego, przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

Danymi wejściowymi do wyceny depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych są:

- posiadane depozyty według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe,
- czynniki ryzyka kredytowego.

W przypadku depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie kursów walut, stóp procentowych oraz z ryzyka kredytowego kontrahenta. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

W bilansie sporządzanym według Ustawy o rachunkowości depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych wycenia się według skorygowanej ceny nabycia, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej oraz odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie

Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie

Pozycja obejmuje pożyczki hipoteczne i pozostałe pożyczki, w tym transakcje typu buy-sell-back.

Z uwagi na brak aktywnego rynku w bilansie sporządzanym dla celów Wypłacalności II pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie wycenia się w wartości godziwej, przy wykorzystaniu alternatywnych metod wyceny, spójnych z podejściem dochodowym, zgodnie z art. 10 ust. 7 lit. b) Aktu Delegowanego, przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

Danymi wejściowymi do wyceny pożyczek i pożyczek zabezpieczonych hipotecznie są:

- posiadane pozostałe pożyczki, w tym transakcje buy-sell-back oraz pożyczki zabezpieczone hipotecznie, według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe,
- czynniki ryzyka kredytowego.

W przypadku pozostałych pożyczek i pożyczek zabezpieczonych hipotecznie niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie zmienności stóp procentowych oraz z ryzyka kredytowego kontrahenta. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

W bilansie sporządzanym według Ustawy o rachunkowości pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie wycenia się według skorygowanej ceny nabycia, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej lub stosuje się uproszczoną metodę, wyceniając je w kwocie wymaganej zapłaty. W obu przypadkach uwzględnia się odpis z tytułu trwałej utraty wartości.

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych

Bilans sporządzony dla celów Wypłacalności II prezentuje wymagalne na dzień bilansowy należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych. Z uwagi na brak aktywnego rynku są one wyceniane według wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny opierających się na podejściu dochodowym opisanym w Akcie Delegowanym art. 10 ust. 7 lit. b). Przy wycenie uwzględnia się czynnik ryzyka kredytowego. Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych są dyskontowane przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

W tej pozycji są prezentowane należności od ubezpieczających, należności od ubezpieczających z tytułu koasekuracji oraz należności od pośredników ubezpieczeniowych, których nie ujęto w przepływach pieniężnych w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych dla celów Wypłacalności II oraz w pozycji Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach).

Danymi wejściowymi do wyceny należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych są:

- posiadane należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych, według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe,
- informacje o terminach wymagalności należności,
- czynniki ryzyka kredytowego,
- przewidywane koszty windykacji związane z odzyskaniem należności.

W przypadku należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, kursów walut, stopy procentowej, a także przewidywanych kosztów windykacji oraz przychodów związanych z odzyskiwaniem należności. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Bilans sporządzony według Ustawy o rachunkowości prezentuje w tej pozycji należności z tytułu ubezpieczeń, należności od pośredników ubezpieczeniowych i należności z tytułu reasekuracji czynnej, w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizacyjne, w części zarówno wymagalnej, jak i niewymagalnej.

Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)

W bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej) obejmują należności od pracowników lub partnerów biznesowych (niezwiązane z działalnością ubezpieczeniową), w tym od podmiotów publicznych, należności z tytułu podatków oraz inne należności handlowe. Z uwagi na brak aktywnego rynku pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej) są wyceniane w wartości godziwej, przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny opierających się na podejściu dochodowym opisanym w Akcie Delegowanym art. 10 ust. 7 lit. b). Pozostałe należności są dyskontowane przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

Danymi wejściowymi do wyceny pozostałych należności (handlowych, innych niż z działalności ubezpieczeniowej) są:

- posiadane pozostałe należności, według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe,
- informacje o terminach wymagalności należności,
- czynniki ryzyka kredytowego.

W przypadku pozostałych należności (handlowych, innych niż z działalności ubezpieczeniowej) niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, kursów walut, stopy procentowej. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Bilans sporządzony według Ustawy o rachunkowości prezentuje pozostałe należności w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizacyjne.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Zarówno w bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II, jak i w bilansie sporządzonym według Ustawy o rachunkowości, środki pieniężne prezentowane są w wartości nominalnej.

Spółka uważa wycenę w wartości nominalnej za najlepsze odzwierciedlenie wartości godziwej dla celów Wypłacalności II.

W przypadku środków pieniężnych niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie kursów walut. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

Bilans sporządzony dla celów Wypłacalności II prezentuje wszelkie pozostałe aktywa, niewykazane w innych pozycjach, w szczególności niewymagalne należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych (w tym należności z tytułu koasekuracji), których nie można ująć w przepływach pieniężnych w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych, niewymagalne należności wynikające z umów reasekuracji biernej i czynnej, których nie można ująć w kwotach należnych z umów reasekuracji (np. wynikające z reasekuracji biernej w stosunku do świadczeń już wypłaconych) oraz należności z tytułu regresów od szkód wypłaconych, a także dzieła sztuki, odzyski oraz składniki rozliczeń międzyokresowych kosztów.

Dzieła sztuki oraz odzyski wycenia się według wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny spójnych z podejściem rynkowym oraz kosztowym lub bieżącego kosztu odtworzenia zgodnie z art. 10 ust. 7 lit. a) i c) Aktu Delegowanego.

Należności oraz składniki rozliczeń międzyokresowych kosztów wycenia się według wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny spójnych z podejściem dochodowym zgodnie z art. 10 ust. 7 lit. b) Aktu Delegowanego. Należności są dyskontowane przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

Danymi wejściowymi do wyceny pozostałych aktywów (niewykazanych w innych pozycjach) są:

- posiadane należności, według stanu na dzień bilansowy,
- informacje o terminach wymagalności,
- aktualne stopy procentowe,
- czynniki ryzyka kredytowego,
- składniki rozliczeń międzyokresowych kosztów,
- składniki dzieł sztuki na dzień bilansowy,
- odzyski,
- oceny eksperckie.

W przypadku należności niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, kursów walut, stopy procentowej. W przypadku dzieł sztuki i odzysków niepewność oszacowania może być spowodowana brakiem na rynku przedmiotów podobnych do wycenianych, niewystarczającą liczbą transakcji związanych z takimi przedmiotami, a także przyjęciem założeń, które w przyszłości mogłyby okazać się nieadekwatne.

Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

W bilansie sporządzanym według Ustawy o rachunkowości pozostałe należności prezentowane są w kwocie wymaganej zapłaty, dzieła sztuki wyceniane są według cen nabycia, a rozliczenia międzyokresowe kosztów w wartości przypadającej do rozliczenia na przyszłe okresy sprawozdawcze. Bilans sporządzony według Ustawy o rachunkowości nie ujmuje należności z tytułu regresów od szkód wypłaconych.

D.2. REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE

Metody wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności

Spółka tworzy rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w celu pokrycia wszystkich swoich zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych wobec ubezpieczających i beneficjentów umów ubezpieczenia lub reasekuracji czynnej, w wysokości odpowiadającej bieżącej kwocie, którą musiałaby zapłacić, gdyby dokonała natychmiastowego przeniesienia swoich praw i zobowiązań na inny zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji. Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jest wyznaczana jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka. Spółka oblicza je oddzielnie, zgodnie z zamieszczonym niżej opisem.

Spółka nie stosuje korekty dopasowującej i korekty z tytułu zmienności do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o których mowa w art. 77b i 77d Dyrektywy. Spółka nie stosuje przejściowej korekty do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka w odniesieniu do dopuszczalnych zobowiązań ubezpieczeniowych i przejściowego odliczenia w stosunku do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, o których mowa w art. 308c i 308d Dyrektywy. Spółka nie stosuje istotnych uproszczeń i metod uproszczonych przy obliczaniu najlepszego oszacowania i kwot należnych z umów reasekuracji, o których mowa w Akcie Delegowanym w art. 57, 60 i 61.

Najlepsze oszacowanie

Najlepsze oszacowanie odpowiada ważonej prawdopodobieństwem średniej przyszłych przepływów pieniężnych przy uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie oraz zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, wskazanej przez EIOPA. Najlepsze oszacowanie oblicza się na podstawie aktualnych i wiarygodnych informacji oraz realistycznych założeń, przy zastosowaniu właściwych metod aktuarialnych i statystycznych proporcjonalnych do charakteru, skali oraz złożoności portfela i ryzyk Spółki. Prognozy przepływów pieniężnych stosowane do obliczania najlepszego oszacowania uwzględniają wszystkie wpływy i wydatki wymagane do rozliczenia zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych wchodzących w zakres granic umów ubezpieczenia i umów reasekuracji czynnej określanych zgodnie z art. 18 Aktu Delegowanego.

Najlepsze oszacowanie oblicza się brutto, bez odliczania kwot, które mogą być odzyskane z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia). Kwoty te oblicza się odrębnie.

Ze względu na charakter wycenianych zobowiązań i ryzyk Spółka stosuje zarówno metody wyceny właściwe dla ubezpieczeń majątkowo-osobowych lub zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych, jak i metody wyceny właściwe dla ubezpieczeń na życie.

Tabela 12. **Wartość najlepszego oszacowania z tytułu rezerwy składek wg Wypłacalności II w stanie na 31.12.2018 roku, w tys. zł.**

Linie biznesowe	Pozycja z Załącznika nr 4	Wartość najlepszego oszacowania z tytułu rezerwy składek wg Wypłacalności II w stanie na 31.12.2018
Ubezpieczenia inne niż na życie		
Działalność bezpośrednia i reasekuracja czynna proporcjonalna	-	1 969 681
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	R0060/C0020	6 693
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	R0060/C0030	21 125
Ubezpieczenia pracownicze	R0060/C0040	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	R0060/C0050	793 642
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	R0060/C0060	543 704
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	R0060/C0070	3 242
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	R0060/C0080	394 367
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	R0060/C0090	44 146
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	R0060/C0100	85 865
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	R0060/C0110	84
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	R0060/C0120	55 042
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	R0060/C0130	21 770
Ubezpieczenia inne niż na życie		
Reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0060/C0140	-301
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0060/C0140	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0060/C0150	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0060/C0160	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0060/C0170	-301
Ubezpieczenia na życie	-	0
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	-	0
Rezerwy ogółem	-	1 969 380

Tabela 13. **Wartość najlepszego oszacowania z tytułu rezerwy na odszkodowania i świadczenia wg Wypłacalności II w stanie na 31.12.2018 roku, w tys. zł.**

Linie biznesowe	Pozycja z Załączników nr 3 i nr 4	Wartość najlepszego oszacowania z tytułu rezerwy na odszkodowania i świadczenia wg Wypłacalności II w stanie na 31.12.2018
Ubezpieczenia inne niż na życie		
Działalność bezpośrednia i reasekuracja czynna proporcjonalna	-	3 142 175
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	R0160/C0020	8 646
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	R0160/C0030	20 709
Ubezpieczenia pracownicze	R0160/C0040	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	R0160/C0050	1 996 545
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	R0160/C0060	263 665
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	R0160/C0070	13 236
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	R0160/C0080	363 573
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	R0160/C0090	365 357
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	R0160/C0100	48 396
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	R0160/C0110	313
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	R0160/C0120	17 188
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	R0160/C0130	44 549
Ubezpieczenia inne niż na życie		
Reasekuracja czynna nieproporcjonalna	-	28 291
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0160/C0140	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0160/C0150	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160/C0160	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0160/C0170	28 291
Ubezpieczenia na życie	-	615 105
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	R0030/C0150	615 105
Rezerwy ogółem	-	3 785 571

Zobowiązania z ubezpieczeń na życie

Jeśli umowy ubezpieczeń majątkowo-osobowych lub zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych skutkują płatnościami rozliczonymi w formie rent lub posiadane przez Spółkę informacje o szkodach zgłoszonych są wystarczające do stwierdzenia, że świadczenia rentowe mogą powstać, to zobowiązania takie wycenia się przy użyciu technik stosowanych w ubezpieczeniach na życie, osobno dla każdej renty. Są one przypisane do linii biznesowych dotyczących świadczeń rentowych wynikających z umów majątkowo-osobowych lub zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych.

Zobowiązania z ubezpieczeń innych niż na życie

Dla rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dotyczących zobowiązań z ubezpieczeń majątkowo-osobowych i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych innych niż świadczenia rentowe Spółka prowadzi osobną wycenę najlepszego oszacowania dla rezerwy składki oraz rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia. Obliczenia najlepszego oszacowania rezerw przeprowadza się na poziomie jednorodnych grup ryzyka, które agregują się do linii biznesowych wymaganych na potrzeby sprawozdawczości.

Rezerwa składek

Najlepsze oszacowanie rezerwy składek jest prognozą przepływów pieniężnych dotyczących zdarzeń szkodowych występujących po dacie wyceny, w trakcie pozostałego okresu ochrony. Prognozy przepływów pieniężnych obejmują wszystkie przyszłe wypłaty odszkodowań i świadczeń, koszty likwidacji szkód, regresy i odzyski wynikające z tych zdarzeń, przepływy pieniężne związane z bieżącym administrowaniem aktywnymi umowami i kosztami działalności lokacyjnej, a także przepływy pieniężne dotyczące przyszłych składek oraz prowizji wynikających z umów przypadających w granicach umów ubezpieczenia i reasekuracji czynnej oraz inne płatności na rzecz ubezpieczających i beneficjentów, tj. premie czy rabaty.

Wartości odszkodowań i świadczeń, regresów i odzysków oraz kosztów likwidacji szkód oblicza się na podstawie realistycznych założeń dotyczących prognozowanych współczynników szkodowości i kosztów oraz danych historycznych dotyczących procesu rozliczania szkód i realizacji wypłat. Koszty wynikające z bieżącego administrowania aktywnymi umowami i portfelem lokat wyznacza się na podstawie obserwowanych w Spółce historycznych stóp ponoszonych kosztów (kosztów administracyjnych, pośrednich kosztów akwizycji, kosztów działalności lokacyjnej) oraz informacji bieżących.

Przepływy pieniężne dotyczące przyszłych składek oraz prowizje z nimi związane wyznaczone są na podstawie informacji o ratach należnych, ale niewymagalnych na dzień bilansowy, wynikających z zawartych umów przypadających w granicach umów ubezpieczenia i reasekuracji czynnej. Przepływy pieniężne dotyczące prowizji niewymagalnych na dzień bilansowy wynikające z opłaconych lub przeterminowanych składek wyznaczone są na podstawie terminów rozliczeń z pośrednikiem ubezpieczeniowym.

Wycena rezerwy składek uwzględnia przyszłe zachowania ubezpieczającego, takie jak prawdopodobieństwo rezygnacji z polisy w trakcie pozostałego okresu ubezpieczenia oraz nieopłacenie przyszłych lub przeterminowanych składek.

W przypadku rezerwy składek wpływy pieniężne mogą przekraczać wydatki, prowadząc do ujemnego najlepszego oszacowania. Wycena uwzględnia wartość pieniądza w czasie.

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia

Najlepsze oszacowanie rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia jest prognozą przepływów pieniężnych dotyczących zdarzeń szkodowych, które wystąpiły przed lub w dacie wyceny, niezależnie od tego, czy roz-

czenia wynikające z tych zdarzeń zostały zgłoszone czy nie. Prognozy przepływów pieniężnych obejmują wszystkie przyszłe płatności odszkodowań i świadczeń, koszty likwidacji szkód wynikające z tych zdarzeń, a także regresy i odzyski. Podstawą do wyceny są głównie dane historyczne o szkodach zgłoszonych, w tym o realizowanych płatnościach i zawiązanym metodą indywidualną rezerwach na szkody zgłoszone, ponoszonych kosztach likwidacji i uzyskiwanych regresach.

Wartości przyszłych odszkodowań i świadczeń, bezpośrednich kosztów likwidacji oraz regresów i odzysków wyznacza się z wykorzystaniem metod aktuarialnych bazujących na kwartalnych trójkątach szkodowych, odrębnie dla odszkodowań, bezpośrednich kosztów likwidacji i regresów. W szacunku najlepszego oszacowania rezerw w części dotyczącej przepływów z tytułu regresów nie uwzględnia się płatności kwalifikujących się jako osobne aktywa zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości.

Prognozę przepływów dotyczących pośrednich kosztów likwidacji sporządza się z wykorzystaniem stopy kosztów pośrednich, oszacowanej na podstawie danych historycznych oraz informacji bieżących.

Przy naliczaniu wartości kosztów pośrednich dla szkód zgłoszonych uwzględnia się stopień zaawansowania procesu likwidacji.

Dodatkowo dla ubezpieczeń kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej najlepsze oszacowanie rezerw uwzględnia oszacowaną indywidualnie kwotę spodziewanych roszczeń dla umów, w których posiadane informacje pozwalają stwierdzić, że mogą zostać zgłoszone szkody w związku z trudną sytuacją finansową zobowiązanego z gwarancji lub dłużnika.

Najlepsze oszacowanie rezerw uwzględnia również prognozowane przepływy pieniężne dotyczące zaistniałych przed datą wyceny lub w tej dacie zdarzeń szkodowych, z których mogą się ujawnić w przyszłości świadczenia płatne okresowo w formie rent. Szacunek sporządza się na podstawie danych dotyczących portfela rentowego Spółki, w tym liczby rent, średniej renty oraz częstotliwości świadczeń rozliczanych w formie rent.

Wycena uwzględnia wartość pieniądza w czasie.

Margines ryzyka

Wysokość marginesu ryzyka zapewnia, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiada kwocie, jakiej zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji zażądałyby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz wywiązanie się z nich. Margines ryzyka dla celów wypłacalności liczony jest przy użyciu kosztu kapitału w wysokości 6 procent.

Art. 37 Aktu Delegowanego nakłada obowiązek alokacji marginesu ryzyka do linii biznesowych. Odzwierciedla on odpowiednio udział linii biznesowych w kapitałowym wymogu wypłacalności w zakresie całego portfela zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych. Wycena uwzględnia wartość pieniądza w czasie.

Spółka stosuje uproszczenie w kalkulacji marginesu ryzyka, o którym mowa w pkt a) art. 58 Aktu Delegowanego.

I Tabela 14. **Wartość marginesu ryzyka wg Wypłacalności II w stanie na 31.12.2018 roku, w tys. zł.**

Linie biznesowe	Pozycja z Załączników nr 3 i nr 4	Wartość marginesu ryzyka wg Wypłacalności II w stanie na 31.12.2018
Ubezpieczenia inne niż na życie		
Działalność bezpośrednia i reasekuracja czynna proporcjonalna	-	222 639
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	R0280/C0020	8 926
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	R0280/C0030	9 338
Ubezpieczenia pracownicze	R0280/C0040	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	R0280/C0050	92 463
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	R0280/C0060	34 127
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	R0280/C0070	604
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	R0280/C0080	40 627
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	R0280/C0090	14 289
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	R0280/C0100	5 265
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	R0280/C0110	18
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	R0280/C0120	3 451
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	R0280/C0130	13 529
Ubezpieczenia inne niż na życie		
Reasekuracja czynna nieproporcjonalna	-	970
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0280/C0140	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0280/C0150	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0280/C0160	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0280/C0170	970
Ubezpieczenia na życie	-	48 877
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	R0100/C0150	48 877
Rezerwy ogółem	-	272 486

W porównaniu z rokiem poprzednim Spółka dokonała zmiany założenia dotyczącego prowizji ujmowanych w najlepszym oszacowaniu rezerw. Zmiana polegała na przeniesieniu z pozycji *Zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych niewymagalnych na dzień bilansowy prowizji wynikających z opłaconych lub przeterminowanych składek do najlepszego oszacowania rezerwy składek.*

Wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w podziale na linie biznesowe, z wyszczególnieniem najlepszego oszacowania rezerw i marginesu ryzyka, podano w Załączniku 3. *Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (S.12.01.02) oraz w Załączniku 4. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.17.01.02).*

Różnica w wycenie rezerw dla celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdań finansowych

Zasady wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności różnią się od zasad wyceny rezerw dla potrzeb rachunkowości. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów Spółka zawiązuje następujące rodzaje rezerw: rezerwę składek, rezerwę na ryzyka niewygasłe, rezerwę na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, w tym rezerwę na skapitalizowaną wartość rent, rezerwę na premie i rabaty dla ubezpieczonych oraz rezerwę na wyrównanie szkodowości (ryzyka).

Główną różnicą w stosunku do zasad wyceny rezerw dla celów rachunkowości jest naliczanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności jako sumy najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka (kwoty te muszą być obliczone oddzielnie). Margines ryzyka wyznaczany jest z wykorzystaniem sześcioprocentowej stopy kosztu kapitału i pozycja taka nie występuje dla rezerw kalkulowanych dla celów rachunkowości. Swojego odpowiedzialnika wśród rezerw wyznaczanych dla celów wypłacalności nie ma natomiast rezerwa na wyrównanie szkodowości (ryzyka).

Przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, w szczególności najlepszego oszacowania rezerw, uwzględnia się wartość pieniądza w czasie, przy zastosowaniu struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, wskazanej w aktach wykonawczych EIOPA. W przypadku Spółki dyskontowanie rezerw dla celów rachunkowości jest dopuszczalne jedynie dla części portfela zobowiązań, tj. jeżeli z umów zaliczanych do ubezpieczeń majątkowych oraz pozostałych ubezpieczeń osobowych powstaną świadczenia płatne okresowo w formie rent, a rezerwę ustala się przy zastosowaniu metod przewidzianych dla ubezpieczeń na życie.

Biorąc za podstawę rodzaje zobowiązań, dla których ustanawiane są rezerwy dla celów rachunkowości i wypłacalności, można przyjąć, że dla zobowiązań z ubezpieczeń majątkowo-osobowych i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych najlepsze oszacowanie rezerwy składek porównuje się do rezerwy składek powiększonej o rezerwę na ryzyka niewygasłe i rezerwę na premie i rabaty, przy czym istotną składową w przypadku Spółki jest rezerwa składek.

Metody kalkulacji najlepszego oszacowania rezerwy składek i rezerwy składek dla celów rachunkowości znacząco się różnią. W sprawozdawczości dla celów rachunkowości stosuje się zasadę przeniesienia części składki przypisanej na przyszłe okresy sprawozdawcze (najczęściej pro rata temporis), natomiast w sprawozdawczości dla celów wypłacalności stosuje się metodę opartą o prognozę przewidywanych przepływów pieniężnych, w tym z tytułu przyszłych szkód, kosztów, płatności na rzecz ubezpieczających i beneficjentów, tj. premii i rabatów oraz przyszłych składek. Składki ujmowane w kalkulacji najlepszego oszacowania związane są z należnymi, ale niewymagalnymi na dzień bilansowy ratami składek. W sprawozdawczości

dla celów rachunkowości należności te są prezentowane w bilansie jako część należności składkowych. Analogicznie przewidziane z niewymagalnymi na dzień bilansowy ratami składek a także niewymagalne na dzień bilansowy przewidziane z opłaconymi lub przeterminowanymi ratami składek ujmowane są w kalkulacji najlepszego oszacowania rezerwy składek dla celów sprawozdawczości Wypłacalności II.

Najlepsze oszacowanie rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia ustanawiane dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń majątkowo-osobowych i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych można bezpośrednio porównać z rezerwą na niewypłacone odszkodowania i świadczenia wyliczaną dla celów rachunkowości (bez rezerwy na skapitalizowaną wartość rent). Główną różnicą pomiędzy sprawozdawczością dla celów wypłacalności a sprawozdawczością dla celów rachunkowości jest nieuwzględnianie w sprawozdawczości Wypłacalności II, w prognozie przepływów dotyczących najlepszego oszacowania, płatności z tytułu regresów i odzysków kwalifikujących się jako osobne aktywa, zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości. W rezerwach naliczanych dla celów rachunkowości prognozowane przepływy dotyczące regresów i odzysków ujawniane są jako oczekiwane regresy i odzyski do momentu ich uzyskania przez Spółkę. Dodatkowo stosuje się ograniczenia na maksymalną stopę regresową wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów.

Odpowiednikiem najlepszego oszacowania rezerwy dla zobowiązań na życie jest w sprawozdawczości dla celów rachunkowości rezerwa na skapitalizowaną wartość rent obliczana w przypadku, gdy powstały świadczenia płatne okresowo w formie rent lub w przypadku, gdy posiadane przez Spółkę informacje o szkodach zgłoszonych są wystarczające do wyznaczenia rezerwy metodami matematyki ubezpieczeń na życie i pozwalają na stwierdzenie, że takie świadczenia mogą powstać. Prognoza przepływów pieniężnych oparta jest o te same założenia w obu standardach sprawozdawczych, a różnica w wycenie wynika z zastosowania innych stóp dyskontowych. W wycenie dla celów rachunkowości Spółka stosuje stałą stopę dyskontową nie wyższą niż średnia historyczna stopa zwrotu z inwestycji aktywów stanowiących pokrycie rezerw na skapitalizowaną wartość rent, obserwowaną w Spółce, zgodnie z zapisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów.

Zamieszczone w Tabeli 15 wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg Wypłacalność II pochodzą z:

- Załącznika 3. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (S.12.01.02) – pozycja R0200/C0150,
- Załącznika 4. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.17.01.02) – pozycje R0320/C0020–C0170.

Wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg PSR pochodzą ze sprawozdania finansowego Spółki za rok 2018.

Tabela 15. **Porównanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wycenionych wg zasad Wypłacalność II z wartościami ich wyceny ze sprawozdania finansowego wg PSR na 31 grudnia 2018 roku, w tys. zł**

Linie biznesowe	Pozycja z Załączników nr 3 i nr 4	Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg Wypłacalności II	Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wg PSR	Różnica
Ubezpieczenia inne niż na życie				
Działalność bepośrednia i reasekuracja czynna proporcjonalna	-	5 334 495	8 234 091	-2 899 596
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	R0320/C0020	24 265	158 482	-134 217
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	R0320/C0030	51 171	276 223	-225 052
Ubezpieczenia pracownicze	R0320/C0040	0	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	R0320/C0050	2 882 651	3 436 309	-553 658
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	R0320/C0060	841 496	1 108 362	-266 866
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	R0320/C0070	17 082	21 728	-4 646
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	R0320/C0080	798 567	1 856 418	-1 057 851
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	R0320/C0090	423 792	527 615	-103 823
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	R0320/C0100	139 526	302 384	-162 858
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	R0320/C0110	415	649	-235
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	R0320/C0120	75 682	108 850	-33 168
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	R0320/C0130	79 848	437 071	-357 223
Ubezpieczenia inne niż na życie				
Reasekuracja czynna nieproporcjonalna	-	28 960	29 148	-188
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0320/C0140	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0320/C0150	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0320/C0160	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0320/C0170	28 960	29 148	-188
Ubezpieczenia na życie	-	663 982	623 852	40 129
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	R0200/C0150	663 982	623 852	40 129
Rezerwy ogółem	-	6 027 437	8 887 092	-2 859 655

Poziom niepewności wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności

Proces szacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przebiega zgodnie z najlepszymi standardami aktuarialnymi, założeniami oraz metodami, które poddawane są systematycznemu przeglądowi i w razie konieczności

uaktualniane. Obliczeń dokonuje się na podstawie ustalonych zasad wyceny aktuarialnej zgodnie z obowiązującym w Spółce regulaminem tworzenia i rozwiązywania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Prognozowanie przepływów pieniężnych w procesie naliczeń najlepszego oszacowania rezerw narażone jest na ryzyko niepewności wynikające z zależności przyszłych wydatków od zdarzeń i okoliczności, jakie zaistnieją w przyszłości. Niepewność ta dotyczy między innymi terminów, częstotliwości i dotkliwości zdarzeń, kwot roszczeń, w tym inflacji roszczeń i okresu potrzebnego na ich uregulowanie, a także zachowania osób ubezpieczonych. Nieprzewidywalne trendy w rozwoju szkód związane ze zmianami w legislacji, orzecznictwie sądowym, procedurach likwidacyjnych, standardach opieki medycznej, a także z czynnikami ekonomicznymi, takimi jak inflacja, będą wpływać na odchylenie się wartości zrealizowanych od prognozowanych przepływów.

Wycena najlepszego oszacowania dla zobowiązań o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych odzwierciedla wartość oczekiwaną rozkładu wartości przepływów pieniężnych. Odpowiada ona wartości średniej wyników możliwych scenariuszy, przy czym uwzględnia się je w sposób niejawnny, głównie poprzez stosowanie technik opartych na trójkątach szkodowych.

Prognozowanie przepływów dotyczących zobowiązań o charakterze ubezpieczeń na życie, tj. w przypadku Spółki świadczeń rozliczanych w formie rent (powstałych świadczeń rentowych lub w przypadku, gdy posiadane informacje o szkodach zgłoszonych pozwalają na stwierdzenie, że takie świadczenia mogą powstać, a dane są wystarczające do wyceny zobowiązań z wykorzystaniem metod matematyki ubezpieczeń na życie) z ubezpieczeń majątkowo-osobowych, narażone jest głównie na ryzyko zmian demograficznych (ryzyko długowieczności), a także medycznych i ekonomicznych (np. wyższa stopa waloryzacji świadczeń). Do wyceny zobowiązań rentowych stosowane są metody matematyki ubezpieczeń na życie, a przyjmowane parametry (np. Tablice Dalszego Trwania Życia, stopa waloryzacji) są systematycznie uaktualniane. Wycena najlepszego oszacowania rezerw odzwierciedla wartość oczekiwaną rozkładu przepływów pieniężnych, a uwzględnienie możliwych scenariuszy następuje w sposób niejawnny poprzez zastosowanie formuły analitycznej w postaci wzorów matematyki ubezpieczeń na życie.

Kwoty należne z umów reasekuracji

Spółka oblicza kwoty należne z umów reasekuracji spójnie z granicami umów ubezpieczenia i reasekuracji czynnej, których te kwoty dotyczą.

Najlepsze oszacowanie kwot należnych z umów reasekuracji dla zobowiązań z ubezpieczeń majątkowo-osobowych i zdrowotnych o charakterze umów majątkowo-osobowych oblicza się analogicznie jak dla najlepszego oszacowania rezerw brutto, oddzielnie dla rezerwy składek i rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia. Przepływy pieniężne dotyczące rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia obejmują płatności rekom-

pensat roszczeń uwzględnionych w rezerwach na niewypłacone odszkodowania i świadczenie brutto, a przepływy pieniężne dotyczące rezerwy składek obejmują wszystkie pozostałe płatności.

Przepływy pieniężne dotyczące kwot należnych z tytułu reasekuracji w zakresie odszkodowań i świadczeń, kosztów likwidacji, a także regresów i odzysków oblicza się z wykorzystaniem danych o przepływach brutto uwzględnionych w najlepszym oszacowaniu rezerw i prognozowanej stopy udziału reasekuratora wyznaczonej na podstawie danych historycznych oraz informacji o zawartych umowach reasekuracji biernej i retrocesji.

Przepływy pieniężne związane z przyszłymi zobowiązaniami składkowymi względem reasekuratorów i należnościami prowizyjnymi od reasekuratorów niewymagalnymi na dzień bilansowy, wynikające z zawartych umów ubezpieczenia i reasekuracji czynnej w granicach tych umów, wyznacza się na podstawie informacji o umowach reasekuracji biernej i retrocesji.

Jeśli z umów ubezpieczenia innych niż na życie powstaną świadczenia rozliczane okresowo w formie rent, to kwoty należne dla takich zobowiązań przypisane są do linii biznesowych dotyczących świadczeń rentowych wynikających z umów majątkowo-osobowych lub zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych. Przepływy pieniężne dotyczące kwot należnych z umów reasekuracji dla zobowiązań rentowych wyznacza się na podstawie najlepszego oszacowania brutto i informacji dotyczących umów reasekuracji biernej i retrocesji.

Wartości reasekuracyjne dotyczące uregulowanych roszczeń ubezpieczeniowych wykazywane są w oddzielnych pozycjach bilansu jako należności lub zobowiązania z tytułu reasekuracji. Koszty, jakie Spółka ponosi w związku z zarządzaniem i administracją umowami reasekuracji, są uwzględnione w najlepszym oszacowaniu brutto.

Wynik obliczenia kwot należnych z umów reasekuracji jest dostosowywany w celu uwzględnienia oczekiwanych strat w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta. Dostosowanie to opiera się na ocenie prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania przez kontrahenta oraz średniej stracie z tego wynikającej. Jest ono przeprowadzone osobno dla każdego kontrahenta, dla każdej jednorodnej grupy ryzyka, dla której wykonuje się obliczenia rezerw, odrębnie dla rezerwy składek i dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia.

Dla kwot należnych z umów reasekuracji nie nalicza się marginesu ryzyka. Wycena kwot należnych z umów reasekuracji uwzględnia wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta.

Różnice w wycenie kwot należnych z tytułu reasekuracji oraz udziału reasekuratora w rezerwach dla celów rachunkowości są analogiczne jak dla najlepszego oszacowania rezerw i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto ustanawianych dla celów rachunkowości. Dodatkowo, wyznaczając udział reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości, nie uwzględnienia się ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, które występuje w wycenie dla celów wypłacalności.

Spółka nie dokonała istotnych zmian założeń w wycenie kwot należnych z tytułu reasekuracji dla celów wypłacalności w porównaniu z poprzednim okresem.

Zamieszczone w Tabeli 16 kwoty należne z umów reasekuracji wg Wypłacalności II pochodzą z:

- Załącznika 3. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (S.12.01.02) – pozycja R0080/C0150,
- Załącznika 4. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.17.01.02) – pozycje R0330/C0020–C0170.

Wartości udziału reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych wg PSR pochodzą ze sprawozdania finansowego Spółki za rok 2018.

Tabela 16. Porównanie wartości kwot należnych z umów reasekuracji wycenionych wg zasad Wypłacalności II z wartościami udziału reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych ze sprawozdania finansowego wg PSR na 31 grudnia 2018 roku, w tys. zł

Linie biznesowe	Pozycja z Załączników nr 3 i nr 4	Kwoty należne z umów reasekuracji* wg Wypłacalności II	Wartość udziału reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych wg PSR	Różnica
Ubezpieczenia inne niż na życie				
Działalność bezpośrednia i reasekuracja czynna proporcjonalna	-	597 643	1 212 172	-614 529
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	R0330/C0020	-7	35	-42
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	R0330/C0030	4 593	11 175	-6 582
Ubezpieczenia pracownicze	R0330/C0040	0	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	R0330/C0050	279 423	376 134	-96 711
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	R0330/C0060	18 129	26 195	-8 067
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	R0330/C0070	1 086	3 649	-2 563
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	R0330/C0080	210 758	571 146	-360 387
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	R0330/C0090	23 437	41 982	-18 545
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	R0330/C0100	39 947	141 692	-101 745
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	R0330/C0110	25	105	-81
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	R0330/C0120	-81	1 007	-1 088
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	R0330/C0130	20 333	39 052	-18 720
Ubezpieczenia inne niż na życie				
Reasekuracja czynna nieproporcjonalna	-	9 784	9 910	-126
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0330/C0140	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0330/C0150	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0330/C0160	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0330/C0170	9 784	9 910	-126
Ubezpieczenia na życie				
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	R0080/C0150	117 752	128 501	-10 749
Ogółem	-	725 179	1 350 583	-625 404

* po uwzględnieniu korekty z tytułu niewykonania zobowiązania przez kontrahenta

D.3. INNE ZOBOWIĄZANIA

Zgodnie z art. 223 ust. 2 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej pozostałe zobowiązania wycenia się w wartości godziwej, czyli w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji.

Spółka kieruje się hierarchią metod wyceny opisaną w art. 10 Aktu Delegowanego, zgodnie z którą podstawową metodą wyceny pozostałych zobowiązań jest wycena przy użyciu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych zobowiązań.

Składnik zobowiązań jest uważany za notowany na aktywnym rynku, jeśli występuje odpowiednia liczba transakcji, a kwotowane ceny są łatwo i regularnie dostępne oraz reprezentują aktualne i regularnie występujące na rynku transakcje zawierane bezpośrednio między stronami.

Jeśli zastosowanie cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych zobowiązań jest niemożliwe, stosuje się ceny notowane na aktywnych rynkach dla podobnych składników zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających różnice.

Jeśli dla takich samych lub podobnych zobowiązań brakuje informacji na temat aktualnego i regularnie występującego na rynku obrotu, Spółka stosuje alternatywne metody wyceny opisane w rozdziale D.4. *Alternatywne metody wyceny.*

Różnice w wycenie poszczególnych pozycji innych zobowiązań w porównaniu z zasadami wyceny w bilansie sporządzonym według Ustawy o rachunkowości opisano poniżej.

Poza odmiennymi zasadami wyceny bilans sporządzony dla celów Wypłacalności II różni się od bilansu sporządzonego według Ustawy o rachunkowości również strukturą. Nie wszystkie pozycje zobowiązań są zatem bezpośrednio porównywalne. Tam, gdzie było to możliwe, zobowiązania z bilansu sporządzonego według Ustawy o rachunkowości przeklasyfikowano zgodnie ze strukturą bilansu sporządzanego dla celów Wypłacalności II i przedstawiono w celu porównania w Tabeli 17.

Tabela 17. **Porównanie wartości zobowiązań wycenionych wg zasad Wypłacalności II z wartością ich wyceny ze sprawozdania finansowego według PSR na 31 grudnia 2018 roku w tys. zł zgodnie z Załącznikiem 1. Pozycje bilansowe (S.02.01.02) w zakresie zobowiązań**

Zobowiązania	Pozycja z Załącznika nr 1	Wartość wg PSR po dostosowaniu do struktury bilansu Wypłacalności II*	Wartość bilansowa wg Wypłacalności II	Różnice
			C0010	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	8 263 240	5 363 455	-2 899 785
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	7 828 535	5 288 019	-2 540 516
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	-	0	-
Najlepsze oszacowanie	R0540	-	5 082 674	-
Margines ryzyka	R0550	-	205 345	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	434 705	75 436	-359 268
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	-	0	-
Najlepsze oszacowanie	R0580	-	57 173	-
Margines ryzyka	R0590	-	18 263	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	623 852	663 982	40 129

Zobowiązania	Pozycja z Załącznika nr 1	Wartość wg PSR po dostosowaniu do struktury bilansu Wypłacalności II*	Wartość bilansowa wg Wypłacalności II	Różnice
			C0010	
Rezerwy techniczno–ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0	0	0
Rezerwy techniczno–ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	–	0	–
Najlepsze oszacowanie	R0630	–	0	–
Margines ryzyka	R0640	–	0	–
Rezerwy techniczno–ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	623 852	663 982	40 129
Rezerwy techniczno–ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	–	0	–
Najlepsze oszacowanie	R0670	–	615 105	–
Margines ryzyka	R0680	–	48 877	–
Rezerwy techniczno–ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0	0	0
Rezerwy techniczno–ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	–	0	–
Najlepsze oszacowanie	R0710	–	0	–
Margines ryzyka	R0720	–	0	–
Zobowiązania warunkowe	R0740	0	0	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno–ubezpieczeniowe)	R0750	58 598	58 025	–573
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	2 094	2 062	–33
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0	0	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	293 841	326 998	33 156
Instrumenty pochodne	R0790	0	0	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0	0	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	0	0	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	250 655	766	–249 889
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	267 553	0	–267 553
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	166 008	158 811	–7 197
Zobowiązania podporządkowane	R0850	394 336	399 872	5 536
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0	0	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	394 336	399 872	5 536
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	0	105 237	105 237
Zobowiązania ogółem	R0900	10 320 178	7 079 207	–3 240 970

* Suma zobowiązań ze statutowego sprawozdania finansowego wg PSR na 31 grudnia 2018 roku wynosi 9 226 532 tys. zł. Różnica pomiędzy sumą zobowiązań ze statutowego sprawozdania finansowego wg PSR a sumą zobowiązań wykazanych w kolumnie „Wartość wg PSR po dostosowaniu do struktury bilansu Wypłacalności II” wynika ze zmiany sposobu prezentacji aktywów i zobowiązań w związku z dostosowaniem prezentacji do struktury bilansu Wypłacalność II, polegającej przede wszystkim na przeniesieniu do aktywów udziału reasekuratorów w rezerwach techniczno–ubezpieczeniowych i odroczonej prowizji reasekuracyjnych. Wartości wg PSR zostały wykazane po ich odpowiednim dostosowaniu do struktury bilansu Wypłacalność II zgodnie z jego wymogami prezentacji, tak aby przedstawić wartościowo różnice w zastosowanych metodach i podstawach wycen.

W okresie sprawozdawczym nie nastąpiły istotne zmiany w szacunkach lub stosowanych podstawach uznawania i wyceny innych zobowiązań, natomiast zmieniono prezentację części zobowiązań, w tym głównie prezentację niewymagalnych zobowiązań z tytułu reasekuracji biernej, których nie można ująć w kwotach należnych z umów reasekuracji, i które zostały zaprezentowane w *Pozostałych zobowiązaniach (niewykazanych w innych pozycjach)*. Zmianie uległa również prezentacja niewymagalnych na dzień bilansowy prowizji wynikających z opłaconych lub przeterminowanych składek z pozycji *Zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych* do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Przedstawione poniżej informacje dotyczą istotnych grup innych zobowiązań prezentowanych w *Załączniku 1. Pozycje bilansowe (S.02.01.02)* oraz Tabeli 17 powyżej. Informacje dotyczące Rezerw techniczno-ubezpieczeniowych zostały przedstawione w rozdziale *D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe*.

W Spółce nie występują istotne zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ani aktywa powiązane z planem świadczeń.

W Spółce nie występują istotne zobowiązania warunkowe w rozumieniu art. 11 Aktu Delegowanego.

Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)

Pozostałe rezerwy, inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, tworzone są na zobowiązania pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa.

Zarówno w bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II, jak i w bilansie sporządzonym według Ustawy o rachunkowości pozostałe rezerwy są najlepszym oszacowaniem kwoty, która byłaby wymagana do rozliczenia zobowiązania na dzień bilansowy, czyli kwoty, w jakiej można by zasadnie zapłacić za zobowiązanie, aby je spełnić lub przenieść na stronę trzecią. Z uwagi na brak aktywnego rynku pozostałe rezerwy, inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, wycenia się według wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny opierających się na podejściu dochodowym opisanym w Akcie Delegowanym art. 10 punkt 7 lit. b). Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) są dyskontowane przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

Pozostałe rezerwy mają krótkoterminowy charakter, a ich przewidywany termin wymagalności upływa w ciągu 1 roku.

Danymi wejściowymi do wyceny pozostałych rezerw, innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, są:

- składniki pozostałych rezerw, innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe,
- informacje o terminach wymagalności pozostałych rezerw.

W przypadku pozostałych rezerw (innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) niepewność oszacowania może dotyczyć wymaganych do rozliczenia zobowiązań oraz przewidywanego terminu ich wymagalności, a także może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie kursów walut i stopy procentowej.

W wycenie pozostałych rezerw Spółka nie uwzględnia zmian własnej zdolności kredytowej. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II podatki odroczone ustala się zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 12 „Podatek dochodowy” metodą zobowiązań bilansowych. Podatki odroczone są ujmowane i wyceniane w odniesieniu do aktywów i zobowiązań w bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II lub prezentowanych dla celów podatkowych.

Spółka kompensuje aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Tabela 18. Źródła pochodzenia rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenionej wg zasad Wypłacalności II po kompensacie ujemnych i dodatnich różnic przejściowych oraz daty wygaśnięcia możliwych do potrącenia różnic przejściowych na 31 grudnia 2018 roku, w tys. zł

Zobowiązania	Pozycja z Załącznika nr 1	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Daty wygaśnięcia możliwych do potrącenia różnic przejściowych			
			Do 1 roku	Powyżej 1 roku i do 5 lat	Powyżej 5 lat	Nieokreślone
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	326 998	246 274	87 108	-18 071	11 686
Strata podatkowa	-	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe łącznie z udziałem reasekuratora	-	384 838	303 373	108 219	-28 839	2 085
Wartości niematerialne i prawne	-	-48 654	-11 874	-26 515	-2 890	-7 375
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	-	-24 986	-23 667	-1 319	0	0
Nieruchomości	-	8 516	0	0	0	8 516
Rzeczowe aktywa trwałe	-	8 387	0	0	0	8 387
Obligacje	-	12 148	-6 118	3 093	15 172	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	-	-13 751	-13 355	-396	0	0
Inne	-	501	-2 085	4 025	-1 514	74

Odroczony podatek dochodowy wycenia się na podstawie różnicy między wartościami przypisanymi do aktywów i zobowiązań, ujętych i wycenionych w bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II, a wartościami przypisanymi do aktywów i zobowiązań, zgodnie z ich ujęciem i wyceną dla celów podatkowych.

Zastosowana stawka podatkowa dla obliczenia aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynosi 19 procent.

W przypadku aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego niepewność oszacowania może wynikać z ewentualnych zmian stawek podatkowych w przyszłości.

W Spółce nie wystąpiły niewykorzystane ulgi podatkowe ani nierozliczone straty podatkowe.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

Bilans sporządzony dla celów Wypłacalności II prezentuje wymagalne na dzień bilansowy zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych. Prezentowane są tu zobowiązania wobec ubezpiecza-

jących, zobowiązania wobec ubezpieczających z tytułu koasekuracji oraz zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych, których nie ujęto w przepływach pieniężnych w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych dla celów Wypłacalności II oraz w pozycji *Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)*.

Z uwagi na brak aktywnego rynku zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych wycenia się według wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny opierających się na podejściu dochodowym opisanym w Akcie Delegowanym art. 10 ust. 7 lit. b). Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych są dyskontowane przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych mają krótkoterminowy charakter – są wymagalne na dzień bilansowy.

Danymi wejściowymi do wyceny zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych są:

- posiadane zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych, według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe,
- informacje o terminach wymagalności zobowiązań.

W przypadku zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie kursów walut oraz stopy procentowej.

W wycenie zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych Spółka nie uwzględnia zmian własnej zdolności kredytowej. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Bilans sporządzony według Ustawy o rachunkowości prezentuje w tej pozycji zobowiązania z tytułu ubezpieczeń, zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych i zobowiązania z tytułu reasekuracji czynnej, w kwocie wymagającej zapłaty, w części zarówno wymagalnej, jak i niewymagalnej.

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) zawierają zobowiązania z tytułu podatków oraz inne zobowiązania handlowe. Z uwagi na brak aktywnego rynku pozostałe zobowiązania wycenia się w wartości godziwej, przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny opierających się na podejściu dochodowym opisanym w Akcie Delegowanym art. 10 ust. 7 lit. b). Pozostałe zobowiązania dyskontowane są przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

Pozostałe zobowiązania mają w przeważającej części krótkoterminowy charakter z przewidywanym terminem wymagalności upływającym przed 1 rokiem.

Tabela 19. **Oczekiwany czas przepływów pieniężnych dla pozostałych zobowiązań (handlowych, innych niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) wycenionych wg zasad Wypłacalności II na 31 grudnia 2018 roku, w tys. zł**

Wyszczególnienie	Pozycja z Załącznika nr 1	Wartość bilansowa wg Wypłacalności II	Procent sumy
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	158 811	100%
Z terminem wymagalności do 1 roku	-	86 869	55%
Z terminem wymagalności powyżej 1 roku i do 5 lat	-	55 925	35%
Z terminem wymagalności powyżej 5 lat	-	16 017	10%

Danymi wejściowymi do wyceny pozostałych zobowiązań są:

- posiadane pozostałe zobowiązania, według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe,
- informacje o terminach wymagalności zobowiązań.

W przypadku pozostałych zobowiązań niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie kursów walut oraz stopy procentowej.

W wycenie pozostałych zobowiązań Spółka nie uwzględnia zmian własnej zdolności kredytowej. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Bilans sporządzony według Ustawy o rachunkowości prezentuje pozostałe zobowiązania w kwocie wymagającej zapłaty.

Pozostałe zobowiązania nie zawierają istotnych zobowiązań wynikających z leasingu.

Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych

Spółka w pozycji zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych wykazuje trzy pożyczki podporządkowane, zgodnie z art. 72 lit. b) Aktu Delegowanego. Pożyczki stanowią bezpośrednie, niezabezpieczone i podporządkowane zobowiązania Spółki. Termin spłaty kapitału pierwszej pożyczki przypada na 2025 rok, natomiast drugiej i trzeciej na 2028 rok, z coroczną płatnością odsetek. Spłata pożyczek uzależniona jest od uprzedniego uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Spółka jest uprawniona do wcześniejszej spłaty pożyczek. Wcześniejsza spłata może zostać dokonana co roku, począwszy od 2020 roku w przypadku pierwszej pożyczki, natomiast w przypadku drugiej i trzeciej pożyczki począwszy od 2023 roku, przy czym ryzyko związane z niepewnością dotyczącą czasu wystąpienia przepływów pieniężnych nie jest uwzględnione w wycenie.

W bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II pożyczki podporządkowane wycenia się według wartości godziwej, przy wykorzystaniu alternatywnych metod wyceny opierających się na podejściu dochodowym opisanym w Akcie Delegowanym art. 10 ust. 7 lit. b). Zobowiązania podporządkowane dyskontowane są przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

Danymi wejściowymi do wyceny są:

- posiadane zobowiązania podporządkowane, według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe.

W przypadku zobowiązań podporządkowanych niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie stopy procentowej.

W wycenie zobowiązań podporządkowanych Spółka nie uwzględnia zmian własnej zdolności kredytowej. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

W bilansie sporządzonym według Ustawy o rachunkowości pożyczki podporządkowane wycenia się według skorygowanej ceny nabycia przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej.

Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)

Bilans sporządzony dla celów Wypłacalności II prezentuje wszelkie pozostałe zobowiązania, niewykazane w innych pozycjach, a w szczególności niewymagalne zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych (w tym zobowiązania z tytułu koasekuracji), których nie można ująć w przepływach pieniężnych w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych, niewymagalne zobowiązania wynikające z umów reasekuracji biernej i czynnej, których nie można ująć w kwotach należnych z umów reasekuracji oraz zobowiązania z tytułu udziału reasekuratora w regresach od szkód wypłaconych. Z uwagi na brak aktywnego rynku pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach) wycenia się w wartości godziwej, przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny opierających się na podejściu dochodowym opisanym w Akcie Delegowanym art. 10 ust. 7 lit. b). Pozostałe zobowiązania dyskontowane są przy użyciu aktualnych stóp procentowych.

Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach) mają krótkoterminowy charakter z przewidywanym terminem wymagalności upływającym przed 1 rokiem.

Danymi wejściowymi do wyceny pozostałych zobowiązań są:

- posiadane pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach), według stanu na dzień bilansowy,
- aktualne stopy procentowe,
- informacje o terminach wymagalności zobowiązań.

W przypadku pozostałych zobowiązań niepewność oszacowania może wynikać ze zmienności otoczenia gospodarczego w zakresie kursów walut oraz stopy procentowej.

W wycenie pozostałych zobowiązań Spółka nie uwzględnia zmian własnej zdolności kredytowej. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Bilans sporządzony według Ustawy o rachunkowości prezentuje pozostałe zobowiązania w kwocie wymagającej zapłaty.

D.4. ALTERNATYWNE METODY WYCENY

Jeżeli nie można określić wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązań innych niż techniczno-ubezpieczeniowe według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach, tych samych lub podobnych aktywów lub zobowiązań, innych niż techniczno-ubezpieczeniowe, Spółka wykorzystuje alternatywne metody wyceny.

W przypadku stosowania alternatywnych metod wyceny Spółka wykorzystuje w jak największym stopniu aktualne stopy procentowe (krzywe rentowności), tj. obserwowalne dane rynkowe. Przy korzystaniu z alternatywnych metod wyceny Spółka stosuje metody wyceny, które są spójne z:

- podejściem rynkowym, które zakłada wykorzystywanie cen i innych odpowiednich danych z transakcji rynkowych obejmujących identyczne lub podobne aktywa i zobowiązania albo identyczną lub podobną grupę aktywów i zobowiązań,
- podejściem dochodowym, dającym pojedynczą wartość bieżącą poprzez dyskontowanie przyszłych kwot, takich jak przepływy pieniężne, przychody lub koszty, gdzie wartość godziwa powinna odzwierciedlać obecne oczekiwania rynkowe dotyczące tych przyszłych kwot.

Z uwagi na brak informacji na temat aktualnego i regularnie występującego obrotu na rynku Spółka stosuje alternatywne metody wyceny dla następujących pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II:

- Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny oraz nieruchomości inne niż do użytku własnego.

Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystywana jest metoda opierająca się na wycenie dokonywanej przez rzeczoznawcę lub eksperta. Przyjęte założenia dostosowane są do charakteru aktywów (np. sposobu wykorzystania nieruchomości).

- Obligacje państwowe (w przypadku braku ceny z aktywnego rynku).

Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II, w przypadku braku dostępnej ceny z aktywnego rynku, wykorzystuje się metodę opartą na cenach z serwisu informacyjnego Bloomberg. Zgodnie z założeniami wykorzystywana jest cena BGN (Bloomberg Generic Price), a w przypadku gdy BGN jest niedostępna – BVAL (Bloomberg Valuation Price). Wykorzystuje się ostatnią dostępną cenę.

- Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych.

Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych. Zgodnie z założeniami do dyskontowania dla okresów półrocznych i dłuższych stosuje się zerokuponową krzywą SWAP (S0048Z PLN SWAP Yield curve), a dla krótszych okresów – referencyjne stopy depozytów z rynku międzybankowego.

- Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie.

Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych. Zgodnie z założeniami do dyskontowania dla okresów półrocznych i dłuższych stosuje się zerokuponową krzywą SWAP (S0048Z PLN SWAP Yield curve), a dla krótszych okresów – referencyjne stopy depozytów z rynku międzybankowego.

- Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

Środki pieniężne wyceniane są w wartości nominalnej, którą Spółka uważa za najlepsze odzwierciedlenie wartości godziwej.

- Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych.

Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych.

Zgodnie z założeniami do dyskontowania stosuje się zerokuponową krzywą SWAP dla odpowiednich walut (na przykład dla waluty PLN – S0048Z PLN SWAP Yield curve). Podstawą dyskontowania są przepływy pieniężne ustalane na podstawie terminów wymagalności. Dla celów obliczeń przepływy pieniężne grupowane są w przedziałach rocznych.

- Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej).

Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych.

Zgodnie z założeniami do dyskontowania stosuje się zerokuponową krzywą SWAP dla odpowiednich walut (na przykład dla waluty PLN – S0048Z PLN SWAP Yield curve). Podstawą dyskontowania są przepływy pieniężne ustalane na podstawie terminów wymagalności. Dla celów obliczeń przepływy pieniężne grupowane są w przedziałach rocznych.

- Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach).

Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II, w przypadku dzieł sztuki, wykorzystywana jest metoda oparta na wycenie rzeczoznawcy lub eksperta, natomiast wartość należności oraz składników rozliczeń międzyokresowych kosztów ustalana jest na podstawie zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Zgodnie z założeniami do dyskontowania stosuje się zerokuponową krzywą SWAP dla odpowiednich walut (na przykład dla waluty PLN – S0048Z PLN SWAP Yield curve). Podstawą dyskontowania są przepływy pieniężne ustalane na podstawie terminów wymagalności. Dla celów obliczeń przepływy pieniężne grupowane są w przedziałach rocznych.

- Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe).

Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych.

Zgodnie z założeniami do dyskontowania stosuje się zerokuponową krzywą SWAP dla odpowiednich walut (na przykład dla waluty PLN – S0048Z PLN SWAP Yield curve). Podstawą dyskontowania są przepływy pieniężne ustalane na podstawie terminów wymagalności. Dla celów obliczeń przepływy pieniężne grupowane są w przedziałach rocznych.

- Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych.

Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych.

Zgodnie z założeniami do dyskontowania stosuje się zerokuponową krzywą SWAP (S0048Z PLN SWAP Yield curve). Podstawą dyskontowania są przepływy pieniężne ustalane na podstawie terminów wymagalności. Dla celów obliczeń przepływy pieniężne grupowane są w przedziałach rocznych.

- Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej).

Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych.

Zgodnie z założeniami do dyskontowania stosuje się zerokuponową krzywą SWAP dla odpowiednich walut (na przykład dla waluty PLN – S0048Z PLN SWAP Yield curve). Podstawą dyskontowania są przepływy pieniężne ustalane na podstawie terminów wymagalności. Dla celów obliczeń przepływy pieniężne grupowane są w przedziałach rocznych.

- Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych.

Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych.

Zgodnie z założeniami do dyskontowania dla okresów półrocznych i dłuższych stosuje się zerokuponową krzywą SWAP (S0048Z PLN SWAP Yield curve), a dla krótszych okresów stosuje się referencyjne stopy depozytów z rynku międzybankowego.

- Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach).

Do wyceny tej pozycji bilansu sporządzonego dla celów Wypłacalności II wykorzystuje się metodę polegającą na dyskontowaniu przepływów pieniężnych.

Zgodnie z założeniami do dyskontowania stosuje się zerokuponową krzywą SWAP dla odpowiednich walut (na przykład dla waluty PLN – S0048Z PLN SWAP Yield curve). Podstawą dyskontowania są przepływy pieniężne ustalane na podstawie terminów wymagalności. Dla celów obliczeń przepływy pieniężne grupowane są w przedziałach rocznych.

Szczegółowy sposób wyceny aktywów innych niż kwoty należne z umów reasekuracji i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wraz z informacją o stosowaniu alternatywnych metod wyceny opisano w rozdziale D.1 Aktywa oraz D.3 Inne zobowiązania.

Spółka nie stosuje alternatywnych metod wyceny dla rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz kwot należnych z umów reasekuracji. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe oraz kwoty należne z umów reasekuracji wyliczane są według metod opisanych w rozdziale D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

D.5. INNE INFORMACJE

Wszelkie istotne informacje dotyczące tematyki tego rozdziału ujęto w Sprawozdaniu.

| Zarządzanie
kapitałem

E. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Poziom pokrycia wymogu kapitałowego podlega regularnej ocenie, jest monitorowany i kontrolowany w ramach zdefiniowanego systemu monitorowania i wczesnego ostrzegania, który bazuje na ustalonych limitach i systemie triggerów (wskaźnikach ostrzegawczych informujących o istnieniu zagrożenia). System ten, poza kontrolą poziomu wypłacalności, obejmuje dodatkowo takie obszary, jak poziom ryzyka inwestycyjnego, scenariusz wystąpienia szkody katastroficznej czy monitoring wyników działalności ubezpieczeniowej. W przypadku przekroczenia triggerów lub limitu podejmowane są czynności między innymi takie, jak analiza i określenie dalszych działań czy decyzje dotyczące dalszych kroków, zgodnych z ustalonym schematem postępowania. Mają one na celu powrót do zdefiniowanej bezpiecznej strefy, określającej docelowy przedział danego wskaźnika. Dodatkowo, określono ramy czasowe na wykonanie wyznaczonych czynności w przypadku przekroczenia triggera lub limitu. Spółka jest częścią silnego finansowo międzynarodowego koncernu ubezpieczeniowego ERGO, który należy do jednego z największych reasekuratorów na świecie – Munich Re. W przypadkach pogorszenia poziomu pokrycia do poziomu określonego w wewnętrznych regulacjach podejmuje się akcje zaradcze mające zabezpieczyć pozycję wypłacalności, które są ściśle powiązane z procesami funkcjonującymi u akcjonariusza.

E.1. ŚRODKI WŁASNE

Głównym celem zarządzania środkami własnymi jest utrzymanie pozycji wypłacalności Spółki na bezpiecznym poziomie. Spółka stara się osiągnąć ten cel między innymi przez monitoring (wyprzedzające szacowanie przyszłej wartości środków własnych, wychwycenie trendów zmian), jak również wyjaśniając przyczyny zmian poprzez wewnętrzne analizy.

Zarządzanie środkami własnymi jest skorelowane z procesami planowania finansowego Spółki, zarówno w horyzoncie krótkoterminowym (do 1 roku), jak i długoterminowym (powyżej 1 roku). Od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku odnotowano wzrost wartości środków własnych o 465 126 tys. zł. Głównymi czynnikami wzrostu w okresie sprawozdawczym były: rozwój rentownego biznesu oraz zaciągnięcie dwóch pożyczek podporządkowanych o łącznej wartości nominalnej 215 000 tys. zł. W okresie sprawozdawczym nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie zarządzania środkami własnymi oraz w zakresie horyzontu czasowego wykorzystywanego na potrzeby planowania działalności.

Jedną z pozycji środków własnych jest rezerwa uzgodnieniowa, której zmienność wynika przede wszystkim z różnicy w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów rachunkowości i do celów wypłacalności. Różnica ta może się zmieniać wraz ze zmiennością przyjętych do wyceny: spodziewanej wypadkowości i spodziewanego poziomu kosztów oraz stóp procentowych. Rezerwa uzgodnieniowa jako istotna pozycja środków własnych podlega procesowi zarządzania środkami własnymi. Z perspektywy wrażliwości na ryzyko Spółka ocenia wrażliwość rezerwy uzgodnieniowej przy pomocy przeprowadzanych testów scenariuszy skrajnych, których wynikiem są potencjalne zmiany wartości środków własnych. Szczegółowe informacje zawarte są w rozdziałach od C.1. Ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe) do C.5. Ryzyko operacyjne, w opisach dotyczących testów warunków skrajnych i analizy wrażliwości.

Spółka klasyfikuje pozycje środków własnych do jednej z trzech kategorii, zgodnie z art. 245 i 246 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz szczegółowymi wymogami dotyczącymi cech środków własnych wymienionymi w Akcie Delegowanym w art. 71 dla kategorii 1 oraz w art. 73 dla kategorii 2.

Klasyfikacji pozycji środków własnych do poszczególnych kategorii dokonuje się w zależności od tego, czy należą one do podstawowych środków własnych, czy do uzupełniających środków własnych. Pod uwagę brany jest również zakres, w jakim mają one następujące cechy jakościowe:

- 1) pozycja jest dostępna lub można wezwać do jej opłacenia w celu pełnego pokrycia strat w przypadku kontynuacji działalności oraz w przypadku likwidacji Spółki,
- 2) w przypadku likwidacji Spółki posiadacz nie będzie uprawniony do odzyskania długu wynikającego z danej pozycji tak długo, jak długo nie zostaną wypłacone wszystkie inne zobowiązania, łącznie z zobowiązaniami wobec ubezpieczających, ubezpieczonych i uprawnionych z umów ubezpieczenia oraz zobowiązaniami wobec cedentów z tytułu zawartych umów reasekuracji.

Przy ocenie stopnia, w jakim pozycje środków własnych posiadają cechy jakościowe określone powyżej, Spółka bierze również pod uwagę:

- dopasowanie okresu trwania pozycji do okresu trwania zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji – jeżeli pozycja ma termin wymagalności,
- czy pozycja jest wolna od wymogów lub bodźców do wykupu kwoty nominalnej,
- czy pozycja jest wolna od obowiązkowych ustalonych opłat,
- czy pozycja jest wolna od obciążeń i jak jest powiązana z inną umową.

Pozycje podstawowych środków własnych klasyfikuje się do kategorii 1, jeżeli mają w znacznym stopniu cechy jakościowe, o których mowa w punktach 1) i 2), z uwzględnieniem czynników wymienionych powyżej.

Pozycje podstawowych środków własnych klasyfikuje się do kategorii 2, jeżeli mają w znacznym stopniu cechę jakościową, o której mowa w punkcie 2), z uwzględnieniem czynników wymienionych powyżej. Pozycje uzupełniających środków własnych klasyfikuje się do kategorii 2, jeżeli mają w znacznym stopniu cechy jakościowe, o których mowa w punktach 1) i 2), z uwzględnieniem czynników, wymienionych powyżej. Pozostałe pozycje podstawowych i uzupełniających środków własnych klasyfikuje się do kategorii 3.

Pozycje podstawowych środków własnych występujące w Spółce zostały zaklasyfikowane do kategorii 1 – nieograniczonej oraz do kategorii 2. Spółka nie wykazuje środków własnych w kategorii 1 – ograniczonej oraz w kategorii 3. Dostępne środki własne kategorii 2 podlegają ograniczeniom opisanym w art. 82 Aktu Delegowanego, dotyczącym dopuszczalności i limitów stosowanych dla poszczególnych kategorii:

- 1) w zakresie środków własnych dostępnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) suma dopuszczonych kwot pozycji należących do kategorii 2 i 3 nie przekracza 50 procent kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR),
- 2) w zakresie środków własnych dostępnych na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) dopuszczalne kwoty pozycji należących do kategorii 2 nie przekraczają 20 procent minimalnego wymogu kapitałowego (MCR).

Warunek przedstawiony w punkcie 2) wpłynął na obniżenie dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR o kwotę 249 624 tys. zł.

Dostępne i dopuszczone środki własne na pokrycie SCR w poszczególnych kategoriach jakościowych przedstawione są w Załączniku 6. Środki własne (S.23.01.01) oraz Tabeli 20 odpowiednio w wierszach R0500 i R0540.

Dostępne i dopuszczone środki własne na pokrycie MCR w poszczególnych kategoriach jakościowych przedstawione są w Załączniku 6. Środki własne (S.23.01.01) oraz Tabeli 20 odpowiednio w wierszach R0510 i R0550.

W Spółce nie występują środki własne podlegające ustaleniom przejściowym ani nie dokonano odliczeń od środków własnych innych niż pomniejszenie rezerwy uzgodnionej o przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia.

W Spółce nie występują uzupełniające środki własne.

Tabela 20. Podsumowanie struktury, wysokości oraz jakości dostępnych i dopuszczonych środków własnych na 31 grudnia 2018 roku w tys. zł zgodnie z Załącznikiem 6. Środki własne (S.23.01.01), w tys. zł

Środki własne	Pozycje z Załącznika nr 6	Ogółem	Kategoria 1 – nieograniczona	Kategoria 1 – ograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	196 581	196 581	-	0	-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	638 381	638 381	-	0	-
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	1 231 987	1 231 987	-	-	-
Zobowiązania podporządkowane	R0140	399 872	-	0	399 872	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	2 466 821	2 066 949	0	399 872	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0	-	-	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie SCR	R0500	2 466 821	2 066 949	0	399 872	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	2 466 821	2 066 949	0	399 872	-
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	2 466 821	2 066 949	0	399 872	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	2 217 197	2 066 949	0	150 248	-
SCR	R0580	1 669 422	-	-	-	-
MCR	R0600	751 240	-	-	-	-
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	147,76%	-	-	-	-
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	295,14%	-	-	-	-

Podstawowe środki własne kategoria 1 – nieograniczona

Podstawowe środki własne kategorii 1 – nieograniczonej stanowią 84 procent dostępnych środków własnych na pokrycie SCR.

W tej kategorii Spółka prezentuje rezerwę uzgodnieniową oraz opłacone akcje zwykłe i powiązaną z nimi nadwyżkę ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej akcji.

Opłacony kapitał zakładowy, powiązana z nim nadwyżka ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej akcji oraz rezerwa uzgodnieniowa prezentowane są w Załączniku 6. Środki własne (S.23.01.01), odpowiednio w wierszu R0010, R0030 oraz R0130.

Opłacony kapitał zakładowy oraz powiązana z nim nadwyżka ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej akcji stanowią najwyższej jakości środki własne, które można wykorzystać do pokrycia strat, i posiadają następujące cechy:

- natychmiastowa dostępność w celu pokrycia strat,
- niższy stopień uprzywilejowania od wszystkich pozostałych roszczeń w przypadku postępowania likwidacyjnego,
- brak określonego terminu wymagalności,
- brak cech powodujących niewypłacalność,
- są wolne od bodźców do ich wykupu,
- elastyczność w odniesieniu do wypłat w rozumieniu art. 71 ust. 3 Aktu Delegowanego,
- są wolne od obciążenia.

Tabela 21. Zmiany w podstawowych środkach własnych kategorii 1 – nieograniczonej w 2018 roku – kapitał zakładowy i nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, w tys. zł

Kapitał zakładowy i nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozycje z Załącznika nr 6	Kategoria 1 – nieograniczona			
		31.12.2017	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2018
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	196 581	0	0	196 581
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	638 381	0	0	638 381
Ogółem zmiany		834 962	0	0	834 962

W 2018 roku nie było zmian w kapitale zakładowym i nadwyżce ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

Rezerwa uzgodnieniowa prezentowana jest w *Załączniku 6. Środki własne (S.23.01.01)* oraz w Tabeli 20 w wierszu R0130.

Rezerwa uzgodnieniowa nie podlega ocenie pod względem cech aktywów i zobowiązań uwzględnionych w obliczeniach nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami zgodnie z art. 70 ust 3 Aktu Delegowanego, natomiast tworząca ją nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami Spółki pomniejszana jest o odpowiednie elementy wskazywane w wyżej wymienionym artykule Aktu Delegowanego.

Rezerwa uzgodnieniowa na 31 grudnia 2018 roku przed-

stawia nadwyżkę aktywów nad zobowiązaniami Spółki pomniejszoną o pozycje podstawowych środków własnych oraz o przewidywane obciążenia z tytułu podatku od instytucji finansowych w kwocie prognozowanej na 12 kolejnych miesięcy od dnia bilansowego oraz przewidywaną dywidendę.

Na Walnym Zgromadzeniu, które odbyło się 8 marca 2019 roku, podjęto decyzję w sprawie podziału zysku bilansowego Spółki za 2018 rok, w kwocie 363 128 tys. zł. Część zysku w kwocie 104 200 tys. zł przeznaczono na wypłatę dywidendy, a pozostałą część w kwocie 258 928 tys. zł przeznaczono na podwyższenie kapitału zapasowego Spółki. W związku z powyższą decyzją w pozycjach odliczanych od środków własnych ujęta jest dywidenda w kwocie 104 200 tys. zł.

Tabela 22. Zmiany w podstawowych środkach własnych kategorii 1 – nieograniczonej w 2018 roku – rezerwa uzgodnieniowa, w tys. zł

Rezerwa uzgodnieniowa	Pozycje z Załącznika nr 6	Kategoria 1 – nieograniczona			
		31.12.2017	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2018
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami pomniejszona o:	R0700	1 859 262	355 242	0	2 214 505
przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	35 473	112 082	0	147 555
pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	834 962	0	0	834 962
Ogółem zmiany	R0760	988 827	243 160	0	1 231 987

Zmiana rezerwy uzgodnieniowej w 2018 roku wynika ze wzrostu nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami, związanego z różnicą w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów rachunkowości i do celów wypłacalności oraz ze zwiększeniem wartości lokat finansowych, głównie na skutek wpływów środków z działalności ubezpieczeniowej. Wzrost ten został obniżony o przewidywane obciążenia związane z wypłatą dywidendy za rok 2018 oraz obciążenia z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych. W 2017 roku Spółka nie uwzględniła wypłaty dywidendy w przewidywanych obciążeniach, ponieważ cały zysk za 2017 rok został przeznaczony na podwyższenie kapitału zapasowego Spółki.

Podstawowe środki własne kategoria 2

Podstawowe środki własne kategorii 2 stanowią 16 procent dostępnych środków własnych na pokrycie SCR.

W tej kategorii na 31 grudnia 2018 roku Spółka ujmuje zobowiązania podporządkowane w formie pożyczki w złotych wymagalnej w 2025 roku, z możliwością jej wcześniejszej spłaty od 2020 roku, oraz dwóch pożyczek w złotych wymagalnych w 2028 roku z możliwością ich wcześniejszej spłaty od 2023 roku.

Pożyczki podporządkowane nie spełniają kryteriów klasyfikacji do środków własnych kategorii 1 – ograniczonej i posiadają następujące cechy:

- niższy stopień uprzywilejowania niż roszczenia wszystkich ubezpieczających i beneficjentów oraz wierzycieli niepodporządkowanych,
- określony termin wymagalności,
- brak cech powodujących niewypłacalność,
- ograniczone bodźce do wykupu,
- brak elastyczności w odniesieniu do wypłat w rozumieniu art. 71 ust. 3 Aktu Delegowanego.

Tabela 23. Zmiany w podstawowych środkach własnych kategorii 2 w 2018 roku – pożyczki podporządkowane, w tys. zł

Zobowiązania podporządkowane	Pozycje z Załącznika nr 6	Kategoria 2			
		31.12.2017	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2018
Pożyczki podporządkowane	R0140	177 906	221 966	0	399 872
Ogółem zmiany		177 906	221 966	0	399 872

Zmiana zobowiązań podporządkowanych w 2018 roku wynika głównie z zawarcia dwóch nowych umów pożyczek o łącznej wartości nominalnej 215 000 tys. zł.

Zobowiązania podporządkowane prezentowane są w Załączniku 6. Środki własne (S.23.01.01) oraz Tabeli 23 w wierszu R0140.

Różnice pomiędzy kapitałem własnym Spółki w bilansie sporządzonym według Ustawy o rachunkowości a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami, którą oblicza się w bilansie sporządzonym dla celów Wypłacalności II, wynikają z odmiennych zasad wyceny i ujmowania poszczególnych składników aktywów i zobowiązań.

Tabela 24. Różnice pomiędzy kapitałem własnym wykazany w sprawozdaniach finansowych Spółki wg PSR a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną do celów Wypłacalności II na 31 grudnia 2018 roku oraz zmiany w stosunku do 31 grudnia 2017 roku, w tys. zł

Rezerwa uzgodnieniowa	Pozycje z Załącznika nr 1	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość bilansowa wg PSR
		C0010	
31.12.2018			
Aktywa	R0500	9 293 712	11 299 849
Zobowiązania	R0900	7 079 207	9 226 532
Różnica Aktywa – Zobowiązania	R1000	2 214 505	2 073 317
31.12.2017			
Aktywa	R0500	7 929 012	9 539 059
Zobowiązania	R0900	6 069 749	7 890 912
Różnica Aktywa – Zobowiązania	R1000	1 859 262	1 648 147
Zmiana w 2018 roku w stosunku do 2017 roku		-	425 171

Różnice pomiędzy wartością aktywów wycenianych według zasad Wypłacalności II a wartością aktywów wycenianych według Ustawy o rachunkowości zostały przedstawione w Tabeli 11 w rozdziale D.1. Aktywa. Informacje dotyczące wyjaśnienia różnic w odniesieniu do istotnych pozycji aktywów znajdują się w części opisowej rozdziału D.1. Aktywa. Informacje dotyczące wyjaśnienia różnic w odniesieniu do kwot należnych z umów reasekuracji znajdują się w części opisowej rozdziału D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Różnice pomiędzy wartością zobowiązań wycenianych według zasad Wypłacalności II a wartością zobowiązań wycenianych według Ustawy o rachunkowości zostały przedstawione w Tabeli 17 w rozdziale D.3. Inne zobowiązania. Informacje dotyczące wyjaśnienia różnic w odniesieniu do istotnych pozycji pozostałych zobowiązań znajdują się w części opisowej rozdziału D.3. Inne zobowiązania. Informacje dotyczące wyjaśnienia różnic w odniesieniu do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych znajdują się w części opisowej rozdziału D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

E.2. KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI I MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY

Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR) odzwierciedla taką wysokość dopuszczonych środków własnych, która umożliwia Spółce pokrycie strat i gwarantuje, że z prawdopodobieństwem 99,5 procent Spółka będzie w stanie spełnić swoje zobowiązania przez najbliższe 12 miesięcy.

Spółka do kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności do celów sprawozdawczych wykorzystuje formułę standardową.

Kategorią ryzyka generującą największy poziom kapitałowego wymogu wypłacalności jest ryzyko w ubezpieczeniach innych niż na życie. Ryzyko składki i rezerw jest największym ryzykiem w tym module, jest również największym ryzykiem w formule standardowej. Na 31 grudnia 2018 wartość SCR na ryzyko składki i rezerw w ubezpieczeniach innych niż na życie wynosiła 1 676 631 tys. zł. Ze względu na strukturę posiadanej ekspozycji największy poziom kapitałowego wymogu wypłacalności na ryzyko składki i rezerw generują linie przypisane do ubezpieczeń komunikacyjnych.

Drugim co do wielkości modulem ryzyka w formule standardowej jest ryzyko rynkowe. Pomimo istotnej ekspozycji na ryzyko stóp procentowych, największą część ryzyka rynkowego pod względem poziomu SCR stanowi ryzyko akcji – wartość kapitałowego wymogu wypłacalności na dzień 31 grudnia 2018 wynosiła 81 316 tys. zł. Poziom ryzyka akcji wynika z wysokości stosowanych szoków oraz z konieczności uwzględnienia w tym podmodule zarówno udziałów strategicznych, jak i pozostałych pozycji aktywów nie uwzględnianych w innych podmodułach ryzyka rynkowego. Wartość SCR na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2018 odpowiadała kwocie 68 148 tys. zł.

Wartość kapitałowego wymogu dla ryzyka upadku kontrahenta generowana przez ekspozycje typu 1 oraz ekspozycje typu 2 wynosiła odpowiednio 49 591 tys. zł oraz 51 593 tys. zł.

W module ryzyka w ubezpieczeniach zdrowotnych największą część SCR stanowi ryzyko składki i rezerw (128 278 tys. zł).

W module ubezpieczeń na życie największym ryzykiem jest ryzyko długowieczności – na dzień 31 grudnia 2018 roku jego wartość wynosiła 17 312 tys. zł.

W kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka stosuje uproszczenie jedynie w module ryzyka upadku kontrahenta podczas wyznaczania wielkości efektu ograniczenia ryzyka dla umów reasekuracji (zgodnie z Art. 107 Aktu Delegowanego).

Tabela 25. **Kapitałowy wymóg wypłacalności dla poszczególnych kategorii ryzyka na 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2018, w tys. zł**

Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Pozycja z Załącznika nr 7	31.12.2017	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2018
		C0110			
Ryzyko rynkowe	R0010	193 950	0	14 705	179 245
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	103 281	0	8 629	94 652
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	23 650	1 531	0	25 181
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	137 127	10 629	0	147 755
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	1 443 652	267 920	0	1 711 572
Dywersyfikacja	R0060	-327 999		2 167	-330 166
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	1 573 661	254 578	0	1 828 239
C0100					
Ryzyko operacyjne	R0130	145 331	22 850	0	168 181
Korekta z tytułu zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	-247 915		79 082	-326 998
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	1 471 076	198 346	0	1 669 422

W okresie sprawozdawczym, w wyniku znaczącego przyrostu planowanych składek, szczególnie w zakresie linii komunikacyjnych oraz w ubezpieczeniach pozostałych szkód rzeczowych, Spółka odnotowała istotny wzrost SCR na ryzyko składki i rezerw w ubezpieczeniach innych niż na życie. Wzrost wolumenów składek był również główną przyczyną wzrostu kapitałowego wymogu w module ryzyka w ubezpieczeniach zdrowotnych. Spadek SCR na ryzyko rynkowe jest konsekwencją niższych stóp procentowych oraz spadku wartości współczynnika symetrycznego dostosowania stosowanego w podmodule ryzyka akcji. Spadek wartości ekspozycji typu 2 spowodował obniżenie SCR na ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. Wzrost wysokości SCR na ryzyko operacyjne wynika ze wzrostu wolumenu składki zarobionej brutto z ostatnich 12 miesięcy. Zmiana kwoty odpowiadającej zdolności odroczonej podatków do pokrywania strat nastąpiła głównie wskutek wzrostu różnic pomiędzy wyceną rezerw sporządzoną do celów Wypłacalność II i wyceną podatkową.

Wzrost SCR w ubezpieczeniach innych niż na życie był główną przyczyną zmiany wartości kapitałowego wymogu wypłacalności od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku. Wzrost ten został częściowo skompensowany przez zmianę wysokości zdolności podatków odroczonej do pokrywania strat oraz spadek ryzyka rynkowego.

Szczegółowe dane w zakresie kapitałowego wymogu wypłacalności znajdują się w Załączniku 7. *Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących Formułę Standardową (S.25.01.01).*

Minimalny wymóg kapitałowy (MCR) odpowiada kwocie środków własnych, poniżej której – przy założeniu kontynuowania działalności przez Spółkę przez kolejnych 12 miesięcy – ubezpieczający i beneficjenci są narażeni na niedopuszczalny poziom ryzyka. MCR jest to minimalny próg bezpieczeństwa, poniżej którego środki finansowe nie mogą spaść. Do kalkulacji MCR Spółka wykorzystuje wartości najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz wartości składki przypisanej netto z ostatnich 12 miesięcy. Wartość wyliczana na podstawie tych wielkości nie może być niższa niż 45 procent wysokości SCR.

I Tabela 26. Minimalny wymóg kapitałowy na 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2018 roku, w tys. zł

	Pozycja z Załącznika nr 8	31.12.2017	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2018
		C0070			
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	661 984	89 256	0	751 240

Główną przyczyną wzrostu wartości minimalnego wymogu kapitałowego w okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku był wzrost wolumenów składek oraz rezerw.

Szczegółowe dane w zakresie minimalnego wymogu kapitałowego znajdują się w Załączniku 8. *Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż na życie (S.28.01.01).*

Spółka nie stosuje uproszczeń do wyznaczania minimalnego wymogu kapitałowego według formuły standardowej. Nie stosuje też parametrów specyficznych dla SCR.

E.3. RÓŻNICE MIĘDZY FORMUŁĄ STANDARDOWĄ A STOSOWANYM MODELEM WEWNĘTRZNYM

Do obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności dla celów sprawozdawczych Spółka stosuje formułę standardową.

E.4. NIEZGODNOŚĆ Z MINIMALNYM WYMOGIEM KAPITAŁOWYM I NIEZGODNOŚĆ Z KAPITAŁOWYM WYMOGIEM WYPŁACALNOŚCI ORAZ WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI

Zarówno na koniec, jak i w trakcie roku 2018 Spółka spełniła wszystkie ustawowe wymogi w zakresie bezpieczeństwa finansowego i wypłacalności zakładu ubezpieczeń dla celów Wypłacalności II. Ustawa o działalności ubezpieczeniowej nakłada na Spółkę obowiązek posiadania dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR oraz MCR. Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR nazywany jest współczynnikiem wypłacalności (SR).

I Tabela 27. Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR oraz do MCR na 31 grudnia 2018 roku

Wyszczególnienie	Pozycja z Załącznika nr 6	31.12.2018
		C0010
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	147,76%
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	295,14%

E.5. INNE INFORMACJE

Na potrzeby własnej oceny ryzyka i wypłacalności ORSA Spółka przeprowadziła analizę weryfikującą, czy założenia formuły standardowej leżące u podstaw wyliczeń kapitału na ryzyko są adekwatne dla profilu ryzyka Spółki i czy ewentualne odchylenia są istotne.

Na podstawie wyników tej analizy nie stwierdzono istotnych odchylenia mogących negatywnie wpłynąć na wystarczalność kapitału wyliczonego w formule standardowej. Spełnienie wymogów kapitałowych narzuconych przez formułę standardową zapewnia więc poziom wypłacalności na bezpiecznym poziomie, zgodnie z założeniami standardu Wypłacalność II. Powyższy wniosek był aktualny również 31 grudnia 2018 roku oraz w dniu sporządzenia tego sprawozdania.

Podpisy Zarządu

Prezes Zarządu
Piotr Maria Śliwicki

Wiceprezes Zarządu
Małgorzata Makulska

Wiceprezes Zarządu
Grzegorz Szatkowski

Członek Zarządu
Adam Roman

Sopot, ...01.04..... 2019 roku

Słownik

Akt Delegowany – Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II). (Dz. Urz. UE L 12, z 17.1.2015, s. 1–797, z późn. zm.).

Aktuariusz – osoba wpisana do rejestru aktuariuszy, nadzorująca funkcję aktuarialną w Spółce.

Dyrektywa Wypłacalność II – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. Urz. UE L 335 z 17.12.2009, s. 1–155, z późn. zm.).

EIOPA – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych z siedzibą we Frankfurcie nad Menem.

ERGO Hestia – Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA.

Formuła standardowa – zbiór kalkulacji określony przez ustawodawcę służący do wyznaczania kapitałowego wymogu wypłacalności.

Istotne informacje – w ocenie Spółki takie informacje, których pominięcie lub zniekształcenie może wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tego dokumentu, w tym organów nadzoru.

Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR) – wartość dopuszczonych środków własnych, która umożliwi Spółce pokrycie strat i zagwarantuje, że z prawdopodobieństwem 99,5 procent Spółka będzie w stanie spełnić swoje zobowiązania przez najbliższe 12 miesięcy.

Koszty działalności ubezpieczeniowej na udziale własnym – suma kosztów akwizycji i kosztów administracyjnych pomniejszona o otrzymane prowizje reasekuracyjne. Przyporządkowanie kosztów działalności do kosztów administracyjnych oraz kosztów akwizycji w 2018 roku było zgodne z definicjami kosztów zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości.

Linie komunikacyjne – ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych (grupa 10 wg PSR; linia biznesowa Solvency II – Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych) oraz ubezpieczenia casco pojazdów lądowych – w tym szynowych (grupy 3 i 4 wg PSR; linia biznesowa Solvency II – Pozostałe ubezpieczenia pojazdów).

Linie pozakomunikacyjne – ubezpieczenia pozostałe (pozostałe grupy wg PSR oraz pozostałe linie biznesowe Solvency II).

Margines ryzyka – ustalony w kwocie zapewniającej, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności odpowiada kwocie, jakiej zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji zażądałby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych i wywiązanie się z nich.

Minimalny wymóg kapitałowy (MCR) – odpowiada kwocie dopuszczonych podstawowych środków własnych, poniżej której – przy założeniu kontynuacji działalności przez zakłady ubezpieczeń – ubezpieczający i beneficjenci są narażeni na niedopuszczalny poziom ryzyka.

NATCAT – ang. Natural Catastrophes, katastrofy naturalne, czyli ekstremalne zdarzenia związane z działaniem sił natury, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach.

ORSA – ang. Own Risk and Solvency Assessment, narzędzie systemu zarządzania ryzykiem, które wymaga od zakładu ubezpieczeń właściwej oceny własnego krótkoterminowego i długoterminowego ryzyka oraz kwoty środków własnych niezbędnych do jego pokrycia.

Okres sprawozdawczy – okres rozpoczynający się 1 stycznia 2018 roku i zakończony 31 grudnia 2018 roku.

PSR – Polskie Standardy Rachunkowości opierające się w szczególności na Ustawie o rachunkowości oraz Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzone dla celów wypłacalności.

Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości – Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U. z 2016 r., poz. 562).

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2452 – Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 roku (Dz. Urz. UE L 347 z 31.12.2015 r., s. 1285–1480, z późn. zm.).

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/2190

– Rozporządzenie wykonawcze Komisji (EU) 2017/2190 z dnia 24 listopada 2017 roku (Dz. Urz. UE L 310, z 25.11.2017 r., s. 30–45, z późn. zm.).

Spółka – Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA.

Stopień jakości kredytowej – ocena przyporządkowująca zewnętrzne oceny wiarygodności kredytowej do odpowiedniej skali stopni jakości kredytowej, wyznaczana na potrzeby wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

Testy warunków skrajnych – analizy potencjalnego wpływu skrajnych niekorzystnych zmian czynników ryzyka na sytuację finansową zakładu ubezpieczeń.

Transakcje typu buy-sell-back – transakcje polegające na zakupie przez klienta papierów wartościowych (np. obligacji Skarbu Państwa) z jednoczesnym ustaleniem ich odkupu w przyszłości przez bank; datę oraz cenę odkupu ustala się z bankiem już w chwili zakupu papierów, dzięki czemu są to transakcje bezpieczne.

Underwriting – techniczna ocena ryzyka, wycena oraz akceptacja indywidualnych umów ubezpieczenia bądź reasekuracji lub portfeli odpowiednio jednolitych umów.

Ustawa o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym – Ustawa z dnia 11 maja 2017 roku, o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2017 r., poz. 1089, z późn. zm.).

Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń – Ustawa z dnia 15 grudnia 2017 roku o dystrybucji ubezpieczeń (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 2210, z późn. zm.).

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej – Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 381, z późn. zm.).

Ustawa o rachunkowości – Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 351, z późn. zm.).

Wskaźnik szkodowości netto – stosunek odszkodowań na udziale własnym do składki na udziale własnym.

Wskaźnik zespolony netto – stosunek odszkodowań na udziale własnym powiększonych o koszty działalności ubezpieczeniowej na udziale własnym do składki na udziale własnym.

Współczynnik wypłacalności – współczynnik wyrażający stosunek dopuszczonych środków własnych do kapitałowego wymogu wypłacalności.

Spis tabel i rysunków

Tabela 1.	Wyniki działalności ubezpieczeniowej w podziale na istotne linie biznesowe, w tys. zł.....	11
Tabela 2.	Wynik z działalności inwestycyjnej wg PSR, w tys. zł	14
Tabela 3.	Informacja na temat zysków i strat ujętych bezpośrednio w kapitale własnym wg PSR, w tys. zł	15
Tabela 4.	Pozostałe przychody i koszty operacyjne wg PSR, w tys. zł.....	16
Tabela 5.	Wyniki analizy wrażliwości oraz sytuacji skrajnych dla ryzyka aktuarialnego na 30 czerwca 2018 roku.....	35
Tabela 6.	Wyniki testów odwrotnych dla współczynnika wypłacalności: głębokość zmian danego czynnika na 30 czerwca 2018 roku	36
Tabela 7.	Wyniki analizy wrażliwości oraz sytuacji skrajnych w ryzyku rynkowym na 30 czerwca 2018 roku	38
Tabela 8.	Wyniki testu odwrotnego dla współczynnika wypłacalności: głębokość zmiany czynnika na 30 czerwca 2018 roku	40
Tabela 9.	Wyniki analizy wrażliwości oraz sytuacji skrajnych w ryzyku płynności na 31 grudnia 2018 roku*	41
Tabela 10.	Wyniki analizy sytuacji skrajnych w ryzyku operacyjnym	43
Tabela 11.	Porównanie wartości aktywów wycenionych wg zasad Wypłacalności II do wartości ich wyceny ze sprawozdania finansowego wg PSR na 31 grudnia 2018 roku w tys. zł zgodnie z Załącznikiem 1. Pozycje bilansowe (S.02.01.02) w zakresie aktywów	47
Tabela 12.	Wartość najlepszego oszacowania z tytułu rezerwy składek wg Wypłacalności II w stanie na 31.12.2018 roku, w tys. zł.....	53
Tabela 13.	Wartość najlepszego oszacowania z tytułu rezerwy na odszkodowania i świadczenia wg Wypłacalności II w stanie na 31.12.2018 roku, w tys. zł.....	54
Tabela 14.	Wartość marginesu ryzyka wg Wypłacalności II w stanie na 31.12.2018 roku, w tys. zł.....	56
Tabela 15.	Porównanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wycenionych wg zasad Wypłacalność II z wartościami ich wyceny ze sprawozdania finansowego wg PSR na 31 grudnia 2018 roku, w tys. zł.....	58
Tabela 16.	Porównanie wartości kwot należnych z umów reasekuracji wycenionych wg zasad Wypłacalności II z wartościami udziału reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych ze sprawozdania finansowego wg PSR na 31 grudnia 2018 roku, w tys. zł.....	60
Tabela 17.	Porównanie wartości zobowiązań wycenionych wg zasad Wypłacalności II z wartościami ich wyceny ze sprawozdania finansowego według PSR na 31 grudnia 2018 roku w tys. zł zgodnie z Załącznikiem 1. Pozycje bilansowe (S.02.01.02) w zakresie zobowiązań.....	61
Tabela 18.	Źródła pochodzenia rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenionej wg zasad Wypłacalności II po kompensacie ujemnych i dodatnich różnic przejściowych oraz daty wygaśnięcia możliwych do potrącenia różnic przejściowych na 31 grudnia 2018 roku, w tys. zł.....	64
Tabela 19.	Oczekiwany czas przepływów pieniężnych dla pozostałych zobowiązań (handlowych, innych niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) wycenionych wg zasad Wypłacalności II na 31 grudnia 2018 roku, w tys. zł.....	65
Tabela 20.	Podsumowanie struktury, wysokości oraz jakości dostępnych i dopuszczonych środków własnych na 31 grudnia 2018 roku w tys. zł zgodnie z Załącznikiem 6. Środki własne (S.23.01.01), w tys. zł.....	72
Tabela 21.	Zmiany w podstawowych środkach własnych kategorii 1 – nieograniczonej w 2018 roku – kapitał zakładowy i nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, w tys. zł.....	73
Tabela 22.	Zmiany w podstawowych środkach własnych kategorii 1 – nieograniczonej w 2018 roku – rezerwa uzgodnieniowa, w tys. zł.....	73
Tabela 23.	Zmiany w podstawowych środkach własnych kategorii 2 w 2018 roku – pożyczki podporządkowane, w tys. zł.....	74
Tabela 24.	Różnice pomiędzy kapitałem własnym wykazany w sprawozdaniach finansowych Spółki wg PSR a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną do celów Wypłacalności II na 31 grudnia 2018 roku oraz zmiany w stosunku do 31 grudnia 2017 roku, w tys. zł.....	74
Tabela 25.	Kapitałowy wymóg wypłacalności dla poszczególnych kategorii ryzyka na 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2018, w tys. zł.....	76
Tabela 26.	Minimalny wymóg kapitałowy na 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2018 roku, w tys. zł.....	77
Tabela 27.	Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR oraz do MCR na 31 grudnia 2018 roku.....	77

Rysunek 1.	Strukturakcjonariatu.....	10
Rysunek 2.	Struktura lokat	15
Rysunek 3.	System zarządzania ryzykiem	24
Rysunek 4.	Cykl zarządzania ryzykiem	25
Rysunek 5.	Ekspozycja na ryzyko składki i rezerw w podziale na linie biznesowe wg Wypłacalności II na 31 grudnia 2018 roku, w tys. zł.....	33
Rysunek 6.	Ekspozycja na ryzyko rynkowe na 31 grudnia 2018 roku, w tys.....	37
Rysunek 7.	Ekspozycja na inwestycyjną część ryzyka kredytowego na 31 grudnia 2018 roku, w tys. zł.....	39
Rysunek 8.	Ekspozycja na ryzyko upadku kontrahenta na 31 grudnia 2018 roku, w tys. zł.....	39
Rysunek 9.	Ogólna płynność portfela w 2018 roku.....	40

Załączniki

- Załącznik 1. Pozycje bilansowe (S.02.01.02)
- Załącznik 2. Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych (S.05.01.02)
- Załącznik 3. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych (S.12.01.02)
- Załącznik 4. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.17.01.02)
- Załącznik 5. Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych (S.19.01.21)
- Załącznik 6. Środki własne (S.23.01.01)
- Załącznik 7. Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową (S.25.01.21)
- Załącznik 8. Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.28.01.01)

Załącznik 1

Pozycje bilansowe (S.02.01.02)

Nazwa zakładu

Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń
ERGO Hestia SA

Pozycje bilansowe

31-12-2018

w tys. zł

S.02.01.02.

Wartość bilansowa wg
Wypłacalność II

C0010

Aktywa

Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	261 821
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	7 641 603
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	16 512
Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	117 705
Akcje i udziały	R0100	0
Akcje i udziały – notowane	R0110	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Obligacje	R0130	7 469 050
Obligacje państwowe	R0140	7 469 050
Obligacje korporacyjne	R0150	0
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	0
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	38 336
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	204 694
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	185
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	204 509
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń:	R0270	725 179
Innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	607 427
Innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	R0290	602 841
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	4 586
Na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	117 752
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	117 752
Ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	216 910
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	55 335
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	4 103
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	184 067
Aktywa ogółem	R0500	9 293 712

Zobowiązania

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	5 363 455
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	5 288 019
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	5 082 674
Margines ryzyka	R0550	205 345
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	75 436
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	57 173
Margines ryzyka	R0590	18 263
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	663 982
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	663 982
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	615 105
Margines ryzyka	R0680	48 877
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0
Margines ryzyka	R0720	0
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	58 025
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	2 062
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	326 998
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	766
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	0
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	158 811
Zobowiązania podporządkowane	R0850	399 872
Zobowiązania podporządkowane niewłączone do BOF	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane włączone do BOF	R0870	399 872
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	105 237
Zobowiązania ogółem	R0900	7 079 207
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	2 214 505

Załącznik 2

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych (05.01.02)

Nazwa zakładu **Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA**
31-12-2018

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych
w tys. zł
S.05.01.02.

		Linie biznesowe dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubez					
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060
Składki przypisane							
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	45 499	195 990	0	2 362 732	1 380 661	19 127
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0120	72 368	73 339	0	20 337	1 316	52
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0130						
Udział zakładów reasekuracji	R0140	72	14 908	0	108 739	736	1 963
Netto	R0200	117 795	254 422	0	2 274 330	1 381 241	17 217
Składki zarobione							
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	62 037	184 001	0	2 307 022	1 308 692	17 884
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0220	32 938	33 569	0	8 500	557	340
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0230						
Udział zakładów reasekuracji	R0240	37	18 111	0	262 451	95 576	2 630
Netto	R0300	94 938	199 460	0	2 053 071	1 213 673	15 594
Odszkodowania i świadczenia							
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	17 521	33 450	0	1 357 528	884 881	4 213
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0320	71	109	0	6 220	201	337
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0330						
Udział zakładów reasekuracji	R0340	-18	9 540	0	142 998	68 492	616
Netto	R0400	17 611	24 019	0	1 220 750	816 589	3 934
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych							
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0	0	0	0
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0420	0	0	0	0	0	0
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0430						
Udział zakładów reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R0550	69 256	96 637	0	605 550	317 416	5 226
Pozostałe koszty	R1200						
Koszty ogółem	R1300						

		Linie biznesowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie					
		Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
Składki przypisane							
Brutto	R1410	0	0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R1420	0	0	0	0	0	0
Netto	R1500	0	0	0	0	0	0
Składki zarobione							
Brutto	R1510	0	0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R1520	0	0	0	0	0	0
Netto	R1600	0	0	0	0	0	0
Odszkodowania i świadczenia							
Brutto	R1610	0	0	0	0	0	54 463
Udział zakładów reasekuracji	R1620	0	0	0	0	0	9 224
Netto	R1700	0	0	0	0	0	45 239
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych							
Brutto	R1710	0	0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0	0	0	0	0
Netto	R1800	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R1900	0	0	0	0	0	0
Pozostałe koszty	R2500						
Koszty ogółem	R2600						

Ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna)						Linie biznesowe dla przejętej reasekuracji nieproporcjonalnej				Ogółem
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Zdrowie	Ofiara (wypadku)	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Nieruchomości	
C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
1 029 931	274 143	143 573	925	159 007	99 363					5 710 952
115 067	5 186	0	0	131	105 215					393 010
						0	21	0	-12 007	-11 986
216 018	24 373	67 023	195	616	29 969	0	6	0	161	464 779
928 980	254 955	76 550	730	158 522	174 609	0	15	0	-12 168	5 627 197
840 458	258 015	99 153	901	155 181	129 008					5 362 351
94 206	6 405	0	0	37	53 318					229 870
						0	772	0	13 031	13 803
368 333	22 679	48 110	157	2 036	29 961	0	192	0	3 990	854 261
566 330	241 742	51 043	744	153 182	152 364	0	580	0	9 041	4 751 763
336 620	115 968	59 082	160	84 117	6 185					2 899 724
65 421	5 379	0	0	45	9 273					87 056
						0	0	0	32 927	32 927
180 266	4 588	32 495	0	1	9 809	0	0	0	20 968	469 753
221 775	116 759	26 587	160	84 162	5 649	0	0	0	11 959	2 549 953
0	0	0	0	0	0					0
0	0	0	0	0	0					0
						0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
313 676	103 580	20 244	130	75 128	128 995	0	114	0	930	1 736 883
										152 946
										1 889 829

Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
C0270	C0280	C0300
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	54 463
0	0	9 224
0	0	45 239
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
		0
		0

Załącznik 3

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych (S.12.01.02)

Nazwa zakładu

Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA
31-12-2018

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie
w tys. zł
S.12.01.02

		Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym			
		Ubezpieczenia z udziałem w zyskach		Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami
		C0020	C0030	C0040	C0050
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0		
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – ogółem	R0020	0	0		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka					
Najlepsze oszacowanie					
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	0		0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – ogółem	R0080	0		0	0
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – ogółem	R0090	0		0	0
Margines ryzyka	R0100	0	0		
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych					
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0	0		
Najlepsze oszacowanie	R0120	0		0	0
Margines ryzyka	R0130	0	0		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	0	0		

Pozostałe ubezpieczenia na życie			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Przejęta reasekuracja	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	Ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (przyjęta reasekuracja)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)
Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami					Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami				
C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
0			0	0	0	0			0	0	0
0			0	0	0	0			0	0	0
	0	0	615 105	0	615 105		0	0	0	0	0
	0	0	117 752	0	117 752		0	0	0	0	0
	0	0	497 353	0	497 353		0	0	0	0	0
0			48 877	0	48 877	0			0	0	0
0			0	0	0	0			0	0	0
	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0
0			0	0	0	0			0	0	0
0			663 982	0	663 982	0			0	0	0

Załącznik 4

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.17.01.02)

Nazwa zakładu

Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA
31-12-2018

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
w tys. zł
S.17.01.02

		Bezpośrednia działalność				
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracowników	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – ogółem	R0050	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka						
Najlepsze oszacowanie						
Rezerwy składek						
Brutto	R0060	6 693	21 125	0	793 642	543 704
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – ogółem	R0140	-7	794	0	-2 708	3 998
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	6 701	20 331	0	796 350	539 706
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia						
Brutto	R0160	8 646	20 709	0	1 996 545	263 665
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – ogółem	R0240	0	3 799	0	282 131	14 130
Najlepsze oszacowanie netto dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	8 646	16 910	0	1 714 414	249 535
Najlepsze oszacowanie brutto ogółem	R0260	15 339	41 834	0	2 790 187	807 369
Najlepsze oszacowanie netto	R0270	15 346	37 241	0	2 510 764	789 241
Margines ryzyka	R0280	8 926	9 338	0	92 463	34 127
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych						
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0290	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0300	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0310	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem						
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0320	24 265	51 171	0	2 882 651	841 496
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – ogółem	R0330	-7	4 593	0	279 423	18 129
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – ogółem	R0340	24 272	46 578	0	2 603 228	823 367

ość ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna							Przejęta reasekuracja nieproporcjonalna				Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	
C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 242	394 367	44 146	85 865	84	55 042	21 770	0	0	0	-301	1 969 380
-615	22 814	-5 439	10 526	24	-81	-5 443	0	0	0	-29	23 834
3 857	371 553	49 585	75 339	60	55 123	27 213	0	0	0	-272	1 945 545
13 236	363 573	365 357	48 396	313	17 188	44 549	0	0	0	28 291	3 170 467
1 701	187 944	28 876	29 421	1	1	25 776	0	0	0	9 813	583 593
11 535	175 629	336 480	18 975	312	17 188	18 773	0	0	0	18 478	2 586 874
16 477	757 940	409 503	134 261	397	72 231	66 319	0	0	0	27 990	5 139 846
15 392	547 182	386 066	94 314	372	72 311	45 986	0	0	0	18 206	4 532 419
604	40 627	14 289	5 265	18	3 451	13 529	0	0	0	970	223 609
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17 082	798 567	423 792	139 526	415	75 682	79 848	0	0	0	28 960	5 363 455
1 086	210 758	23 437	39 947	25	-81	20 333	0	0	0	9 784	607 427
15 996	587 809	400 355	99 579	390	75 762	59 515	0	0	0	19 176	4 756 028

Załącznik 5

Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych (S.19.01.21)

Nazwa zakładu   **Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA**
31-12-2018

Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych
w tys. zł

Ogółem zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej innej niż ubezpieczenia na życie
S.19.01.21

Rok szkody / rok zawarcia umowy	Z0010	1 - Rok szkody
---------------------------------	-------	----------------

Wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (na zasadzie niekumulatywnej)

(wartość bezwzględna)

Rok							Rok zmiany
		0	1	2	3	4	5
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060
Wcześniejsze lata	R0100						
N-9	R0160	880 052	367 927	49 625	36 459	34 594	22 371
N-8	R0170	1 086 222	459 079	82 640	66 448	41 509	15 104
N-7	R0180	891 573	345 359	95 831	56 901	26 649	25 893
N-6	R0190	937 503	404 693	96 507	49 411	39 321	21 530
N-5	R0200	1 007 835	408 220	85 767	49 181	36 129	18 613
N-4	R0210	1 005 512	419 134	77 789	42 844	31 735	
N-3	R0220	1 269 432	611 850	152 498	73 097		
N-2	R0230	1 306 716	498 648	94 768			
N-1	R0240	1 411 456	587 814				
N	R0250	1 790 015					

Niezdyskontowane najlepsze oszacowanie dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto

(wartość bezwzględna)

Rok							Rok zmiany
		0	1	2	3	4	5
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250
Wcześniejsze lata	R0100						
N-9	R0160	0	0	0	0	0	0
N-8	R0170	0	0	0	0	0	0
N-7	R0180	0	0	0	0	0	102 669
N-6	R0190	0	0	0	0	238 050	144 211
N-5	R0200	0	0	0	291 433	171 139	146 238
N-4	R0210	0	0	385 469	255 743	201 976	
N-3	R0220	0	615 203	385 764	260 692		
N-2	R0230	1 147 505	544 621	367 115			
N-1	R0240	1 294 700	629 317				
N	R0250	1 448 841					

6	7	8	9	10 & +
C0070	C0080	C0090	C0100	C0110
				15 233
16 994	9 687	7 323	6 656	
20 384	10 164	6 669		
15 399	8 784			
13 430				

	W bieżącym roku	Suma lat (skumulowana)
	C0170	C0180
R0100	15 233	15 233
R0160	6 656	1 431 689
R0170	6 669	1 788 219
R0180	8 784	1 466 389
R0190	13 430	1 562 395
R0200	18 613	1 605 745
R0210	31 735	1 577 014
R0220	73 097	2 106 876
R0230	94 768	1 900 131
R0240	587 814	1 999 270
R0250	1 790 015	1 790 015
Ogółem	R0260 2 646 813	17 242 975

6	7	8	9	10 & +
C0260	C0270	C0280	C0290	C0300
				150 716
0	64 389	79 021	82 384	
73 942	82 677	86 875		
114 575	116 965			
134 737				

	Koniec roku (dane zdyskontowane)
	C0360
R0100	132 026
R0160	67 494
R0170	68 570
R0180	92 742
R0190	107 084
R0200	126 536
R0210	170 150
R0220	221 604
R0230	321 464
R0240	550 767
R0250	1 312 029
Ogółem	R0260 3 170 467

Załącznik 6

Środki własne (S.23.01.01)

Nazwa zakładu

Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA

Środki własne

31-12-2018

w tys. zł

S.23.01.01.

		Ogółem	Tier 1 / Kategorie 1 – nieograniczone	Tier 1 / Kategorie 1 – ograniczone	Tier 2 / Kategorie 2	Tier 3 / Kategorie 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	196 581	196 581		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	638 381	638 381		0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	1 231 987	1 231 987			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	399 872		0	399 872	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0				0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0				
Odliczenia						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	2 466 821	2 066 949	0	399 872	0
Uzupełniające środki własne						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0			0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne						
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	2 466 821	2 066 949	0	399 872	0
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie MCR	R0510	2 466 821	2 066 949	0	399 872	
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie SCR	R0540	2 466 821	2 066 949	0	399 872	0
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie MCR	R0550	2 217 197	2 066 949	0	150 248	
SCR	R0580	1 669 422				
MCR	R0600	751 240				
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	147,76%				
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	295,14%				

		C0060
Rezerwa uzgodnieniowa		
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	2 214 505
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	147 555
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	834 962
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	1 231 987
Oczekiwane zyski		
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	86 754
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Ogółem	R0790	86 754

Załącznik 7

Kapitałowy wymóg wypłacalności (S.25.01.21)

Nazwa zakładu

Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA
31-12-2018

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową
w tys. zł

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
		C0110	C0090	C0120
Ryzyko rynkowe	R0010	179 245		
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	94 652		
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	R0030	25 181	Brak	
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	147 755	Brak	
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	1 711 572	Brak	
Dywersyfikacja	R0060	-330 166		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	1 828 239		

		Wartość
		C0100
Ryzyko operacyjne	R0130	168 181
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	-326 998
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	1 669 422
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	1 669 422
Inne informacje na temat SCR		
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

Załącznik 8

Minimalny wymóg kapitałowy (S.28.01.01)

Nazwa zakładu

Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA
31-12-2018

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

w tys. zł

S.28.01.01

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

		C0010		
MCRNL Wynik	R0010	891 587		
		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)	
		C0020	C0030	
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	15 346	116 034	
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	37 241	246 592	
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0	0	
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	2 510 764	2 144 938	
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	789 241	1 307 552	
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	15 392	16 772	
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna tych ubezpieczeń	R0080	547 182	925 315	
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	386 066	271 191	
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna	R0100	94 314	76 928	
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	372	580	
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	72 311	159 086	
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	45 986	186 497	
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0	0	
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	0	540	
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0	0	
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	18 206	0	

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

		C0040		
MCRL Wynik	R0200	10 444		
		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	
		C0050	C0060	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	0		
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	0		
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	0		
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	497 353		
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		0	

Ogólne obliczenie MCR

		C0070
Liniowy MCR	R0300	902 032
SCR	R0310	1 669 422
Górny próg MCR	R0320	751 240
Dolny próg MCR	R0330	417 356
Łączny MCR	R0340	751 240
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	16 026
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	751 240

ERGO
HESTIA®